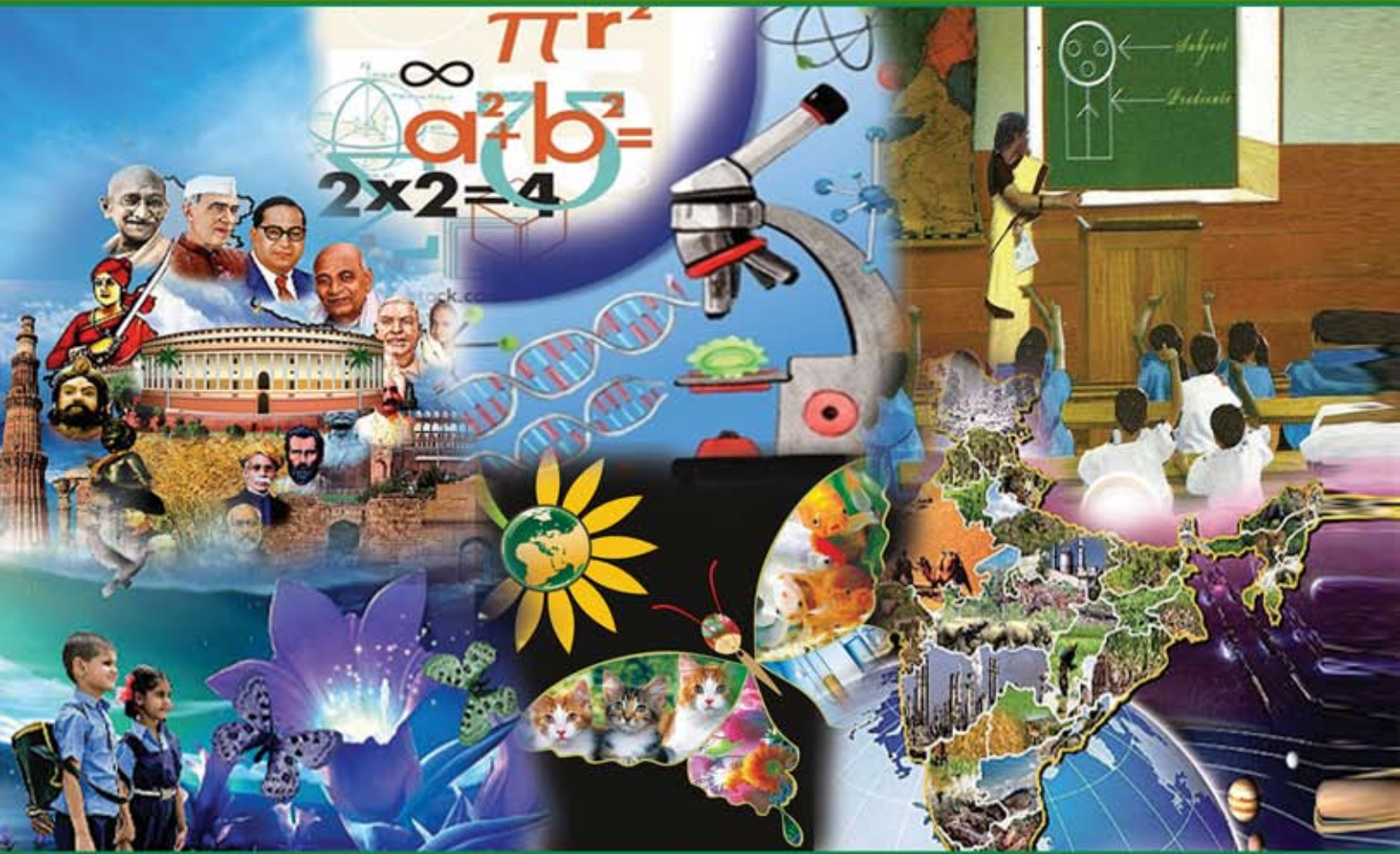

ପ୍ରାଥମିକ

SA-II

ପଢ଼ାକ୍ରମ ପୁସ୍ତକ

ଅଶୋକ ଦାସ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦୀପ

(୨୦୨୨-୨୦୨୩ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ)

ସମାପକ
ପଢ଼ିତ ଭୂପତି ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର

ପ୍ରକାଶକ

ଅଶୋକ ଦାସ ପାଠକୋପସ୍ଥାନ, ପାଳପୁର

ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଦେ

ଅଶୋକ ଦାସ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ, ଯାଜପୁରର ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ ସ୍ୱର୍ଗତ ଅଶୋକ ଦାସଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ ସ୍ମୃତିରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବା ଓ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଏହି ସଂଗଠନ ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧ । ରକ୍ତଦାନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଶିବିର ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ଶୈକ୍ଷିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟାସ କରିଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମଗ୍ର ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟର ରୂପାନ୍ତରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଚାଲିଛି । ଏହି ଅବସରରେ ଯାଜପୁରର ମାନ୍ୟବର ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣବ ପ୍ରକାଶ ଦାସ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଶୈକ୍ଷିକ ପରିବେଶକୁ ଅଧିକ ରୁଚିସମ୍ପନ୍ନ ଓ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ସାକାର ରୂପ ଦେବାପାଇଁ ଅଶୋକ ଦାସ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ପକ୍ଷରୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୨୦୨୨-୨୩ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ ‘ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଦୀପ’ ପୁସ୍ତକର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗଟିକୁ ଉପହାର ଦେବାକୁ ସଂକଳ୍ପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ନାଗରିକ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନବ ସମ୍ପଦ । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଠିକ୍ ଭାବରେ ଗଠିତ ହେଲେ ଭବିଷ୍ୟତର ଆଶା ଓ ଆକାଂକ୍ଷା ସଫଳ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ପକ୍ଷରୁ ବିଭିନ୍ନ ଶୈକ୍ଷିକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେବାପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସମ୍ମାନନୀୟ ଅଭିଭାବକ, ପୂଜ୍ୟଶିକ୍ଷକ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ କାମନା କରୁଛୁ ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ‘ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଦୀପ’ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ଏହି ବର୍ଷ ଏହା ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ସଫାପ୍ତ ସୂଚକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଫାପ୍ତ ସୂଚକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପୂର୍ବରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପାଇଁ ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ଥ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ଭାଗ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ସହ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ସମୟରେ ସମାପନ ହୋଇଛି । ଏହାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗଟି ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହି ମହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟଟିର ସଫଳତା ପଛରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଅଭିଜ୍ଞ ସମ୍ବଳ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ଗବେଷଣା ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ । ଏହି ବିଷୟରେ ଆପଣମାନଙ୍କର ଗଠନ ମୂଳକ ମତାମତ ଓ ପରାମର୍ଶକୁ ଆମ୍ଭେ ସାଦରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ପ୍ରିୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳତା ପାଇଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା କାମନା କରି ମା’ ବିରଜାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଭବ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ମୁଖ୍ୟସଚିବ

ଶ୍ରୀ ସବ୍ୟସାଚୀ ମହାପାତ୍ର
ସଭାପତି
ଅଶୋକ ଦାସ ଫାଉଣ୍ଡେସନ, ଜହ୍ନବଗିଚା, ଯାଜପୁର
ଫୋ - ୯୯୩୮ ୨୫୦୩୯୦

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ

ପ୍ରଥମ ଭାଷା - ଓଡ଼ିଆ

PUBLISHER
ASHOK DAS FOUNDATION, JAJPUR

ସୂଚୀପତ୍ର

ଗନ୍ଧବିଭାଗ (ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	ପୃଷ୍ଠା
୧. ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା	୫
୨. ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ	୭
୩. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା	୧୧
ପଦ୍ୟବିଭାଗ (ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	
୧. ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା	୧୪
୨. ଜାଗ ବନ୍ଦନ ହରା	୧୬
୩. ସର୍ବସଂହା ମାଟି	୧୮
ଗଞ୍ଜ ଏକାଙ୍କିକା (ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	
୧. ବେଲ, ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ବଟବୃକ୍ଷ	୨୧
୨. କୋଣାର୍କ	୨୨
ବ୍ୟାକରଣ ବିଭାଗ (ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	
୧. ଛନ୍ଦ ଓ ଅଳଙ୍କାର	୨୫
୨. ରୂପି ଓ ଲୋକବାଣୀ	୨୯
ଗନ୍ଧ ବିଭାଗ (ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଓ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	
୧. ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା	୩୨
୨. ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ	୩୪
ପଦ୍ୟବିଭାଗ (ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଓ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)	
୧. ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା	୩୬
୨. ଜାଗ ବନ୍ଦନ ହରା	୩୯
୩. ସର୍ବସଂହା ମାଟି	୪୧
ଦରଖାସ୍ତ ଓ ପତ୍ର ଲିଖନ	୪୩
ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଲିଖନ	୪୬
ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବହୁ ବିକଳ ପ୍ରଶ୍ନ	
ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୧	୪୮
ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୨	୫୨
ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୩	୫୬
ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୪	୬୦

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

(ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା

- ୧ । ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧଟି କେଉଁ ଲେଖକଙ୍କ କୃତି ଅଟେ ?
(କ) କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଖ) ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି (ଗ) ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର (ଘ) ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ
- ୨ । ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଲେଖକଙ୍କ କେଉଁ ବହିରୁ ସଂଗୃହୀତ ?
(କ) ମଣିଷର ଭାଷା (ଖ) ଧ୍ୱନି ବିଜ୍ଞାନ (ଗ) ଓଡ଼ିଆ କେବେ (ଘ) ଗୋଦାନ
- ୩ । ଆମ ଦେଶରେ ଭାଷା ସମସ୍ୟା କହିଲାମାତ୍ରେ ଲୋକେ କେଉଁ ଦୁଇ ଭାଷାର ବିବାଦ କଥା ବୁଝନ୍ତି ?
(କ) ହିନ୍ଦୀ ତାମିଲ (ଖ) ହିନ୍ଦୀ ଇଂରାଜୀ (ଗ) ମରାଠୀ-ହିନ୍ଦୀ (ଘ) ତେଲୁଗୁ-ତାମିଲ
- ୪ । କେଉଁ ଭାଷା ଜନତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଜନ ?
(କ) ଇଂରାଜୀ (ଖ) ହିନ୍ଦୀ (ଗ) ଆଞ୍ଚଳିକ (ଘ) ଜାତୀୟ
- ୫ । ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ କ'ଣ ବର୍ଜନ କରିବାକୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ?
(କ) ବିଦେଶୀ (ଖ) ସ୍ୱଦେଶୀ (ଗ) ଲୁଣ (ଘ) ବସ୍ତ୍ର
- ୬ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମତରେ କେନ୍ଦ୍ର ଭାଷା କ'ଣ ହେବା ଦରକାର ?
(କ) ଇଂରାଜୀ ଭାଷା (ଖ) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା (ଗ) ମରାଠୀ ଭାଷା (ଘ) ହିନ୍ଦୀ
- ୭ । ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ମମତା ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ କ'ଣ କୁହାଯିବ ?
(କ) ଦେଶଦ୍ରୋହୀ (ଖ) ଦେଶର ଶାସକ (ଗ) ଦେଶଭକ୍ତ (ଘ) ଦେଶ ରକ୍ଷକ
- ୮ । ମାତୃଭାଷାକୁ ଗାନ୍ଧିଜୀ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?
(କ) ମାତୃସ୍ତନ୍ୟ (ଖ) ମାତୃସ୍ନେହ (ଗ) ପିତୃପୁରୁଷ (ଘ) ପିତୃସ୍ନେହ
- ୯ । କେଉଁ ଭାଷା ଶାସନର ମାଧ୍ୟମ ହୋଇ ରହିଲେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିବ ନାହିଁ ?
(କ) ହିନ୍ଦୀ (ଖ) ଇଂରାଜୀ (ଗ) ଭୋଜପୁରି (ଘ) ତାମିଲ
- ୧୦ । କେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ହେଲେ, ବିଦେଶୀ ଆମଦାନୀକୁ ବାରଣ କରିବାକୁ ହେବ ?
(କ) ଭାରୀ ଶିକ୍ଷ (ଖ) ମଧ୍ୟମ ଶିକ୍ଷ (ଗ) ସ୍ୱଳ୍ପ ଶିକ୍ଷ (ଘ) କୃତୀର ଶିକ୍ଷ
- ୧୧ । ଇଜରାଇଲ୍ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା କ'ଣ ଅଟେ ?
(କ) ଫରାସୀ (ଖ) ଜର୍ମାନ (ଗ) ହିବ୍ରି (ଘ) ଇଂରାଜୀ
- ୧୨ । ଗଣତନ୍ତ୍ରର ମୂଳମନ୍ତ୍ର କ'ଣ ?
(କ) ଶିକ୍ଷା (ଖ) ସ୍ୱାଧିକାର (ଗ) ଭୋଗଦେବା (ଘ) ନିର୍ବାଚିତ ହେବ
- ୧୩ । ସମୂହ ଜନତାଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ହେଲେ, କେଉଁ ଭାଷା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ଅଟେ ?
(କ) ଇଂରାଜୀ (ଖ) ହିନ୍ଦୀ (ଗ) ଫରାସୀ (ଘ) ମାତୃଭାଷା
- ୧୪ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନୁଦାଶଙ୍କର ରାୟ ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
(କ) କଟକ (ଖ) ପୁରୀ (ଗ) ଢେଙ୍କାନାଳ (ଘ) ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୫ । ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନୁଦାଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କ ମାତୃଭାଷା କ'ଣ ଥିଲା ?
(କ) ହିନ୍ଦୀ (ଖ) ଓଡ଼ିଆ (ଗ) ବଙ୍ଗଳା (ଘ) ଆସମୀୟା

୧୬। କେଉଁ ଭାଷାରେ ଆମ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର ଥିବାରୁ ଲୋକେ ଆଖି ଆଉଁ ଆଉଁ ଅନ୍ଧ ?

- (କ) ହିନ୍ଦୀ (ଖ) ଇଂରାଜୀ (ଗ) ମାଡ଼ଭାଷା (ଘ) ଆଞ୍ଚଳିକ

୧୭। କୃଷକଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ଯେଉଁ କୃଷି ସେଥିରେ କାହାର ଶ୍ରାନ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ?

- (କ) ରକ୍ଷିକ (ଖ) ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ (ଗ) ଚାଷି (ଘ) ଦିନ ମଜୁରିଆ

୧୮। କେଉଁ ଦୁଇ ଦେଶର କୃଷକମାନଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତା ଆମ ଦେଶର କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅଟେ ?

- (କ) ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆମେରିକା (ଖ) ଇଜରାଇଲ ଓ ରଷ (ଗ) ଜାପାନୀ ଓ ଆମେରିକାନ୍ (ଘ) ଚୀନ ଓ ବାଙ୍ଗଳାଦେଶ

୧୯। N.M.E.P. ର ପୁରାନାମକୁ ଓଡ଼ିଆରେ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ଜାତୀୟ ମେଲେରିଆ ନିରାକରଣ ପୋଗ୍ରାମ
(ଖ) ଭାରତୀୟ ମେଲେରିଆ ନିରାକରଣ ପୋଗ୍ରାମ
(ଗ) ଜାତୀୟ ମେଲେରିଆ ମିଶନ
(ଘ) ଆଞ୍ଚଳିକ ମେଲେରିଆ ନିରାକରଣ ଅଭିଜ୍ଞାନ ଅଭିଯାନ ।

୨୦। କେଉଁ ମସିହାରେ ପୁରୀଠାରେ ନୂତନ ରେଳଷ୍ଟେସନ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ?

- (କ) ୧୯୬୪ (ଖ) ୧୯୬୨ (ଗ) ୧୯୬୫ (ଘ) ୧୯୬୩

୨୧। ଇଂଲଣ୍ଡର Conduit Street କୁ ବି.ବି.ସି. ସମ୍ବାଦ ପ୍ରସାର ବେଳରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଗଲା, ତାହାକୁ କେଉଁମାନେ ବିରୋଧ କରି ଆନ୍ଦୋଳନ କରିଥିଲେ ?

- (କ) ନେଦରଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଲୋକମାନେ (ଖ) ଫିନ୍ଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଲୋକମାନେ
(ଗ) ସ୍ୱିଟ୍ଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଲୋକମାନେ (ଘ) ଗୋର୍ଜାଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଲୋକମାନେ

୨୨। ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି କେନ୍ଦ୍ର କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ପୁରୀ (ଖ) କଟକ (ଗ) ଭୁବନେଶ୍ୱର (ଘ) ବ୍ରହ୍ମପୁର

୨୩। ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଦିନେ ଓଡ଼ିଶାର ପରିଚୟ କ'ଣ ଥିଲା ?

- (କ) ବିହାର-ଓଡ଼ିଶା (ଖ) ବେଙ୍ଗଲ-ଓଡ଼ିଶା (ଗ) ଆନ୍ଧ୍ର-ଓଡ଼ିଶା (ଘ) ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ-ଓଡ଼ିଶା

୨୪। କେଉଁ ଭାଷା କହିବା ଓ ଲେଖିବା ପାଇଁ ମଣିଷର ସୃଷ୍ଟି ଥାଏ ?

- (କ) ଇଂରାଜୀ (ଖ) ହିନ୍ଦୀ (ଗ) ମାଡ଼ଭାଷା (ଘ) ବଙ୍ଗଳା

୨୫। ସେ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାବୁ କହିଲେ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଉଥିଲା ?

- (କ) ବିହାରି (ଖ) ବଙ୍ଗୀୟ (ଗ) ତେଲୁଗୁ (ଘ) ଇଂରେଜ

୨୬। ଓଡ଼ିଶାରେ କେତୋଟି ଗଡ଼ଜାତ ଥିଲା ?

- (କ) ୨୨ (ଖ) ୨୩ (ଗ) ୨୪ (ଘ) ୨୬

୨୭। ଆମେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓ ତା'ର ଭାଷା ସାହିତ୍ୟକୁ କିପରି ବିଶେଷ ପ୍ରଗତିଶୀଳ କରିପାରିବା ?

- (କ) ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଦୋଷ ଦେଇ (ଖ) ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଭାଷାକୁ ଅନୁକରଣ କରି
(ଗ) ଆଡ଼ମ୍ବରପୁର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା (ଘ) ନିରଳସ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା

୨୮। ନିଜ ମାଡ଼ଭାଷା ନଜାଣି ଲୋକେ ଜ୍ଞାନୀ ହେବା ମୂଳରେ କେଉଁ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ ରହିଛି ?

- (କ) ହିନ୍ଦୀ (ଖ) ଇଂରାଜୀ (ଗ) ବଙ୍ଗଳା (ଘ) ରଷ

୨୯। ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ପରି ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କୁହାଯାଉଥିଲା ?

- (କ) ରିଜଲିଡ଼ର (ଖ) ରିଜ ମାଷ୍ଟର (ଗ) ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟା (ଘ) ସାହିତ୍ୟକାର

୩୦। ରଷ ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋଭିଏତରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ଅଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି ?

- (କ) ନିର୍ବାଚିତ ହେବାର (ଖ) ଭୋଟ ଦେବାର (ଗ) ଶିକ୍ଷା ଓ ଶାସନର (ଘ) ଆଇନ ଓ କ୍ଷମତାର

ଉତ୍ତରମାଳା

୧.(ଘ)	୨. (ଗ)	୩. (ଖ)	୪. (ଗ)	୫.(କ)	୬.(ଘ)	୭.(ଗ)
୮.(କ)	୯. (ଖ)	୧୦. (ଗ)	୧୧.(ଗ)	୧୨.(ଗ)	୧୩.(ଘ)	୧୪.(ଗ)
୧୫.(ଗ)	୧୬.(ଖ)	୧୭.(ଖ)	୧୮.(ଗ)	୧୯.(କ)	୨୦.(ଘ)	୨୧.(ଗ)
୨୨.(କ)	୨୩.(କ)	୨୪. (ଗ)	୨୫.(ଖ)	୨୬.(ଘ)	୨୭.(ଘ)	୨୮.(ଖ)
୨୯.(କ)	୩୦.(ଗ)					

ନରେନ୍‌ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ

- ୧ । ଛତ୍ରପତି ବିବେକାନନ୍ଦ ପୁସ୍ତକଟି କେଉଁ ଲେଖକଙ୍କ କୃତି ?
 (କ) କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଖ) ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି
 (ଗ) ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ (ଘ) ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ
- ୨ । ନରେନ୍‌ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ ପ୍ରବନ୍ଧର ଲେଖକ କିଏ ?
 (କ) ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀ (ଖ) ନନ୍ଦିନୀ ଶତପଥୀ (ଗ) ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି (ଘ) ଗୋପିନାଥ ମହାନ୍ତି
- ୩ । ନରେନ୍‌ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଲେଖକଙ୍କର କେଉଁ ପୁସ୍ତକର ଅଂଶବିଶେଷ ଅଟେ ?
 (କ) ଗାନ୍ଧୀ ପରିବାର (ଖ) ଗାନ୍ଧୀ ମଣିଷ (ଗ) ଛତ୍ରପତି ବିବେକାନନ୍ଦ (ଘ) ଅସ୍ଥିରୁବାଦର ମର୍ମକଥା
- ୪ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପୃଥ୍ବୀରୁ ବିଦାୟ ନେବାବେଳକୁ ନରେନ୍‌ଙ୍କୁ କେତେ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୮ (ଖ) ୨୧ (ଗ) ୨୪ (ଘ) ୨୨
- ୫ । ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଇହ ଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିବାର କେତେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ନରେନ୍ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ହରାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଏକବର୍ଷ (ଖ) ଦୁଇବର୍ଷ (ଗ) ଚାରିବର୍ଷ (ଘ) ଛଅବର୍ଷ
- ୬ । ନରେନ୍‌ଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ବନମାଳୀ ଦତ୍ତ (ଖ) ଗିରିଧାରୀ ଦତ୍ତ (ଗ) ବିଶ୍ଵନାଥ ଦତ୍ତ (ଘ) ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଷ
- ୭ । ଜଗତର ସବୁ ମହାନ କର୍ମ କେଉଁ ମଣିଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ?
 (କ) ପରୋପକାରୀ (ଖ) ଦୟାଳୁ (ଗ) ଭାଗ୍ୟବାନ (ଘ) ଏକୃଷିଆ
- ୮ । ନରେନ୍‌ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଦେବା ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା ଏକ୍ସ୍ଟ୍ରାଶାଳ ।
 (କ) ନବଦ୍ଵୀପ (ଖ) ବେଲୁର (ଗ) ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ଵର (ଘ) ବରାହନଗର
- ୯ । ନରେନ୍‌ରୁ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଦେବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ କେଉଁ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ପିତା (ଖ) ପୁତ୍ର (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ (ଘ) ଧାତ୍ରୀ
- ୧୦ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହ ନରେନ୍‌ଙ୍କର କେତେ ବର୍ଷର ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ?
 (କ) ପାଞ୍ଚ ଛଅ (ଖ) ଦୁଇ ତିନି (ଗ) ଚାରି ପାଞ୍ଚ (ଘ) ତିନି ଚାରି
- ୧୧ । 'ନରେନ୍ ବିବେକାନନ୍ଦ' ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନରେନ୍ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କ'ଣ ସମ୍ବୋଧନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଦିବ୍ୟଦ୍ରଷ୍ଟା (ଖ) ମହାପୁରୁଷ (ଗ) ଠାକୁର (ଘ) ଭାଇ
- ୧୨ । ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିର ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି ପାଇବାକୁ କାହାର ବ୍ୟାକୁଳତା ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଜଣାଥାଏ ?
 (କ) ନରେନ୍ (ଖ) ବିଶ୍ଵନାଥ (ଗ) ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ (ଘ) ବାବୁରାମ
- ୧୩ । ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ନରେନ୍ କ'ଣ ହୋଇ ସମାଧିରେ ବୁଢ଼ିଗଲେ ?
 (କ) ଜ୍ଞାନୀ ଗୁଣି (ଖ) ଭକ୍ତ (ଗ) ଜ୍ଞାନପ୍ରାପ୍ତି (ଘ) ଜ୍ଞାନ ଶୂନ୍ୟ

- ୧୪ । ନରେନଙ୍କର ସମାଧି କେତେବେଳକୁ ଭଙ୍ଗ ହେଲା ?
 (କ) ରାତ୍ରି ଆଠଟା (ଖ) ରାତ୍ର ନଅଟା (ଗ) ରାତ୍ର ଦଶଟା (ଘ) ରାତ୍ର ଏଗାରଟା
- ୧୫ । ମାଆ ତୋତେ ସବୁ ଦେଖାଇଦେଲେ, ଏହା କାହାର ଉକ୍ତି ଥିଲା ?
 (କ) ନରେନ୍ (ଖ) ଠାକୁର (ଗ) ବାବୁରାମ (ଘ) ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ
- ୧୬ । କିଏ ଏକାଦିକ୍ରମେ ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଦିନ ସମାଧିରେ ଲୀନ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ ?
 (କ) ଶୁକଦେବ (ଖ) ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ (ଗ) ନରେନ୍ (ଘ) ଠାକୁର
- ୧୭ । ନରେନ୍ କେଉଁ ବୃକ୍ଷ ପରି ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ?
 (କ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥ (ଖ) ନିମ୍ବ (ଗ) ବଟ (ଘ) ବେଲ
- ୧୮ । ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର କ'ଣ ?
 (କ) ଭୋଗ ବିଳାସ (ଖ) ତ୍ୟାଗ ଭୋଗ
 (ଗ) ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟର ସେବା (ଘ) ମନୁଷ୍ୟର ସେବା ହିଁ ଈଶ୍ୱର ସେବା ।
- ୧୯ । ଜନତା ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କେଉଁ ଛଳନାର ଶିକାର ହେବା ଫଳରେ ଏହି ଶବ୍ଦ ଯୁଗଳରେ ମଇଳା ଜମିଯାଏ ?
 (କ) କୃତନୈତିକ (ଖ) ଅବନୈତିକ (ଗ) ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (ଘ) ରାଜନୈତିକ
- ୨୦ । ନରେନଙ୍କୁ କ'ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଜୀବନ ବିତାଇବାକୁ (ଖ) ସମାଧିକୁ ହେବାକୁ
 (ଗ) ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବାକୁ (ଘ) ଭାରତ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ
- ୨୧ । ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଠାକୁର ତାଙ୍କର କେଉଁ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନରେନଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପଣ ଦେଇଥିଲେ ?
 (କ) ନରେନଙ୍କର (ଖ) ଅନାଥ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର
 (ଗ) ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର (ଘ) ଗରିମ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର
- ୨୩ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ କାହାର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବାକୁ ନରେନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଜନତାଙ୍କର (ଖ) ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର (ଗ) ଜଗତର (ଘ) ଦେଶର
- ୨୪ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୃହସ୍ଥ ଭକ୍ତ କିଏ ଥିଲେ ?
 (କ) ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ (ଖ) ବିଶ୍ୱନାଥ (ଗ) ହରିନାଥ (ଘ) ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର
- ୨୫ । ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର କେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କର ପୁରୁଣା କୋଠା ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଛାଡ଼ିଥିଲେ ?
 (କ) ବରାହନଗର (ଖ) ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱର (ଗ) ଅଷ୍ଟପୁର (ଘ) କଳିକତା
- ୨୬ । ଠାକୁରଙ୍କର ପବିତ୍ର ଦେହାବଶେଷ ଓ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହୃତ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଧରି କିଏ ସଦଳବଳେ ବରାହନଗର ଆସିଥିଲେ ?
 (କ) ବାବୁରାମ (ଖ) ନରେନ୍ (ଗ) ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର (ଘ) ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର
- ୨୭ । ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଭୂତ କୋଠିଟି ଗୋଟିଏ _____ ସ୍ଥାନରେ ପରିଣତ ହେଲା ?
 (କ) ଆଦର୍ଶ (ଖ) ସୁନ୍ଦର (ଗ) ପବିତ୍ର (ଘ) ଧାର୍ମିକ
- ୨୮ । ବରାହନଗରକୁ ଆସିଥିବା ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯୁବକ ଶିଷ୍ୟମାନେ କେଉଁ ପରିବାରରୁ ଆସିଥିଲେ ?
 (କ) ମଧବିନ୍ଦ ଓ ଗରିବ (ଖ) ସଭ୍ରାନ୍ତ (ଗ) ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ (ଘ) ଗରିବ ଓ ଅଶିକ୍ଷିତ
- ୨୯ । ବରାହ ନଗରରେ ରହୁଥିବା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ପରିବାରର ପିଲାମାନେ ଭାତ ସହିତ କ'ଣ ଲଗାଇ ଖାଉଥିଲେ ?
 (କ) କଇଁଚି କାକୁଡ଼ି ପତ୍ର ପୋଡ଼ା ଓ ଲୁଣ
 (ଖ) କଇଁଚି କାକୁଡ଼ି ପତ୍ର ଓ ଟମା ଓ ଲୁଣ
 (ଗ) କଇଁଚି କାକୁଡ଼ି ପତ୍ର ଓ ଟମା ଓ ଲୁଣ
 (ଘ) କଇଁଚି କାକୁଡ଼ି ପତ୍ର ସିଝା ଓ ଲୁଣ

- ୩୦ । ବାହାରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟମାନେ କ'ଣ ପାଇ ନାହାଁନ୍ତି ?
 (କ) ଖଣ୍ଡିଏ ଜାମା (ଖ) ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁଗା (ଗ) ଖଣ୍ଡିଏ କପଡ଼ା (ଘ) ଖଣ୍ଡିଏ କଉଡ଼ି
- ୩୧ । ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ କ'ଣ ଏକାଠି କରି ବାନ୍ଧି ରଖୁଥିଲା ?
 (କ) ସ୍ନେହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା (ଖ) ଆଦର୍ଶ ଓ ପ୍ରେମ (ଗ) ତ୍ୟାଗ ଓ ପ୍ରେମ (ଘ) ତ୍ୟାଗ ଓ ଭକ୍ତି
- ୩୨ । ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ପଢ଼ି ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କର _____ ଭାଙ୍ଗି ନଥିଲା ।
 (କ) ମନୋବଳ (ଖ) ଜ୍ଞାନବଳ (ଗ) ଅର୍ଥବଳ (ଘ) ବାହୁବଳ
- ୩୩ । ବାବୁରାମଙ୍କ ମାଆଙ୍କର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରି ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଗୁରୁଭାଇଙ୍କ ସହିତ ପାଖରେ ଥିବା କେଉଁ ଗ୍ରାମକୁ ଗଲେ ?
 (କ) ବେଣୁପୁର (ଖ) କଣ୍ଟପୁର (ଗ) ଆଣ୍ଟପୁର (ଘ) ଅଲ୍ଲିପୁର
- ୩୪ । ଆଣ୍ଟପୁର ଆସିବା ପାଇଁ ନରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଓ ଗୁରୁ ଭାଇମାନଙ୍କୁ କିଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ବାବୁରାମଙ୍କ ମାଆ (ଖ) ଶଶୀଭୂଷଣଙ୍କ ମାଆ (ଗ) ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କ ମାଆ (ଘ) ରାଖାଳ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମାଆ
- ୩୫ । ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରେମାନନ୍ଦଙ୍କ ପିଲାଦିନର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ଶଶିଭୂଷଣ (ଖ) ଗଙ୍ଗାଧର (ଗ) ବାବୁରାମ (ଘ) ତାରକନାଥ
- ୩୬ । ଶୀତ ରାତିରେ କ'ଣ ଲଗାଇ ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟମାନେ (ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର) ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି ଧର୍ମ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ନିଆଁ (ଖ) କାଠ (ଗ) ଘସି (ଘ) ଧୂନି
- ୩୭ । ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟ କାହା ଭାବରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ସନ୍ନ୍ୟାସ ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ ?
 (କ) ହିନ୍ଦୁ (ଖ) ସାଧୁ (ଗ) ଖ୍ରୀଷ୍ଟ (ଘ) ବୁଦ୍ଧ
- ୩୮ । ନରେନ ଓ ଅନ୍ୟଶିଷ୍ୟମାନେ ବରାହନଗରରୁ ଫେରି କେବେ ପାରମ୍ପାରିକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ସନ୍ନ୍ୟାସ ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କଲେ ?
 (କ) ୧୮୮୭ ଜାନୁଆରୀ (ଖ) ୧୮୮୭ ଡିସେମ୍ବର (ଗ) ୧୮୮୭ ଫେବୃଆରୀ (ଘ) ୧୮୮୭ ମାର୍ଚ୍ଚ
- ୩୯ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର କେତେ ଜଣ ତରୁଣ ଶିଷ୍ୟ ଥିଲେ ?
 (କ) ୧୬ (ଖ) ୧୫ (ଗ) ୧୪ (ଘ) ୧୭
- ୪୦ । ବୁଲା ବାବାଜୀ ଦିନେ ମଠକୁ ଫେରିବା ନିଷ୍ଠିତ । ଏକଥା କାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କୁ (ଖ) ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ
 (ଗ) ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ (ଘ) ବାବୁରାମଙ୍କୁ
- ୪୧ । ମଠର ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କିଏ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ (ଖ) ସ୍ଵାମୀ ଅଦୈତ୍ୟନାଥ (ଗ) ସ୍ଵାମୀ ଅଭେଦାନନ୍ଦ (ଘ) ସ୍ଵାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ
- ୪୨ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର କେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ଏକୃଟିଆ ମଠକୁ ଜଗି ରହିଥିଲା ?
 (କ) ସ୍ଵାମୀ ସ୍ଵରୂପାନନ୍ଦ (ଖ) ସ୍ଵାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ (ଗ) ସ୍ଵାମୀ ଅଭେଦାନନ୍ଦ (ଘ) ସ୍ଵାମୀ ନିରଞ୍ଜନା ନନ୍ଦ
- ୪୩ । କେବେ ବିବେକାନନ୍ଦ ପ୍ରଥମ କରି ପରିଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଥିଲେ ?
 (କ) ୧୮୮୭ (ଖ) ୧୮୮୮ (ଗ) ୧୮୮୬ (ଘ) ୧୮୮୯
- ୪୪ । ପ୍ରଥମ ଥର ବିବେକାନନ୍ଦ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ପରିଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଥିଲେ ?
 (କ) କନ୍ୟାକୁମାରୀ (ଖ) ହିମାଳୟ (ଗ) ବନାରସ (ଘ) ମହାଶୂର
- ୪୫ । ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ (ଖ) ଶ୍ରୀ ହରି ପ୍ରସନ୍ନ (ଗ) ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ (ଘ) ଶ୍ରୀ ସୁବୋଧାନନ୍ଦ
- ୪୬ । ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତଙ୍କ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ସ୍ଵାମୀ ସର୍ବାନନ୍ଦ (ଖ) ସ୍ଵାମୀ ସଦାନନ୍ଦ (ଗ) ସ୍ଵାମୀ ସର୍ବାନନ୍ଦ (ଘ) ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ

- ୪୭ । ଦ୍ଵିତୀୟଥର ପରିଭ୍ରମଣରେ ବିବେକାନନ୍ଦ କେଉଁଠିକୁ ଯାଇଥିଲେ ?
 (କ) ମାନ୍ଦ୍ରାଜ (ଖ) କନ୍ୟାକୁମାରୀ (ଗ) ଦ୍ଵାରକା (ଘ) ହରିଦ୍ଵାର
- ୪୮ । କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସିଦ୍ଧଯୋଗୀ ପାଠହାରୀ ବାବାଙ୍କ ସହ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ହରିଦ୍ଵାର (ଖ) ଗାଜୀପୁର (ଗ) ଆହ୍ଲାବାଦ (ଘ) ବନାରସ
- ୪୯ । କେଉଁ ପଥ ନ ପାଇ ବିବେକାନନ୍ଦ ଭିତରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶକ୍ତି ସର୍ବଦା ଅସ୍ଥିର ଥିଲା ?
 (କ) ନିଗମନ (ଖ) ଆଲୋକିତ (ଗ) କଷ୍ଟକିତ (ଘ) ସନ୍ୟାସ
- ୫୦ । ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିଏ ପରଖି ଥାଏ ?
 (କ) ରାଜା (ଖ) ମନ୍ତ୍ରୀ (ଗ) ସେନାପତି (ଘ) ସୈନିକ
- ୫୧ । ଭୋକିଲା ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ହୃଦୟ କ'ଣ ହେଉଥିଲା ?
 (କ) ଅଧର (ଖ) ଅନ୍ୟମନସ୍କ (ଗ) ବିଚଳିତ (ଘ) ବିଗଳିତ
- ୫୨ । ଆଦିବାସୀ ବଞ୍ଚିରେ ବିବେକାନନ୍ଦ କେଉଁମାନଙ୍କ ଅତିଥି ହୋଇଥିଲେ ?
 (କ) ସାତ୍ତାଳ (ଖ) କୋହ୍ଲୁ (ଗ) ମୁଣ୍ଡା (ଘ) କନ୍ଧ
- ୫୩ । ସରଳ ଆଦିବାସୀ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ପାଇଁ କିଛି ନ କରିବାର ଅକ୍ଷମତାରେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ି ବିବେକାନନ୍ଦ କାହାର ଆହାର ହେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ ?
 (କ) ସିଂହ (ଖ) ଭାଲୁ (ଗ) ବାଘ (ଘ) ସର୍ପ
- ୫୪ । ରାଜପୁତନାରେ ବିବେକାନନ୍ଦ କାହାର ଆତିଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ମେଘ୍ଵାର ମହାରାଜା (ଖ) ଜୟପୁର ମହାରାଜା (ଗ) ରାଜପୁତନା ମହାରାଜା (ଘ) କ୍ଷେତରି ମହାରାଜା
- ୫୫ । କ୍ଷେତରି ମହାରାଜାଙ୍କ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଉତ୍ସବରେ ବାଇଜୀ କେଉଁ ଭଜନ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ସନ୍ଧ୍ୟା ଭଜନ (ଖ) ପ୍ରଭାତ ଭଜନ (ଗ) ମୀରା ଭଜନ (ଘ) ଶିବ ଭଜନ
- ୫୬ । ନୈନିତାଳରେ ବିବେକାନନ୍ଦ କାହା କଥା ଭଗିନୀ ନିବେଦିତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ମୀରାବାଇ (ଖ) କ୍ଷେତରି ବାଇଜୀ (ଗ) ମହୀଶୂର ମହାରାଜା (ଘ) କ୍ଷେତରି ମହାରାଜା
- ୫୭ । ନୈନିତାଳରେ ଥିବା ସରୋବରର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ବ୍ୟାସ ସରୋବର (ଖ) ପଦ୍ମ ସରୋବର (ଗ) ନୈନୀ ସରୋବର (ଘ) ଦେବ ସରୋବର
- ୫୮ । ବିଶ୍ଵ ସର୍ବ ଧର୍ମ ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ସ୍ଵାମିଜୀ କେଉଁ ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଲଣ୍ଡନ (ଖ) ନିଉୟାର୍କ (ଗ) ମସ୍କୋ (ଘ) ଚିକାଗୋ
- ୫୯ । “ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ” ଏହି ଉକ୍ତିଟି ନରେନ୍ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ?
 (କ) ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ (ଖ) କ୍ଷେତରି ମହାରାଜା (ଗ) ମୀରା ବାଇ (ଘ) ଭଗିନୀ ନିବେଦିତା
- ୬୦ । ଦି ଓଲି ଦି ମୁଠା ଖାଇବାକୁ ପାଉନଥିବା ଅଗଣିତ ମଣିଷଙ୍କୁ ଦେଖି ବିବେକାନନ୍ଦ ଯେଉଁ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ପାଇଥିଲେ, ତାହା କ'ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ପୂର୍ଣ୍ଣ ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ (ଖ) ବେମାର ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ
 (ଗ) ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ (ଘ) ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ
- ୬୧ । ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ଏହା କାହାର ଉକ୍ତି ?
 (କ) ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ (ଖ) ବିବେକାନନ୍ଦ (ଗ) ବାଇଜୀ (ଘ) ଭଗିନୀ ନିବେଦିତା
- ୬୨ । ସ୍ଵାମିଜୀଙ୍କର ସଂସ୍କୃତରେ ବ୍ୟାକରଣ ଗତ ଭୁଲ ପାଇଁ କେଉଁମାନେ ଖୁସି ମନାଇଥିଲେ ?
 (କ) ସାଧୁସନ୍ଥ (ଖ) ଗୁଜୁରାଟି ପଣ୍ଡିତ (ଗ) ରାଜା ମହାରାଜା (ଘ) ଆଦିବାସୀ
- ୬୩ । ଚିଲି, ଶାଗୁଣା ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ୁଛି କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି କାହା ଉପରେ ଥାଏ ?
 (କ) ମୃତଜୀବ (ଖ) ଗୋରୁ ମଢ଼ (ଗ) ମଣିଷର ଶବ୍ଦ (ଘ) କୀଟ ପତଙ୍ଗ

- ୨୪ । ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ମତରେ ସ୍ଵାମୀଜିଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ କେଉଁ ଶକ୍ତି ଅଛି ?
 (କ) ମୋହିନୀ (ଖ) ଚକ୍ଷୁବନ୍ଧନ (ଗ) ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ (ଘ) ନାକାରାତ୍ମକ
- ୨୫ । ଚୁମ୍ବକ ଲୁହାକୁ ଟାଣିଲା ପରି ବିବେକାନନ୍ଦ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ଦିଗରେ ମୁହାଁଇ ଦେବା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଅସଲ ଶକ୍ତି ?
 (କ) ଜ୍ଞାନ ଓ ସତ୍ (ଖ) ଜ୍ଞାନ ଓ ସାଧନା (ଗ) ଅନୁଭୂତି (ଘ) ଅନୁସରଣ
- ୨୬ । କୁକୁରର ଆଦର୍ଶ କ'ଣ ଅଟେ ?
 (କ) ଅନୁକରଣ (ଖ) ଅନୁକମ୍ପା (ଗ) ଅନୁଭୂତି (ଘ) ଅନୁସରଣ
- ୨୭ । ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣ ସୀମାନ୍ତର ପୁଣ୍ୟ ଭୂମିର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ମଦୁରାଇ (ଖ) ଚେନ୍ନାଇ (ଗ) କନ୍ୟାକୁମାରୀ (ଘ) ମହାଶୂର
- ୨୮ । ବିବେକାନନ୍ଦ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଶେଷରେ କେଉଁଠି ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ?
 (କ) ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ (ଖ) ନଦୀ କୂଳରେ
 (ଗ) ଘଣ୍ଟ ଜଙ୍ଗଲରେ (ଘ) ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ପାହାଡ଼ ଉପରେ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ) ୨. (ଗ) ୩. (ଗ) ୪. (ଘ) ୫. (କ) ୬. (ଗ) ୭. (ଘ) ୮. (ଗ) ୯. (ଘ) ୧୦. (କ) ୧୧. (ଗ) ୧୨. (କ) ୧୩. (ଘ) ୧୪. (ଖ) ୧୫. (ଖ) ୧୬. (କ) ୧୭. (ଗ) ୧୮. (ଘ) ୧୯. (ଘ) ୨୦. (ଗ) ୨୧. (ଖ) ୨୨. (ଗ) ୨୩. (ଗ) ୨୪. (ଘ) ୨୫. (କ) ୨୬. (ଖ) ୨୭. (ଗ) ୨୮. (ଗ) ୨୯. (ଘ) ୩୦. (ଖ) ୩୧. (ଖ) ୩୨. (କ) ୩୩. (ଗ) ୩୪. (ଗ) ୩୫. (ଗ) ୩୬. (ଘ) ୩୭. (ଗ) ୩୮. (କ) ୩୯. (କ) ୪୦. (ଗ) ୪୧. (ଘ) ୪୨. (ଖ) ୪୩. (ଗ) ୪୪. (ଖ) ୪୫. (କ) ୪୬. (ଖ) ୪୭. (ଘ) ୪୮. (ଖ) ୪୯. (କ) ୫୦. (ଗ) ୫୧. (ଘ) ୫୨. (କ) ୫୩. (ଗ) ୫୪. (ଘ) ୫୫. (ଗ) ୫୬. (ଖ) ୫୭. (ଗ) ୫୮. (ଘ) ୫୯. (କ) ୬୦. (ଘ) ୬୧. (ଖ) ୬୨. (ଖ) ୬୩. (ଖ) ୬୪. (କ) ୬୫. (ଗ) ୬୬. (ଘ) ୬୭. (ଗ) ୬୮. (ଘ)

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ କଥା

- ୧ । ଓଡ଼ିଶାରେ କେଉଁ ମସିହାରୁ ମିଶନସ୍କୁଲ ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା ?
 (କ) ୧୮୧୮ (ଖ) ୧୮୨୨ (ଗ) ୧୮୨୪ (ଘ) ୧୮୨୫
- ୨ । ନ'ଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କେଉଁ ମସିହାରେ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୮୬୪ (ଖ) ୧୮୬୫ (ଗ) ୧୮୬୬ (ଘ) ୧୮୬୮
- ୩ । କର୍ମଯୋଗୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପାଦ ପତ୍ରିକାର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା (ଖ) ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବ ସମ୍ପାଦ
 (ଗ) ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣ (ଘ) ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭା
- ୪ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ କାହା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀ (ଖ) ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି
 (ଗ) ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ (ଘ) ରବିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଠାକୁର
- ୫ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା (ଖ) ସତ୍ୟବାଦୀ (ଗ) ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ (ଘ) ବିବେକି
- ୬ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶପାଦୀ କବିତା 'ବସନ୍ତ ଗାଥା' କେଉଁ କବିଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଅଟେ ?
 (କ) ଭକ୍ତ କବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓ (ଖ) ବ୍ୟାସକବି ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି
 (ଗ) କୁଳବୃଦ୍ଧ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (ଘ) ସ୍ଵଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

- ୭ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଗଛର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ବିବେକି (ଖ) ରେବତି (ଗ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା (ଘ) ଉତ୍କଳ ଭ୍ରମଣ
- ୮ । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କୁ ବାମଣ୍ଡାର ରାଜସଭା କେଉଁ ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲା ?
 (କ) ବ୍ୟାସକବି (ଖ) ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ (ଗ) ଶ୍ରେଷ୍ଠ କବି (ଘ) ସରସ୍ୱତୀ
- ୯ । ଫକୀର ମୋହନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ନାମ କଣ ?
 (କ) ପୁଷ୍ପମାଳା (ଖ) ପୂଜାଫୁଲ (ଗ) ବୋଧଦାୟିନୀ (ଘ) ଉତ୍କଳ ଭ୍ରମଣ
- ୧୦ । ରମ୍ୟ ରଚନା ଆଧାରିତ ପୁସ୍ତକ 'ନନାଙ୍କ ପାଞ୍ଜି' କେଉଁ ଲେଖକଙ୍କର ବୃତ୍ତି ?
 (କ) ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି (ଖ) ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
 (ଗ) ମଧୁସୂଦନ ରାଓ (ଘ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
- ୧୧ । ତପସ୍ୱିନୀ କାବ୍ୟଟି କେଉଁ କବିଙ୍କ ବୃତ୍ତି ?
 (କ) ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ (ଖ) ଅନୁଦାଶଙ୍କର ରାୟ
 (ଗ) ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର (ଘ) ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ
- ୧୨ । ପଲ୍ଲୀ କବି ନନ୍ଦକିଶୋର ବଳଙ୍କ 'କୃଷ୍ଣ କୁମାରୀ' ଏକ _____ ଅଟେ ?
 (କ) ଉପନ୍ୟାସ (ଖ) ଗଳ୍ପ (ଗ) କାବ୍ୟ (ଘ) ନାଟକ
- ୧୩ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଜଗନ୍ନୋହନ ଲାଲ୍ (ଖ) ରାମଶଙ୍କର ରାୟ (ଗ) ନନ୍ଦକିଶୋର ବଳ (ଘ) ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି
- ୧୪ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ନାଟ୍ୟକର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) କାଞ୍ଚି କାବେରୀ (ଖ) ବାବାଜୀ (ଗ) ସତୀ (ଘ) ପ୍ରୀତି
- ୧୫ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଉପନ୍ୟାସର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ପଦ୍ମମାଳୀ (ଖ) ବିବାସିନୀ (ଗ) ବାବାଜୀ (ଘ) କନକଲତା
- ୧୬ । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା କେବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୮୮୮ (ଖ) ୧୮୯୧ (ଗ) ୧୮୯୭ (ଘ) ୧୮୯୮
- ୧୭ । ଆମ ଘରର ହାଲଚାଲ ପୁସ୍ତକର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) ବିଶ୍ୱନାଥ କର (ଖ) ରାମଶଙ୍କର ରାୟ
 (ଗ) ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର (ଘ) ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ
- ୧୮ । କେଉଁ ପୁସ୍ତକଟି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କଳା କୋଶାଳ ?
 (କ) ବିବେକ (ଖ) ବିବାସିନୀ
 (ଗ) ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ (ଘ) ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
- ୧୯ । ସତ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗର କର୍ଣ୍ଣଧାର କିଏ ?
 (କ) ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ (ଖ) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ
 (ଗ) ବିଶ୍ୱନାଥ କର (ଘ) ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ରଥ
- ୨୦ । କେଉଁ ମସିହାରେ ସତ୍ୟବାଦୀ ବନବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୦୮ (ଖ) ୧୯୦୯ (ଗ) ୧୯୧୭ (ଘ) ୧୯୨୫
- ୨୧ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ?
 (କ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (ଖ) ମଧୁସୂଦନ ରାଓ (ଗ) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ (ଘ) ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ
- ୨୨ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୦୧ (ଖ) ୧୯୦୨ (ଗ) ୧୯୦୩ (ଘ) ୧୯୦୪

- ୨୩। ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଆଲୋଚନାଧର୍ମୀ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ (ଖ) ଧର୍ମପଦ (ଗ) ସତ୍ୟବାଦୀ (ଘ) ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା
- ୨୪। ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ସମାଜ'ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ (ଖ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (ଗ) ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ (ଘ) ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ର
- ୨୫। କଣା ମାମୁଁ ଉପନ୍ୟାସର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର (ଖ) କୃପାସିନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର (ଗ) ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର (ଘ) ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର
- ୨୬। ଓଡ଼ିଆଙ୍କ କାନ୍ଦଣା କବିତା ପୁସ୍ତକଟି କେଉଁ କବିଙ୍କର ବୃତ୍ତି ?
 (କ) ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର (ଖ) ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ର
 (ଗ) କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀ ସାବତ (ଘ) ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର
- ୨୭। ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସମାଲୋଚନାଧର୍ମୀ ପତ୍ରିକାର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ମୁଁ ଦିନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲି (ଖ) ନୀଳ ମାଷ୍ଟାଣୀ (ଗ) ନିଆଁ ଖୁଣ୍ଟା (ଘ) ବଙ୍କା ଓ ସିଧା
- ୨୮। ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ କାହାର ଲେଖନୀ ମୁନରୁ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତି ନାଟ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି ?
 (କ) ଜଗନ୍ନାଥ ପାଣି (ଖ) ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି (ଗ) ରତ୍ନାକର ପତି (ଘ) ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି
- ୨୯। 'ନବଯୁଗ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ' କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୩୦ ଡିସେମ୍ବର (ଖ) ୧୯୩୫ ଡିସେମ୍ବର
 (ଗ) ୧୯୩୬ ଏପ୍ରିଲ ୧ (ଘ) ୧୯୩୯ ମାର୍ଚ୍ଚ
- ୩୦। 'ବାଜି ରାଉତ' କବିତା ପୁସ୍ତକର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) କାଳୀଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଖ) ଭଗବତୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 (ଗ) ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟ (ଘ) ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ୩୧। 'ପଳାତକ' ଉପନ୍ୟାସର ଔପନ୍ୟାସିକଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) କାହ୍ନୁଚରଣ ମହାନ୍ତି (ଖ) ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟ
 (ଗ) କୁନ୍ତଳା କୁମାରୀ ସାବତ (ଘ) ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରଭାଦେବୀ
- ୩୨। ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଜୀବନଧାରାକୁ ନେଇ ରଚିତ ପ୍ରଥମ ଉପନ୍ୟାସର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ପରଜା (ଖ) ଭୃଷ୍ଣା (ଗ) ଭାମା ଭୃଷ୍ଣା (ଘ) ବୁଆ
- ୩୩। ଭାମା ଭୃଷ୍ଣା ଉପନ୍ୟାସର ରଚୟିତାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି (ଖ) ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି
 (ଗ) ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟ (ଘ) ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର
- ୩୪। 'ନୀଳ ଶୈଳ' ଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକଟି କେଉଁ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କ କୃତି ?
 (କ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର (ଖ) ରଘୁନାଥ (ଗ) ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି (ଘ) ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି
- ୩୫। 'ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ଚିନ୍ତାମୂଳକ ରମ୍ୟ ରଚନା ଓ ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଟାଉଟର (ଖ) ଗାଁ ମଜଲିସ୍ (ଗ) ତୃତୀୟ ପର୍ବ (ଘ) ନୂତନ ଧର୍ମ
- ୩୬। 'ଝଙ୍କାର' ପତ୍ରିକାର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ (ଖ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
 (ଗ) ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟ (ଘ) ପ୍ରତିଭା ରାୟ
- ୩୭। ଏକଦା ଓଡ଼ିଆ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ଚହଳ ପକାଇଥିବା ନାଟକ 'ଭାତ'ର ନାଟ୍ୟକାର କିଏ ?
 (କ) କାଳୀଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଖ) ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ
 (ଗ) କାଳୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଘ) ଗୋପାଳ ଛୋଟରାୟ

୩୮ । ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କର ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ତଃସ୍ୱର କ'ଣ ଥିଲା ?

- (କ) ନୀତିବାଦ (ଖ) ଉଦାରଧର୍ମ ଭାବ (ଗ) ଆଦର୍ଶବାଦ (ଘ) ନୈତିକତା ବୋଧ

୩୯ । 'ଅରଣ୍ୟ ଫସଲ' ନାଟକର ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

- (କ) ମନୋରଞ୍ଜନ ଦାସ (ଖ) କମଳଲୋଚନ ମହାନ୍ତି
(ଗ) କାହ୍ନୁଚରଣ ମହାନ୍ତି (ଘ) ରଘୁନାଥ ଦାସ

୪୦ । ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରେମପଣ୍ୟର କବି ବୋଲି କାହାକୁ କୁହାଯାଇଅଛି ?

- (କ) ମନମୋହନ ମିଶ୍ର (ଖ) ଭଞ୍ଜ କିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ
(ଗ) ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ (ଘ) କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀ ସାବତ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ) ୨. (ଗ) ୩. (କ) ୪. (ଗ) ୫. (ଘ) ୬. (କ) ୭. (ଖ) ୮. (ଘ) ୯. (ଗ) ୧୦. (କ) ୧୧. (ଗ)
୧୨. (ଗ) ୧୩. (କ) ୧୪. (ଖ) ୧୫. (କ) ୧୬. (ଗ) ୧୭. (ଘ) ୧୮. (ଗ) ୧୯. (ଖ) ୨୦. (ଖ) ୨୧. (କ)
୨୨. (ଗ) ୨୩. (ଗ) ୨୪. (କ) ୨୫. (ଘ) ୨୬. (ଗ) ୨୭. (ଗ) ୨୮. (କ) ୨୯. (ଖ) ୩୦. (ଗ) ୩୧. (କ)
୩୨. (ଗ) ୩୩. (କ) ୩୪. (ଗ) ୩୫. (ଖ) ୩୬. (କ) ୩୭. (କ) ୩୮. (ଖ) ୩୯. (କ) ୪୦. (କ)

ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ

(ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା

୧ । ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା କବିତାର କେଉଁ କାବ୍ୟର ଅଂଶ ?

- (କ) ଇନ୍ଦୁମତୀ (ଖ) ତପସ୍ୱିନୀ (ଗ) କେଦାର ଗୌରୀ (ଘ) କୀଚକବଧ

୨ । “ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା” କବିତାର କବି ପ୍ରକୃତିକୁ କେଉଁ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ?

- (କ) ମାନବ (ଖ) ଈଶ୍ୱର (ଗ) ଦେବତା (ଘ) ଦାନବ

୩ । କବି ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କ ରଚନାର ମୌଳିକତା କ'ଣ ?

- (କ) ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ (ଖ) ପ୍ରକୃତି ପ୍ରେମ
(ଗ) ପ୍ରକୃତିର ଜୀବନ୍ତ ରୂପାୟନ (ଘ) ପ୍ରାକୃତିକ ବିବିଧତା

୪ । କବି ଗଙ୍ଗାଧର କବିତାରେ କେଉଁ ଗୁଣର ଅବତାରଣା କରିଛନ୍ତି ?

- (କ) ପ୍ରେମ ସୁଲଭ (ଖ) ଦାନ ସୁଲଭ (ଗ) ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ (ଘ) ଜନ ସୁଲଭ

୫ । ଉଷାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁକୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?

- (କ) ପଦ୍ମକନ୍ଦ (ଖ) ନୀଳପଦ୍ମ (ଗ) ମଉଳା ପଦ୍ମ (ଘ) ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମ

୬ । ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ପାଦଟି ଉଷାଙ୍କର ମାର୍ଜିତ ବ୍ୟବହାରର ସୂଚନା ଦିଏ ?

- (କ) ଦର୍ଶନ ତୃଷ୍ଣା ହୃଦୟରେ ବହି (ଖ) ମୁକ୍ତାଧରି ଉପହାର
(ଗ) କଳକଣ୍ଠ କଣ୍ଠେ କହିଲା (ଘ) ଦରଶନ ଦିଅ ସତୀ, ରାତି ପାହିଲା

୭ । ଉଷାରାଣୀଙ୍କର ପ୍ରଶାନ୍ତ ରୂପ କ'ଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛି ?

- (କ) ଭ୍ରମ (ଖ) ବିଶ୍ୱାସ (ଗ) ଜୀବନ (ଘ) ଆଶ୍ୱାସନା

୮ । କେଉଁ ସମୟରେ ଯୋଗ କରାଯାଏ ?

- (କ) ଉଷା (ଖ) ମଧ୍ୟାହ୍ନ (ଗ) ସନ୍ଧ୍ୟା (ଘ) ରାତ୍ର

- ୯ । ପ୍ରଭାତ ସମୟର ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ (ଖ) ଅରୁଣ (ଗ) ବିବର୍ତ୍ତନ (ଘ) ରବି
- ୧୦ । କେଉଁମାନଙ୍କୁ ନବଜୀବନ ଦେବାପାଇଁ ଉଷା ଆଗମନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସୀ (ଖ) ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ (ଗ) ପାତାଳବାସୀ (ଘ) ବିଶ୍ୱବାସୀ
- ୧୧ । ପ୍ରକୃତି କି ପ୍ରକାର ଭାବରେ ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛନ୍ତି ?
 (କ) ଅହମିକା (ଖ) ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ (ଗ) ତମଗୁଣ (ଘ) ଦୈବୀଗୁଣ
- ୧୨ । ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ କିଏ ?
 (କ) ଗୀତା (ଖ) ତପସ୍ୱିନୀ (ଗ) ଉଷା (ଘ) ଅନୁକମ୍ପା
- ୧୩ । ମାଗଧ କ'ଣ ?
 (କ) ଦୁତ (ଖ) ଭାଟ (ଗ) ରାଜା (ଘ) ପ୍ରଜା
- ୧୪ । ଲଳିତ ସ୍ୱର କାହାର ?
 (କ) କୁମ୍ଭାରୁଆ (ଖ) ଭ୍ରମର (ଗ) ସମୀର (ଘ) କଜଳପାତି
- ୧୫ । ମୁନିମାନଙ୍କର ବେଦଧ୍ୱନି କେଉଁ କ୍ରମରେ ପ୍ରସାର ହେଲା ?
 (କ) ମର୍ତ୍ତ୍ୟ-ସ୍ୱର୍ଗ-ପାତାଳ (ଖ) ସ୍ୱର୍ଗ-ମର୍ତ୍ତ୍ୟ-ପାତାଳ (ଗ) ପାତାଳ-ସ୍ୱର୍ଗ-ମର୍ତ୍ତ୍ୟ (ଘ) ସ୍ୱର୍ଗ-ପାତାଳ-ମର୍ତ୍ତ୍ୟ
- ୧୬ । ସର୍ପ କେଉଁଥିରେ ଶୁଣେ ?
 (କ) କର୍ଣ୍ଣ (ଖ) ଚକ୍ଷୁ (ଗ) ମୁଖ (ଘ) ନାକ
- ୧୭ । ବେଦର ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦ କ'ଣ ?
 (କ) ନମଃ (ଖ) ତପ (ଗ) ଓଁ (ଘ) ସ୍ୱାହା
- ୧୮ । ବୀଣାର ଶବ୍ଦ କିପରି ?
 (କ) ଝଙ୍କାର (ଖ) ନାଦ (ଗ) ସ୍ୱନ (ଘ) ସୁସ୍ୱରୀ
- ୧୯ । କାହାର ପ୍ରଭାବରେ ଆଶ୍ରମ ବାସୀଙ୍କର ଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଲା ?
 (କ) ବୀଣା ଝଙ୍କାର (ଖ) ମନ୍ତ୍ର (ଗ) ବେଦଧ୍ୱନୀ (ଘ) ଓଁକାର
- ୨୦ । ସୀତାଙ୍କୁ ମା'ଙ୍କ ପରି ଲାଳନପାଳନ କରୁଥିବା ତପସ୍ୱିନୀଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଉଷା (ଖ) ସରସ୍ୱତୀ (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ
- ୨୧ । ଅନୁକମ୍ପା କେଉଁ ବିଧିରେ ଉଷାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେବାପାଇଁ କହିଲେ ?
 (କ) ସ୍ୱାମୀ-ମାଆ-ଅତିଥି (ଖ) ଅତିଥି-ସ୍ୱାମୀ-ମାଆ (ଗ) ମାଆ-ସ୍ୱାମୀ-ଅତିଥି (ଘ) ସ୍ୱାମୀ-ଅତିଥି-ମାଆ
- ୨୨ । ତମସା କିପରି ସୁଖଲାଭ କରିବେ ବୋଲି ଅନୁକମ୍ପା କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ପାଖରେ ପାଲ (ଖ) କମ ମର୍ଦ୍ଦନ କରି (ଗ) କୋଳ କରି (ଘ) ଗେଲ କରି
- ୨୩ । ଜନକ ନନ୍ଦିନୀ କିଏ ?
 (କ) ଉଷା (ଖ) ଜାନକୀ (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) ତପସ୍ୱିନୀ
- ୨୪ । ପଦ୍ମିନୀଙ୍କୁ କାହାଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ଉଷା (ଖ) ସୀତା (ଗ) ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ (ଘ) ସୂର୍ଯ୍ୟ
- ୨୫ । କାହାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନା ପାଇଁ ସୀତା ଉଷାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର (ଖ) ବାଲ୍ମିକୀ (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) ତମସା
- ୨୬ । କବିତାରେ ରଘୁବଂଶୀକ କାହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର (ଖ) ଲକ୍ଷ୍ମଣ (ଗ) ଅଯୋଧ୍ୟ ବାଣୀ (ଘ) କୌଶଲ୍ୟା
- ୨୭ । ରବି ଆଗମନର ବାର୍ତ୍ତା କିଏ ପ୍ରଚାର କରନ୍ତି ?
 (କ) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ଖ) ମୁନିଗଣ (ଗ) ଉଷା (ଘ) ସୀତା

୨୮ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଜ୍ୟୋତି କିଏ ଆହରଣ କରେ ?

- (କ) ଉଷାରୁ କୋମଳ ଚରଣ (ଖ) ସାତାଙ୍କର କୋମଳ ଚରଣ
(ଗ) ତମସାଙ୍କର କୋମଳ ଚରଣ (ଘ) ଅନୁକମ୍ପାଙ୍କର କୋମଳ ଚରଣ

୨୯ । ଆଗ୍ରମ ଧାତ୍ରୀ କାହାକୁ କୁହାଯାଇଛି ?

- (କ) ସୀତା (ଖ) ତପସ୍ୱିନୀ (ଗ) ତମସା (ଘ) ମୁନିକନ୍ୟା

୩୦ । ତମସା କେଉଁ ନୟନରେ ସୀତାଙ୍କ ଆଗମନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା ?

- (କ) ମୀନ (ଖ) ଶୁଭ (ଗ) କ୍ଷୀଣ (ଘ) ରାଜୀବ

୩୧ । ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ପାଇଁ ତମସା କ'ଣ ଜାଳି ଦେଇଥିଲା ?

- (କ) ମଙ୍ଗଳ ଦୀପାଳି (ଖ) ବହି (ଗ) ଆଲୋକ (ଘ) ଅଗ୍ନି

୩୨ । ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଦୀପ କିଏ ?

- (କ) ମୀନ ନୟନ (ଖ) ପ୍ରଭାତୀ ତାରା (ଗ) ତମସା (ଘ) ଉଷା

୩୩ । ମୁନିକନ୍ୟାମାନଙ୍କର କେଉଁ ଆଚରଣରେ ସୀତା ପ୍ଲବିତ ହେଲେ ?

- (କ) ଆଦର (ଖ) ଆଗ୍ରହ (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) କ୍ରୁର

୩୪ । ତମସା କେଉଁ କରରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ?

- (କ) ପଲ୍ଲବ (ଖ) ତରଙ୍ଗ (ଗ) ପଦ୍ମ (ଘ) କୁସୁମ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ) ୨. (କ) ୩. (ଗ) ୪. (ଗ) ୫. (ଘ) ୬. (ଗ) ୭. (ଖ) ୮.(କ) ୯. (ଖ) ୧୦. (କ) ୧୧. (ଖ) ୧୨. (ଗ)
୧୩. (ଗ) ୧୪. (ଘ) ୧୫. (କ) ୧୬. (ଖ) ୧୭.(ଗ) ୧୮.(କ) ୧୯. (ଖ) ୨୦. (ଗ) ୨୧. (କ) ୨୨.(ଗ)
୨୩.(ଖ) ୨୪. (ଖ) ୨୫. (କ) ୨୬. (କ) ୨୭. (ଗ) ୨୮. (କ) ୨୯. (ଗ) ୩୦. (କ) ୩୧. (କ) ୩୨. (ଖ)
୩୩. (କ) ୩୪. (ଖ)

ଜାଗ ବନ୍ଧନ ହରା

୧ । କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

- (କ) ଖୋର୍ଦ୍ଧା (ଖ) ପୁରୀ (ଗ) ଗଞ୍ଜାମ (ଘ) ମୟୂରଭଞ୍ଜ

୨ । ନବଯୁଗ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦର କେଉଁ ଅଧିବେଶନରେ ଏହି କବିତାଟିକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସଂଗୀତ ରୂପେ ଗାନ କରାଯାଇଥିଲା ?

- (କ) ୪ର୍ଥ (ଖ) ୫ମ (ଗ) ୧ମ (ଘ) ୩ୟ

୩ । କେଉଁ କବିତା ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ?

- (କ) ରକ୍ତଶିଖା (ଖ) ଅବାନ୍ତର (ଗ) କିଞ୍ଚିତ (ଘ) ଛାଇର ଛଟା

୪ । କପିର ସମାଜ ଗଠନ କରାଯିବା କଥା କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?

- (କ) ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତଶାଳୀ (ଖ) ବିଭଗାଳୀ (ଗ) ଶୋଷଣ ଯୁକ୍ତ (ଘ) ଶୋଷଣଯୁକ୍ତ ଓ ଶ୍ରେଣୀହୀନ

୫ । 'ଜାଗ ବନ୍ଧନ ହରା' କବିତାରେ କାହାର ଜୟଗାନ କରାଯାଇଛି ?

- (କ) ସାମ୍ୟବାଦ (ଖ) ମାନବବାଦ (ଗ) ଉଗ୍ରବାଦ (ଘ) ଜାତୀୟତା ବାଦ

୬ । କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କେବେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

- (କ) ୧୯୧୨ (ଖ) ୧୯୧୩ (ଗ) ୧୮୧୩ (ଘ) ୧୮୧୨

୭ । ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କେଉଁ ସମୟର କବିଥିଲେ ?

- (କ) ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ (ଖ) ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ (ଗ) ସ୍ୱାଧୀନତା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ (ଘ) ସ୍ୱାଧୀନତା ସମୟର

- ୮ । ‘ବନ୍ଧନ ହରା’ ଏହା କେଉଁମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ବୃଦ୍ଧ (ଖ) ଚରୁଣ (ଗ) ଶିଶୁ (ଘ) କିଶୋର
- ୯ । କ’ଣ ଲୋପ କରିବା ପାଇଁ କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ସତ୍ୟବାହ ପ୍ରଥା (ଖ) ଜାତି ଉପଜାତି (ଗ) ବାଲ୍ୟବିବାହ (ଘ) ଧନୀ ଗରିବର ଭେଦଭାବ
- ୧୦ । କେଉଁଠାରେ ମରଣ ସଂଗୀତ ଗାଇବା ପାଇଁ କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଜନମ ଦୁଆରେ (ଖ) ଶୁଶାନରେ (ଗ) ମରଣ ଦୁଆରେ (ଘ) ଘରେ
- ୧୧ । ଦୁଃଖ ଛାଳା କିପରି ପ୍ରଶମିତ ହେବ ?
 (କ) ହୁଳହୁଳି ଶବ୍ଦ (ଖ) ମହାମାନବର ଶଙ୍ଖଶବ୍ଦ
 (ଗ) ମହାମାନବର ବାଣୀ (ଘ) ମାନମାନବର ସଂଗୀତ
- ୧୨ । ମଣିଷ ମୁଣ୍ଡରୁ କ’ଣ ଯୋଛିବା ପାଇଁ କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ସଞ୍ଚିତ ଅପମାନ (ଖ) ସଞ୍ଚିତ ଦୁଃଖ (ଗ) ସଞ୍ଚିତ ଧନ (ଘ) ସଞ୍ଚିତ ପାପ
- ୧୩ । କେଉଁଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ନଦୀ (ଖ) ପାହାଡ଼ (ଗ) ଘର (ଘ) ମରୁପଥ
- ୧୪ । ‘ସନ୍ଧାନୀ’ ଏହି ଶବ୍ଦଟି କେଉଁମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଚରୁଣ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଖ) ବୃଦ୍ଧ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଗ) ନାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଘ) ଛାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ
- ୧୫ । ସନ୍ଧାନ ପଥରେ କ’ଣ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିବ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଫୁଲ (ଖ) କଣ୍ଠା (ଗ) ଫୁଲହାର (ଘ) ଗଛ
- ୧୬ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନରେ କେଉଁ ଧାରା ଖେଳାଇବାକୁ କବି ଚରୁଣମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଅନ୍ଧାର (ଖ) ଆଲୋକ (ଗ) ହସ (ଘ) ଦୁଃଖ
- ୧୭ । କେଉଁ ପର୍ବତକୁ ଚରୁଣମାନେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିବେ ?
 (କ) ପୀଡ଼ନ (ଖ) ଦୁଃଖର (ଗ) ଲୁହର (ଘ) ହସର
- ୧୮ । ‘ତନ୍ଦ୍ରା ପରଶୀ’ ଏହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) କଷ୍ଟ (ଖ) ଆଳସ୍ୟ (ଗ) ପରିଶ୍ରମ (ଘ) ନିଦ୍ରା
- ୧୯ । ଭୟରେ କାହାର ପ୍ରାଣ କଂପିତ ହେବ ବୋଲି କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଗୃହ ଉପଗୃହ (ଖ) ଚନ୍ଦ୍ର-ତପନ-ତାରା (ଗ) ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳ (ଘ) ଧୂମକେତୁ
- ୨୦ । ମରୁପଥରେ କ’ଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ନିର୍ଦ୍ଦର (ଖ) ନଦୀ (ଗ) ଗଛ (ଘ) ଘର
- ୨୧ । ଭବିଷ୍ୟତର ଚରୁଣମାନେ କ’ଣ କଲେ ଜାଗି ଉଠିବେ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବନ୍ଧନ ମୁକ୍ତ (ଖ) ବନ୍ଧନ ମୁକ୍ତ (ଗ) ସୁପ୍ତ (ଘ) ଜାଗ୍ରତ
- ୨୨ । ନବୀନ ଯୁଗର ଚରୁଣ _____ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।
 (କ) ଜାଗରେ (ଖ) ଉଠରେ (ଗ) ଖେଳରେ (ଘ) କାନ୍ଦରେ
- ୨୩ । ‘ସ୍ୟନ୍ଦନ’ କବିତାରେ ଏହାର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) ଘର (ଖ) ରଥ (ଗ) ଦୁଃଖ (ଘ) ଜାତି
- ୨୪ । ‘ସମ୍ମୁଖେ ତବ’ - ଏଠାରେ ‘ତବ’ କାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ବୃଦ୍ଧ (ଖ) ଶିଶୁ (ଗ) ଚରୁଣ (ଘ) କିଶୋର
- ୨୫ । ଭୁବନ ହସାଇବା ପାଇଁ କ’ଣ ଛିନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଦୁଃଖ (ଖ) ସୁଖ (ଗ) ସ୍ୱପ୍ନ (ଘ) ନିଦ୍ରା

- ୨୬। ବନ୍ଧନ ଛିଡ଼ିଲା ପରେ କେଉଁ ମାଳା ପିନ୍ଧିବା କଥା କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ବିଜୟ (ଖ) ପରାଜୟ (ଗ) ଫୁଲ (ଘ) ତୁଳସୀ
- ୨୭। ତିମିର କାରା ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ କ'ଣ ଲାଘିବା କଥା କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଘର (ଖ) ଶୈଳ ସାଗର (ଗ) ରାଷ୍ଟ୍ର (ଘ) ବିପଦ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (କ) ୨. (ଗ) ୩. (ଖ) ୪. (ଘ) ୫. (ଖ) ୬. (କ) ୭. (କ) ୮. (ଖ) ୯. (ଖ) ୧୦. (ଗ) ୧୧. (ଖ) ୧୨. (କ) ୧୩. (ଘ) ୧୪. (କ) ୧୫. (ଖ) ୧୬. (ଖ) ୧୭. (କ) ୧୮. (ଖ) ୧୯. (ଖ) ୨୦. (କ) ୨୧. (ଘ) ୨୨. (କ) ୨୩. (ଖ) ୨୪. (ଗ) ୨୫. (ଘ) ୨୬. (କ) ୨୭. (ଖ)

ସର୍ବସଂହା ମାଟି

- ୧। 'ସର୍ବସଂହା ମାଟି' କବିତାଟି କେଉଁ ପୁସ୍ତକରୁ ଆନୀତ ?
 (କ) ବିହାରସୀ (ଖ) ସ୍ୱପ୍ନଦୀପ (ଗ) କାକଳି (ଘ) ମାଟି, ପାଣି, ପବନ
- ୨। 'ସଞ୍ଚୟନ' ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ କବି କେଉଁ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଶାରଳା ସାହିତ୍ୟ (ଖ) ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ
 (ଗ) କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ (ଘ) ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ
- ୩। କବି ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରଭାଦେବୀ କେବେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ୧୯୭୮ (ଖ) ୧୮୭୮ (ଗ) ୧୯୭୭ (ଘ) ୧୮୭୭
- ୪। ମାଟି ମାଆକୁ କାହା ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ମାଆ (ଖ) ଗୋମାତା (ଗ) ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ (ଘ) ଭଗିନୀ
- ୫। କବିଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ କେଉଁ ଭାବର ପରିପ୍ରକାଶ ଘଟିଛି ?
 (କ) ଜୀବନବୋଧ (ଖ) ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା
 (ଗ) ଜୀବନ ବୋଧ ଓ ଦେଶପ୍ରୀତି (ଘ) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
- ୬। 'ସରବ' ଶବ୍ଦର ଗଦ୍ୟରୂପ ଲେଖ ।
 (କ) ସର୍ବ (ଖ) ଶର୍ବ (ଗ) ଷର୍ବ (ଘ) ଶେଷ
- ୭। 'ସରବ ସହଣୀ' ବୋଲି କାହାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ଗାଈ (ଖ) ଭାରତ ମାଆ (ଗ) ମାଟି ମାଆ (ଘ) ନିଜ ମାଆ
- ୮। ମାଟି ମାଆ ସଭିଙ୍କୁ କ'ଣ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛି ?
 (କ) ରାଗ (ଖ) ରୋଷ (ଗ) ହସ (ଘ) ସ୍ନେହ
- ୯। ଦେହରେ ବଳ ଆଣିବା ପାଇଁ ମାଟିମାଆ କ'ଣ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛି ?
 (କ) ମାଟି (ଖ) ମିଠା ପାଣି (ଗ) ଖାଦ୍ୟ (ଘ) ବସ୍ତ୍ର
- ୧୦। ମାଟିମାଆର ଶରୀର କାହାପରି କୋମଳ ?
 (କ) ତୁଳା (ଖ) କାଗଜ (ଗ) କଅଁଳପତ୍ର (ଘ) ଦୁବଘାସ
- ୧୧। କବିତାରେ କେଉଁ ଚାବିକାଠି ହଜିଯିବା କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଚେତନାର (ଖ) ଘରର (ଗ) ରାଗର (ଘ) ବିଦ୍ୟାଳୟ

- ୧୨। 'ସରବ ସହିଣୀ' ଏହାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
 (କ) ଅସହିଷ୍ଣୁତା (ଖ) ସବୁକିଛି ସହିବାରେ ନିପୁଣ
 (ଗ) ସ୍ନେହ ଦେବାରେ (ଘ) ହସିବାରେ ନିପୁଣ
- ୧୩। ମାଟି ମାଆର ଶରୀର କେଉଁ ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ଗଠିତ ?
 (କ) ରବର (ଖ) ଗୋଡ଼ି (ଗ) ତୁଳା (ଘ) ପାହାଡ଼ ପଥର
- ୧୪। ହସକଥା ଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଠାରେ ଭରି ରହିଛି ?
 (କ) ପୋଖରୀ (ଖ) ପାହାଡ଼ (ଗ) ନଦୀ, ସମୁଦ୍ର (ଘ) ସମୁଦ୍ର
- ୧୫। କବିତାରେ କାହାକୁ ପାହାନ୍ତି ଅନ୍ଧାର ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ଦୁଃଖ (ଖ) କଷ୍ଟ (ଗ) ଲୁହ (ଘ) ହସ
- ୧୬। ଗଛଲତାର ଫଳ ଆମ ଦେହରେ କ'ଣ ଭରି ଦେଇଛି ?
 (କ) ତୃପ୍ତି (ଖ) ଆନନ୍ଦ (ଗ) ଶାନ୍ତି (ଘ) ଖୁସି
- ୧୭। ଆମର ଅଳି ଅରଦଳି କିଏ ସହିଥାଏ ?
 (କ) ମାଆ (ଖ) ବାପା (ଗ) ଭାଇ (ଘ) ଭଉଣୀ
- ୧୮। କାହାର ଡାକ / ଶବ୍ଦରେ କବିଙ୍କର ବୁକୁ ଫୁଲିଉଠେ ?
 (କ) କୋଇଲି (ଖ) ବଣ ପକ୍ଷୀ (ଗ) କାଉ (ଘ) କଜଳପାତି
- ୧୯। ମାଟି ମାଆଠାରୁ କ'ଣ ପାଇବାକୁ କବି ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଧୈର୍ଯ୍ୟ (ଖ) ସହନଶୀଳ (ଗ) ଦୟା (ଘ) କ୍ଷମା
- ୨୦। କାହାର ହିତ ପାଇଁ ଦୁଃଖ ସହିବେ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ରାଜ୍ୟର (ଖ) ଦେଶର (ଗ) ଗାଆଁର (ଘ) ଜଗତର
- ୨୧। ମାଟି ମାଆ ଠାରୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ପାଇଲା ପରେ କବିଙ୍କର କ'ଣ ନିଦା ହେବ ?
 (କ) ଛାତି (ଖ) ହାତ (ଗ) ଦେହ (ଘ) ମନ
- ୨୨। କବି ଭାରତକୁ କେଉଁ ଭୂମି ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ସାହସ (ଖ) ବୀର (ଗ) ଆର୍ଯ୍ୟ (ଘ) ଦେବ
- ୨୩। ଏହି ଜନମରେ କ'ଣ କରିଥିବାରୁ ମାଟି ମାଆର ଦେଶକୁ ବୁଲି ଆସିଛନ୍ତି ?
 (କ) ପାପ (ଖ) ତପ (ଗ) ଦାନ (ଘ) ଦୟା
- ୨୪। କବି ମଣିଷର କେଉଁ ଚେତନାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି ?
 (କ) ସୁପ୍ତ ଦିବ୍ୟ (ଖ) ସୁପ୍ତ ମାନବ (ଗ) ଜାଗ୍ରତ (ଘ) ଅବ
- ୨୫। କ'ଣ ପାଇଁ ମାଟି ମାଆ ନଇ ସମୁଦ୍ରରେ ହସକଥା ଭରି ଦେଇଛି ?
 (କ) ଦେହ ଦୁଃଖ (ଖ) ମନସୁଖ (ଗ) ମନର ଭୟ (ଘ) ମନର ଆଶା
- ୨୬। କାହାର ଆଦେଶରେ କବି ନିଜକୁ ପରିଚାଳିତ କରିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ?
 (କ) ମାଟି ମାଆର ଅନ୍ତର (ଖ) ମାଟି ମାଆର ସୁଖ (ଗ) ମାଟି ମାଆର ଦୁଃଖ (ଘ) ମାଟି ମାଆର ସ୍ନେହ
- ୨୭। କାହାର ଜୟଗାନ କରି କବି ଆନନ୍ଦରେ ଫୁଲି ଉଠିଛନ୍ତି ?
 (କ) ମାଟି ମାଆ (ଖ) ଦେଶ (ଗ) ରାଜ୍ୟ (ଘ) ନିଜର
- ୨୮। ମାଟି ମାଆର ଦୁଃଖକୁ କବି କାହା ସହ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଦିନ (ଖ) ସନ୍ଧ୍ୟା (ଗ) ରାତି (ଘ) ସକାଳ
- ୨୯। କିଏ ଡାକିଲେ କବିଙ୍କର ମାଟି ମାଆର କାଖ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି ?
 (କ) ଭଗବାନ (ଖ) ସରଗ (ଗ) ସମୁଦ୍ର (ଘ) ସାଙ୍ଗସାଥୀ

- ୩୦ । ଦେହ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବା ଲାଗି ମାଟି ମାଆ କ'ଣ ସାଇତି ରଖୁଛି ?
 (କ) ଚେରମୂଳି (ଖ) ଖାଦ୍ୟ (ଗ) ଫଳ (ଘ) ଫୁଲ
- ୩୧ । ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପ୍ରଭା ଦେବୀ କେବେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ୧୯୨୬ (ଖ) ୧୮୨୬ (ଗ) ୧୯୨୪ (ଘ) ୧୮୨୪
- ୩୨ । କବି କାହାକୁ ମାଆ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଗଛ (ଖ) ମାଟି (ଗ) ଆକାଶ (ଘ) ବାୟୁ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଘ) ୨. (ଖ) ୩. (ଗ) ୪. (କ) ୫. (ଘ) ୬. (କ) ୭. (ଗ) ୮. (ଘ) ୯. (ଖ) ୧୦. (ଗ) ୧୧. (କ) ୧୨. (ଖ)
 ୧୩. (ଗ) ୧୪. (ଗ) ୧୫. (କ) ୧୬. (କ) ୧୭. (କ) ୧୮. (ଖ) ୧୯. (କ) ୨୦. (ଘ) ୨୧. (କ) ୨୨. (ଖ) ୨୩. (ଖ)
 ୨୪. (କ) ୨୫. (ଖ) ୨୬. (କ) ୨୭. (କ) ୨୮. (ଘ) ୨୯. (ଖ) ୩୦. (କ) ୩୧. (କ) ୩୨. (ଖ)

ଗଞ୍ଜ ଓ ଏକାଙ୍କିକା ବିଭାଗ

(ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ବେଲ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ବଟବୃକ୍ଷ

- ୧ । ବେଲ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ବଟବୃକ୍ଷଟି କେଉଁ ଗାଞ୍ଜିକ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ (ଖ) ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ (ଗ) ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଘ) ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି
- ୨ । ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ କେଉଁଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ବାଲେଶ୍ୱର (ଖ) କଟକ (ଗ) ମୟୂରଭଞ୍ଜ (ଘ) ଯାଜପୁର
- ୩ । ଗାଞ୍ଜିକ ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ କେଉଁ ବିଭାଗରେ ଚାକିରି କରିଥିଲେ ?
 (କ) ସେନା ବିଭାଗ (ଖ) ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ (ଗ) ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ (ଘ) ଭୂତତତ୍ତ୍ୱବିତ୍
- ୪ । ଗାଞ୍ଜିକଙ୍କୁ ମରଣୋତ୍ତର ଶାରଳା ପୁରସ୍କାର କେବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୯୧ ମସିହା (ଖ) ୧୯୯୦ ମସିହା (ଗ) ୧୯୯୨ ମସିହା (ଘ) ୧୯୯୩ ମସିହା
- ୫ । ବେଲ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଓ ବଟବୃକ୍ଷ ଗଞ୍ଜଟି କେବେ ଓ କେଉଁ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୮୪ ବନ୍ଧ୍ୟା ଗାନ୍ଧାରୀ (ଖ) ନବରବି, ୧୯୨୪ (ଗ) ୧୯୭୫ ଅମିରଣ (ଘ) ରାଗତୋଡ଼ି ୧୯୮୦
- ୬ । ଗଞ୍ଜରେ କେଉଁ ମହାନ ଗୁଣ ପରିପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ?
 (କ) ଭାତୁପ୍ରେମ (ଖ) ମାତୃତ୍ୱ ଓ ବାସ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରେମ
 (ଗ) ମାତୃପ୍ରେମ (ଘ) ସାଂସାରିକ ମୋହ
- ୭ । “ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଏ ଜଗତେ । ଯେ ପ୍ରାଣ ଧରେ ପ୍ରାଣାହିତେ ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ତାର, ଦୁର୍ଲଭ କର୍ମ ଏ ବେଭାର ଏହା
 ମୁଁ ବୃକ୍ଷଙ୍କର ସ୍ଥାନେ । ଶିଖୁଲି ପର୍ବତ ଗହଳେ ।” ଏହା କେଉଁ ପୁରାଣରୁ ଗଞ୍ଜରେ ଉଦ୍ଧୃତ ।
 (କ) ମହାଭାରତ (ଖ) ରାମାୟଣ (ଗ) ଭାଗବତ (ଘ) ଦାଣ୍ଡିରାମାୟଣ
- ୮ । ଗାଞ୍ଜିକ ବସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ କେତେଟା ସମୟ ବାଜିଥିଲା ?
 (କ) ଏଗାରଟା (ଖ) ଦ୍ୱାରଟା (ଗ) ଦଶଟା (ଘ) ନଅଟା
- ୯ । କାହାର ପ୍ରଭାବରେ ଗାଞ୍ଜିକଙ୍କ ଆଖି ବୁଜି ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ?
 (କ) ବର୍ଷା (ଖ) ଗୀତ (ଗ) ପବନ (ଘ) ଖରା

୧୦ । ହରି ଗୁଡ଼ିଆ କେଉଁଠାରେ ଚା ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ କରିଥିଲା ?

- (କ) ବସ୍ଷାଣ ପାଖରେ ଥିବା ଚାକୁଣ୍ଡାଗଛ
- (ଖ) ବସ୍ଷାଣ ପାଖରେ ଥିବା କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଗଛ
- (ଗ) ବସ୍ଷାଣ ପାଖରେ ଥିବା ଆମ୍ବଗଛ
- (ଘ) ବସ୍ଷାଣ ପାଖରେ ଥିବା ବଉଳଗଛ

୧୧ । ସିଲଭର ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ଚିନି ଶିରା ଲାଗି ଶୁଖି ଯାଇଥିବା ଜାଗାଟିରେ କେଉଁମାନେ ରାଜତ୍ୱ କରୁଥିବାର ନଟବର ବାବୁ ଦେଖିଲେ ?

- (କ) ମୁଷାମାନେ (ଖ) ପୋକମାନେ (ଗ) ମାଛିମାନେ (ଘ) ମଶାମାନେ

୧୨ । ହରି ଗୁଡ଼ିଆ ପାଇଁ କାହା ଗଳାରେ ସ୍ୱର ପରିଚିତ ଥିଲା ?

- (କ) ମଧୁତିଆଡ଼ି (ଖ) ବ୍ରଜ ତ୍ରିପାଠୀ (ଗ) ନଟବର ବାବୁ (ଘ) ବିହାରୀ ଲାଲ୍

୧୩ । ବାସନଧୁଆ ଟୋକାଟି କେଉଁଠାରେ ଶୋଇଥିଲା ?

- (କ) ତଳେ (ଖ) ଖଟରେ (ଗ) ବେଞ୍ଚରେ (ଘ) ଟେବୁଲ୍‌ରେ

୧୪ । ଗାଁ ଗୁଡ଼ିଆ ଦୋକାନ ମାନଙ୍କରେ ବରା, ଗୁଲୁଗୁଲା ଓ ପକ୍କୁଡ଼ି ପ୍ରକୃତି କେଉଁଥିରେ ସଜା ହୋଇ ରଖାଯାଇଥାଏ ?

- (କ) ବାଉଁଶ ପାଲିଆରେ (ଖ) ଷିଲ୍ ଥାଳିରେ (ଗ) ପିତଳ ଥାଳିରେ (ଘ) ସିଲଭର ଥାଳିରେ

୧୫ । ହରି ଗୁଡ଼ିଆ କେଉଁଠାରେ ଶୋଇଥିଲା ?

- (କ) ଖଟରେ (ଖ) ନୂଆ ସପରେ (ଗ) ଟେବୁଲ୍‌ରେ (ଘ) ଛିଣ୍ଡା ସପରେ

୧୬ । ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷା ଦିନେ ପାଦଚଲା ରାସ୍ତା କେଉଁଠାରେ ହୋଇଥାଏ ?

- (କ) ପଡ଼ିଆ ମଝିରେ (ଖ) ହିଡ଼ି ଉପରେ (ଗ) ସଡ଼କରେ (ଘ) ବିଲ ମଝିରେ

୧୭ । ଛିଛି ଛି - ଏ କାଳ କଥା ଥାଉ ତୁଣ୍ଡରେ ଧର ନାହିଁ” - ଏକଥା କିଏ କହିଥିଲେ ?

- (କ) ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (ଖ) ମଧୁ ତିଆଡ଼ି (ଗ) ରବି ଗୁଡ଼ିଆ (ଘ) ହରି ଗୁଡ଼ିଆ

୧୮ । କିଏ ନଟବର ବାବୁଙ୍କୁ କେବେ କିଛି ମାଗି ନାହାନ୍ତି ?

- (କ) ତାଙ୍କ ବୋଉ (ଖ) ତାଙ୍କ ଝିଅ (ଗ) ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ (ଘ) ତାଙ୍କ ପୁଅ

୧୯ । ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ ଗଛ କାହାକୁ ସବୁବେଳେ ନିଜର ଭାବେ ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ?

- (କ) ଚେରକୁ (ଖ) ପୁରୁଣା ପତ୍ରକୁ (ଗ) ଡାଳକୁ (ଘ) ଗଣ୍ଡିକୁ

୨୦ । ନଟବର ବାବୁ ସର୍ବଦା ପିଲାମାନଙ୍କ ମନରେ କେଉଁ ହୀନମାନସତା ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଆନ୍ତି ?

- (କ) ଗରିବ ବୋଲି (ଖ) ମୂର୍ଖ ବୋଲି (ଗ) ଅସହାୟ ବୋଲି (ଘ) ନୀଚ ଜାତି ବୋଲି

୨୧ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ କେଉଁମାନେ ବାବନାଭୂତ ପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଗାନ୍ଧିଜୀ କହିଛନ୍ତି ?

- (କ) ବେଲଗଛ (ଖ) ଖଜୁରୀ ଗଛ (ଗ) ତାଳଗଛ (ଘ) ନଡ଼ିଆଗଛ

୨୨ । ଗାଁର ବେଲବଣ ମଝିରେ କେଉଁ ମନ୍ଦିର ରହିଛି ?

- (କ) ଶନି ମନ୍ଦିର (ଖ) କାଳୀ ମନ୍ଦିର (ଗ) ଶିବ ମନ୍ଦିର (ଘ) ତ୍ରିନାଥ ମନ୍ଦିର

୨୩ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ କାହାର ବାଉଁଶ ବାଡ଼ି ?

- (କ) ମଧୁ ତିଆଡ଼ି (ଖ) ସୁରଜ ମଲ୍ଲ (ଗ) ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (ଘ) ନଟବର ବାବୁ

୨୪ । ନଡ଼ିଆ ବଣ ଭିତରେ କାହାର ଧଳା କୋଠା ଚକ୍‌ଫକ୍ କରୁଥିଲା ?

- (କ) ନଟବର ବାବୁ (ଖ) ସୁରବୀଲ୍ଲ ମାରୁଆଡ଼ି (ଗ) ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (ଘ) ମଧୁ ତିଆଡ଼ି

୨୫ । ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜକ କିଏ ଥିଲେ ?

- (କ) ଗୋପା ମିଶ୍ର (ଖ) ମଧୁ ତିଆଡ଼ି (ଗ) ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (ଘ) ମଧୁ ମହାପାତ୍ର

- ୨୬। କେଉଁ ଗଛଟି ଛେଳି, ଗୋରୁ, ମାଙ୍କଡ଼, ଚଢ଼େଇ ମଣିଷ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଛି ?
 (କ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥ (ଖ) ବର (ଗ) ବେଲ (ଘ) ବାଉଁଶ
- ୨୭। ଖରାଦିନେ କେଉଁ ଗଛର ଡାଳ ଗୁଡ଼ିକ କଙ୍କାଳର ହାଡ଼ ପରି ଧଳା ଦେଖାଯାଏ ?
 (କ) ବାଉଁଶ (ଖ) ବର (ଗ) ବେଲ (ଘ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥ
- ୨୮। “କି ଅଛି ଏଇ ଗଛରେ ? ନାଟିକିଏ ଛାଇ ନା ତା’ର କାଠ କିଛି କାମରେ ଆସୁଛି ?” ଏ କଥା ନଟବର କେଉଁ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବରଗଛ (ଖ) ବଉଳଗଛ (ଗ) ବେଲଗଛ (ଘ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଗଛ
- ୨୯। ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଗଛ ମୂଳେ ବସି କିଏ ପରମ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଗାନ୍ଧିଜୀ (ଖ) ମହମ୍ମଦ (ଗ) ମହାବୀର (ଘ) ଭୀମ ଭୋଇ
- ୩୦। ଗଛରେ ବରଗଛର ପ୍ରତୀକ କିଏ ?
 (କ) ନଟବର ବାବୁଙ୍କ ବୋଉ (ଖ) ନଟବର ବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ (ଗ) ନଟବର ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ (ଘ) ନଟବର ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ) ୨. (ଗ) ୩. (ଗ) ୪. (କ) ୫. (ଖ) ୬. (ଖ) ୭. (ଗ) ୮. (କ) ୯. (ଘ) ୧୦. (କ) ୧୧. (ଗ)
 ୧୨. (ଗ) ୧୩. (ଗ) ୧୪. (କ) ୧୫. (ଘ) ୧୬. (ଖ) ୧୭. (ଘ) ୧୮. (କ) ୧୯. (ଖ) ୨୦. (କ) ୨୧. (ଗ)
 ୨୨. (ଗ) ୨୩. (ଗ) ୨୪. (ଖ) ୨୫. (ଖ) ୨୬. (ଖ) ୨୭. (ଖ) ୨୮. (ଘ) ୨୯. (ଗ) ୩୦. (କ)

କୋଣାର୍କ

- ୧। କୋଣାର୍କ ଏକାଙ୍କିକାର ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ନାମ କ’ଣ ?
 (କ) ଭଞ୍ଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ (ଖ) ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ (ଗ) ମନୋରଞ୍ଜନ ଦାସ (ଘ) ବସନ୍ତ କୁମାର ଶତପଥୀ
- ୨। ‘ଜୟମାଲ୍ୟ’ ନାଟକଟି କେଉଁ ନାଟ୍ୟକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ?
 (କ) ବସନ୍ତ କୁମାର ଶତପଥୀ (ଖ) ଭଞ୍ଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ
 (ଗ) କାଳୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ (ଘ) ନନ୍ଦିନୀ ଶତପଥୀ
- ୩। ‘କୋଣାର୍କ’ ନାଟକର କେଉଁ ଶିଳ୍ପୀ କୂଳର କଳା କୁଶଳତା ଚିତ୍ରିତ ?
 (କ) ମଗଧ ଶିଳ୍ପୀକୂଳ (ଖ) ଦ୍ରାବିଡ଼ ଶିଳ୍ପୀକୂଳ (ଗ) ଉତ୍କଳ ଶିଳ୍ପୀକୂଳ (ଘ) ସୌରାଷ୍ଟ୍ର ଶିଳ୍ପୀକୂଳ
- ୪। ‘କୋଣାର୍କ’ ମନ୍ଦିରଟି କେଉଁଠାରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) କୁଶଭଦ୍ରା ତୀର (ଖ) ଗୋଦାବରୀ ତୀର (ଗ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ତୀର (ଘ) ମହାନଦୀ ତୀର
- ୫। ‘କୋଣାର୍କ’ ନାଟକରେ କେତୋଟି ଦୃଶ୍ୟ ଅଛି ?
 (କ) ୧ଟି (ଖ) ୩ଟି (ଗ) ୫ଟି (ଘ) ୨ଟି
- ୬। କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର କେଉଁ ରାଜା ତିଆରି କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବ (ଖ) ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ (ଗ) କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ (ଘ) ନରସିଂହ ଦେବ
- ୭। ରାଜା ନରସିଂହ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ କ’ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଖ) ଗୋକୁଳା ସାନ୍ତରା (ଗ) ମନ୍ଦର ସାନ୍ତରା (ଘ) ଚକରା ସାନ୍ତରା

- ୮ । ନରସିଂହ ଦେବ କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ ?
 (କ) ଶିବ (ଖ) ବିଷ୍ଣୁ (ଗ) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ଘ) ଗଣେଶ
- ୯ । ରାଜା ନରସିଂହ ଦେବ ନାଟକର ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟରେ କାହା ସହିତ ବାଉଁଳାପ କରୁଛନ୍ତି ?
 (କ) ଦେହରକ୍ଷା (ଖ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଗ) ଅମାତ୍ୟ (ଘ) ବଡ଼େଇ କାରିଗର
- ୧୦ । ନାଟକରେ ରାଜା କାହାର ଉଦୟମାନ ଦୃଶ୍ୟରେ ବିମୋହିତ ହୋଇଛନ୍ତି ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ର (ଖ) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ଗ) ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ (ଘ) କଳାଘନ ମେଘ
- ୧୧ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ନରସିଂହ ଦେବ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରୁଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କିଏ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ ?
 (କ) ଛାୟା ମହାଦେବୀ (ଖ) ସୈନିକ (ଗ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଘ) ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
- ୧୨ । କେଉଁ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ବୋଲି ନରସିଂହ ଦେବ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଜନ୍ମଭୂମିର ଦୃଶ୍ୟ (ଖ) ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଦୃଶ୍ୟ (ଗ) ଆକାଶର ଦୃଶ୍ୟ (ଘ) ପରିବେଶର ଦୃଶ୍ୟ
- ୧୩ । ନରସିଂହଦେବ କେଉଁ ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ (ଖ) ଉଷାକାଳରେ (ଗ) ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତରେ (ଘ) ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟରେ
- ୧୪ । ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ କେଉଁଠାରୁ ଲମ୍ପି ପ୍ରଦାନ କରି ଉଦୟ ହେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ନରସିଂହ ଦେବ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଆକାଶରୁ (ଖ) ସମୁଦ୍ରରୁ (ଗ) ପୃଥିବୀରୁ (ଘ) ପାତାଳରୁ
- ୧୫ । କେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ନରସିଂହଙ୍କ ଜୀବନରେ ଅପାସୋରା ହୋଇ ରହିଯିବ ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବନ ଭୂମିରେ (ଖ) ମନ୍ଦିରରେ (ଗ) ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର (ଘ) ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର
- ୧୬ । ଛାୟା ମହାଦେବୀଙ୍କର ଶେଷ ଇଚ୍ଛା କ'ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ଉତ୍କଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା (ଖ) କୋଣାର୍କରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
 (ଗ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା (ଘ) ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
- ୧୭ । ପ୍ରଭାତ କାଳରେ ନରସିଂହଦେବଙ୍କର କେଉଁ କଥା ସ୍ମରଣ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ (ଖ) ରାଜ୍ୟଶାସନ (ଗ) ମାଆଙ୍କ ଶେଷ ଇଚ୍ଛା (ଘ) ଯୁଦ୍ଧ ଆୟୋଜନ
- ୧୮ । ଧରମା କିପରି ତା'ଘରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା ?
 (କ) ଖେଳିଖେଳି (ଖ) ହସିହସି (ଗ) ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ (ଘ) କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି
- ୧୯ । “ମୁଁ ପଛେ ମରିଯାଏ, ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବଞ୍ଚୁ ତୁ ଯୁଗ ରାଇଜ କର ।” ଏକଥା କିଏ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଛାୟା ମହାଦେବୀ (ଖ) ବିଶ୍ଵ (ଗ) ଶିବେଇ (ଘ) ଧରମାର ମାଆ
- ୨୦ । କେଉଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଅନୁକୂଳ ବେଳେ ଡାକିବାକୁ ଧରମାର ମାଆ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ରଦେବ (ଖ) ଜଗନ୍ନାଥ (ଗ) ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ (ଘ) ମଙ୍ଗଳାମା
- ୨୧ । ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଡାରରେ କିଏ ଏକାକୀ ପଦଚାରଣା କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ବିଶ୍ଵ ମହାରଣା (ଖ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଗ) ଧରମା (ଘ) ସୈନିକ
- ୨୨ । ନିହାଣ ମୁନରେ ଓଡ଼ିଆ କାରିଗର ଯେପରି ପଥର ଦେହରେ ଜୀବନ ଦେଇଛି - ଏହା କିଏ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଧରମା (ଖ) ବିଶ୍ଵମହାରଣା (ଗ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଘ) ନରସିଂହ ଦେବ
- ୨୩ । ବିଶ୍ଵ, ତୁ ହାରିଯାଇଛୁ ବୋଲି କିଏ ଉପହାସ କରି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ରାଜା (ଖ) ତୁଳହୀନ ମନ୍ଦିର (ଗ) ସୈନିକ (ଘ) ଶିକ୍ଷାଗଣ
- ୨୪ । ଯାହାର ମୁଣ୍ଡ ନାହିଁ, ତା ପିଣ୍ଡରେ ଜୀବନ ଆସିବ କୁଆଡୁ ? ଏହା କାହାର ଉକ୍ତି ?
 (କ) ନରସିଂହଦେବ (ଖ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଗ) ଧରମା (ଘ) ବିଶ୍ଵମହାରଣା

- ୨୫ । କାରିଗର ଘରର ପିଲା ଧରମା ବେଳେବେଳେ କ'ଣ ଦେଖେ ବୋଲି କହିଥିଲା ?
 (କ) ନଥିପତ୍ର (ଖ) ବହିପତ୍ର (ଗ) ପୋଥିପତ୍ର (ଘ) ଖାତାପତ୍ର
- ୨୬ । ଧରମା କେଉଁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଜ୍ଞ ଥିଲା ?
 (କ) କାରିଗରୀ ଶୈଳୀ (ଖ) ପିତାଙ୍କ (ଗ) ଜେଜେଙ୍କ (ଘ) ବଂଶ ପରମ୍ପରା
- ୨୭ । ଆଗକୁକଙ୍କ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ଧରମା କ'ଣ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛି ?
 (କ) ବାପାଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ (ଖ) ମନ୍ଦିର ଦେଖିବା
 (ଗ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ (ଘ) ବାରଣହ ବଡ଼େଇଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ
- ୨୮ । ଧରମାର ମା' ଧରମା ସହିତ କେଉଁ ସନ୍ତକ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ବିଶୁ ମହାରଣାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଠାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଦାଣ୍ଡଧୂଳି (ଖ) ବାଡ଼ିର କୋଳି (ଗ) ବାଡ଼ିର କୋଳି ଓ ମୁଦି(ଘ) ମୁଦି
- ୨୯ । ଧରମା କାହାର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ବିମୋହିତ ହୋଇଛି ?
 (କ) ପୁରୀ ମନ୍ଦିରର (ଖ) ମଙ୍ଗଳା ମନ୍ଦିରର
 (ଗ) କୋଣାର୍କ ତୁଳ ବିହୀନ ମନ୍ଦିର (ଘ) କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର
- ୩୦ । ଧରମା, ବିଶୁ ମହାରଣାଙ୍କୁ ଦଧିନିଉଡ଼ି ନବସି ପାରିବାର କାରଣ କ'ଣ ଦର୍ଶାଇଛି ?
 (କ) ଦେଉଳର ଘନ କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ଦଧିନିଉଡ଼ି ଏକ ସରଳରେଖାରେ ନ ଥିବା
 (ଖ) ଦେଉଳର ଘନ କେନ୍ଦ୍ର ନଥିବା
 (ଗ) ଦେଉଳର ଦଧି ନିଉଡ଼ିରେ ଗଢ଼ଣ ଭୁଲ ହେବା
 (ଘ) ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାର ସହ ଘନ କେନ୍ଦ୍ର ସମାନ୍ତରାଳ ନ ହେବା
- ୩୧ । କିଏ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର ଦଧିନିଉଡ଼ି ବସାଇଥିଲା ?
 (କ) ବିଶୁମହାରଣା (ଖ) ବାରଣହ ବଡ଼େଇ
 (ଗ) ଧରମା (ଘ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା
- ୩୨ । 'ଏ ବାରଣହ ବଡ଼େଇର ଦାୟ ନା ପୁଅରେ ଦାୟ' - ଏହି ଉକ୍ତି କାହାର ?
 (କ) ଧରମା (ଖ) ବିଶୁମହାରଣା (ଗ) ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର (ଘ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା
- ୩୩ । ନିଜର ଶିକ୍ଷା କୂଳ ପାଇଁ ଧରମା ଶେଷରେ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲା ?
 (କ) ସମୁଦ୍ରରେ ଝାସ (ଖ) ସମୁଦ୍ରରେ ସ୍ନାନ (ଗ) ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ହତ୍ୟା (ଘ) ବିଶୁ ମହାରଣାଙ୍କ ହତ୍ୟା

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (କ) ୨. (ଖ) ୩. (ଗ) ୪. (ଗ) ୫. (ଖ) ୬. (ଘ) ୭. (କ) ୮. (ଗ) ୯. (ଖ) ୧୦. (ଖ) ୧୧. (ଗ) ୧୨. (ଖ) ୧୩. (ଘ) ୧୪. (ଖ) ୧୫. (ଘ) ୧୬. (ଗ) ୧୭. (ଗ) ୧୮. (ଘ) ୧୯. (ଗ) ୨୦. (ଘ) ୨୧. (କ) ୨୨. (କ) ୨୩. (ଖ) ୨୪. (ଘ) ୨୫. (ଗ) ୨୬. (ଖ) ୨୭. (କ) ୨୮. (ଗ) ୨୯. (ଗ) ୩୦. (କ) ୩୧. (ଗ) ୩୨. (ଗ) ୩୩. (କ)

ବ୍ୟାକରଣ ବିଭାଗ

(ବସ୍ତୁନିଷ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ଛନ୍ଦ ଓ ଅଳଙ୍କାର

ଛନ୍ଦ

- ୧ । ପଦ୍ୟ ବା କବିତା ରଚନାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ବା ଶୈଳୀକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
(କ) ଛନ୍ଦ (ଖ) ଛାନ୍ଦ (ଗ) ପଦ (ଘ) ପଂକ୍ତି
- ୨ । ଛନ୍ଦ କେତେ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ?
(କ) ୩ (ଖ) ୪ (ଗ) ୨ (ଘ) ୫
- ୩ । ଛନ୍ଦ କବିତାକୁ କ'ଣ କରାଏ ?
(କ) ସ୍ଥିତିଶୀଳ (ଖ) ଗତିଶୀଳ (ଗ) ପ୍ରଗତିଶୀଳ (ଘ) ଚଳନଶୀଳ
- ୪ । ଛନ୍ଦକୁ କେଉଁ ରଚନାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଏ ?
(କ) ଗଳ୍ପ (ଖ) ପ୍ରବନ୍ଧ (ଗ) ପଦ୍ୟ (ଘ) ଏକାଙ୍କିକା
- ୫ । ମିତ୍ରାକ୍ଷର ଛନ୍ଦକୁ କେତେ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ?
(କ) ୩ (ଖ) ୪ (ଗ) ୨ (ଘ) ୬
- ୬ । କେଉଁ ଛନ୍ଦକୁ ୩ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ?
(କ) ଅମିତ୍ରାକ୍ଷର (ଖ) ଏକାକ୍ଷର (ଗ) ମିତ୍ରାକ୍ଷର (ଘ) ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ମିତ୍ରାକ୍ଷର
- ୭ । ପଦର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଂକ୍ତିକୁ କ'ଣ କୁହନ୍ତି ?
(କ) ପାଦ (ଖ) ଭାଗ (ଗ) ଯତି (ଘ) ଛନ୍ଦ
- ୮ । ଯତିପାତ କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?
(କ) ପଦ (ଖ) ପାଦ (ଗ) ଛନ୍ଦ (ଘ) ସ୍ଵର
- ୯ । କବି ଆବୃତ୍ତି କଲାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଦର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ରାମ ବା ଶ୍ଵାସପାତ ନିଆଯାଏ, ତାହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
(କ) ଯତି (ଖ) ପାଦ (ଗ) ପଦ (ଘ) ଛନ୍ଦ
- ୧୦ । କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଦର ଅକ୍ଷରସଂଖ୍ୟା ସମାନ ନୁହେଁ ?
(କ) ବଙ୍ଗଳାଗ୍ରୀ (ଖ) ନଟବାଣୀ (ଗ) ଦାଣ୍ଡି (ଘ) ଗୁଞ୍ଜରୀ
- ୧୧ । ଦାଣ୍ଡି ବୃତ୍ତ ଛନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦରେ କେତୋଟି ପାଦ ଥାଏ ?
(କ) ୨ (ଖ) ୩ (ଗ) ୪ (ଘ) ୫
- ୧୨ । ଦାଣ୍ଡି ରାମାୟଣ କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?
(କ) ନଟବାଣୀ (ଖ) ଗୋଖୁ (ଗ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ (ଘ) ବଙ୍ଗଳାଗ୍ରୀ
- ୧୩ । ଭାଗବତ ବାଣୀ ଛନ୍ଦର ପ୍ରତିପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
(କ) ୯ (ଖ) ୧୦ (ଗ) ୧୨ (ଘ) ୮
- ୧୪ । ଗୁଞ୍ଜରୀ ଛନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦରେ କେତୋଟି ପାଦ ଥାଏ ?
(କ) ୩ (ଖ) ୨ (ଗ) ୪ (ଘ) ୬

- ୧୫ । ଭାଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥ କିଏ ରଚନା କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଶାରଳା ଦାସ (ଖ) ବଳରାମ ଦାସ (ଗ) ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ (ଘ) କ
- ୧୬ । କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ପ୍ରତିପାଦରେ ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୧୨ ?
 (କ) ନଟବାଣୀ (ଖ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଗ) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ (ଘ) ଚୋଖି
- ୧୭ । ଗୁଞ୍ଜରୀ ଛନ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦରେ କେତୋଟି ପାଦ ଥାଏ ?
 (କ) ୩ (ଖ) ୨ (ଗ) ୪ (ଘ) ୬
- ୧୮ । ପ୍ରତିପାଦର କେଉଁ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୩, ୬, ୯, ୧୨ (ଖ) ୨, ୪, ୬, ୮ (ଗ) ୪, ୮, ୧୨ (ଘ) ୨, ୬, ୧୦, ୧୨
- ୧୯ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦରେ କେତୋଟି ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୨ (ଖ) ୪ (ଗ) ୬ (ଘ) ୮
- ୨୦ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦର ପ୍ରଥମ ପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
 (କ) ୨୯ (ଖ) ୩୦ (ଗ) ୨୮ (ଘ) ୨୬
- ୨୧ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦର କେଉଁ ପାଦରେ ୯ଟି ଅକ୍ଷର ରହିଛି ?
 (କ) ୧୮ (ଖ) ୨ୟ (ଗ) ୩ୟ (ଘ) ୪ର୍ଥ
- ୨୨ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦରେ ଚତୁର୍ଥ ପାଦରେ କେତୋଟି ଅକ୍ଷର ରହିଛି ?
 (କ) ୧୩ (ଖ) ୧୨ (ଗ) ୧୪ (ଘ) ୧୧
- ୨୩ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦର କେଉଁ ପାଦରେ ୬ଷ୍ଠ ଓ ଶେଷ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୧୮ (ଖ) ୩ୟ (ଗ) ୪ର୍ଥ (ଘ) ୨ୟ
- ୨୪ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦର ଚତୁର୍ଥ ପାଦର କେଉଁ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୬, ୮, ୧୨ (ଖ) ୫, ୬, ୧୪ (ଗ) ୬, ୮, ୧୩ (ଘ) ୮, ୧୦, ୧୩
- ୨୫ । ଗୋଟିଏ ପଦରେ ଦୁଇଟି ପାଦ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କୋଡ଼ିଏ ଏହା କେଉଁ ଛନ୍ଦ ?
 (କ) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ (ଖ) ଚୋଖି (ଗ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ (ଘ) ନଟବାଣୀ
- ୨୬ । ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ ଛନ୍ଦରେ ପ୍ରତିପାଦରେ ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
 (କ) ୧୮ (ଖ) ୧୬ (ଗ) ୧୨ (ଘ) ୨୦
- ୨୭ । ପ୍ରତିପାଦର କେଉଁ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୬, ୧୨, ୧୮, ୨୦ (ଖ) ୮, ୧୨, ୧୮, ୨୦
 (ଗ) ୬, ୧୦, ୧୮, ୨୦ (ଘ) ୬, ୧୨, ୧୬, ୨୦
- ୨୮ । ଚାରୋଟି ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ, ଆଠଟି ଅକ୍ଷର ତୃତୀୟ ପାଦ, ଏହା କେଉଁ ଛନ୍ଦ ?
 (କ) ଶଙ୍କରା ଭରଣ (ଖ) ଚୋଖି (ଗ) ନଟବାଣୀ (ଘ) ଗୁଞ୍ଜ
- ୨୯ । ଶଙ୍କରା ଭରଣ ଛନ୍ଦରେ କେତୋଟି ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୨ (ଖ) ୬ (ଗ) ୮ (ଘ) ୪
- ୩୦ । ଶଙ୍କରା ଭରଣ ଛନ୍ଦର ତୃତୀୟ ପାଦରେ କେତୋଟି ଅକ୍ଷର ରହିଛି ?
 (କ) ୬ (ଖ) ୮ (ଗ) ୧୪ (ଘ) ୧୦
- ୩୧ । ପ୍ରଥମ ପାଦର କେଉଁ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାଦ ହୁଏ ?
 (କ) ୮, ୧୧, ୧୪ (ଖ) ୬, ୧୨, ୧୪ (ଗ) ୮, ୧୦, ୧୪ (ଘ) ୮, ୧୧, ୧୨
- ୩୨ । ଦୁଇଟି ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ
 ଷୋହଳ ଅକ୍ଷର ପ୍ରତିଟି ପାଦ, ଏହା କେଉଁ ଛନ୍ଦ ?
 (କ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ (ଖ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଗ) ନଟବାଣୀ (ଘ) ରାମକେରୀ

୩୩। ଛନ୍ଦର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

- (କ) ୨୦ (ଖ) ୧୨ (ଗ) ୧୬ (ଘ) ୯

୩୪। ରାମକେରୀ ଛନ୍ଦର ପ୍ରତି ପାଦର କେଉଁ କେଉଁ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାତ ହୁଏ ?

- (କ) ୧୦, ୧୧, ୧୬ (ଖ) ୯, ୧୧, ୧୬ (ଗ) ୯, ୧୨, ୧୬ (ଘ) ୯, ୧୧, ୧୫

୩୫। ପ୍ରାଣୀର ଭଲ ମନ୍ଦବାଣୀ ।

ମରଣ କାଳେ ତାହାଜାଣି । ଏହା କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?

- (କ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ (ଖ) ନଟବାଣୀ (ଗ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଘ) ଚୋଖି

୩୬। କେଉଁ ଛନ୍ଦର ଅନ୍ୟନାମ ନବାକ୍ଷରୀ ବୃତ୍ତ ?

- (କ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଖ) ଚୋଖି (ଗ) ନଟବାଣୀ (ଘ) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (କ) ୨. (ଗ) ୩. (ଖ) ୪. (ଗ) ୫. (କ) ୬. (ଗ) ୭. (କ) ୮. (ଗ) ୯. (କ) ୧୦. (ଗ) ୧୧. (କ) ୧୨. (ଗ)
୧୩. (କ) ୧୪. (ଖ) ୧୫. (ଗ) ୧୬. (କ) ୧୭. (ଖ) ୧୮. (କ) ୧୯. (ଖ) ୨୦. (କ) ୨୧. (ଗ) ୨୨. (କ)
୨୩. (ଖ) ୨୪. (ଗ) ୨୫. (କ) ୨୬. (ଘ) ୨୭. (କ) ୨୮. (କ) ୨୯. (ଘ) ୩୦. (ଖ) ୩୧. (କ) ୩୨. (ଘ) ୩୩. (ଘ)
୩୪. (ଖ) ୩୫. (ଗ) ୩୬. (କ)

ଅଳଙ୍କାର

୧। କିଏ ବାକ୍ୟର ଶୋଭା ବୃଦ୍ଧି କରେ ?

- (କ) ଅଳଙ୍କାର (ଖ) ଛନ୍ଦ (ଗ) ଛାନ୍ଦ (ଘ) ପଦ

୨। ଅଳଙ୍କାରର ଅନ୍ୟ ନାମ କ'ଣ ?

- (କ) ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ (ଖ) ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ (ଗ) ରମଣୀୟ (ଘ) ସୁନ୍ଦର

୩। ସାହିତ୍ୟକୁ ସରସ, ସୁନ୍ଦର, ରମଣୀୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବର୍ଦ୍ଧକ ଉପାଦାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତାହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ଛନ୍ଦ (ଖ) ଛାନ୍ଦ (ଗ) ଯତିପାଦ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର

୪। ଅଳଙ୍କାରକୁ କେତେ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ?

- (କ) ୪ (ଖ) ୩ (ଗ) ୨ (ଘ) ୫

୫। ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ଦ୍ୱାରା କ'ଣ ସରସ ଓ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାଏ ?

- (କ) ଶବ୍ଦ (ଖ) ଅର୍ଥ (ଗ) ପାଦ (ଘ) ପଂକ୍ତି

୬। ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ରମଣୀୟ ଓ ଚିତ୍ତକର୍ଷକ ହୁଏ ତାହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର (ଖ) ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର (ଗ) ଅଳଙ୍କାର (ଘ) ଛନ୍ଦ

୭। ପଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଲେ, ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ଯମକ (ଖ) ଶ୍ରେଷ୍ଠ (ଗ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଘ) ଉପମା

୮। ଅନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାରରେ କେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣର ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚାରଣ ହୁଏ ?

- (କ) ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ (ଖ) ସ୍ୱର (ଗ) ଅବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ (ଘ) ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ

୯। କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦର ବାରମ୍ବାର ଆବୃତ୍ତି କରି ଯମକ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ?

- (କ) ସମାର୍ଥବୋଧକ (ଖ) ବାପରୀତାର୍ଥ ବୋଧକ
(ଗ) ଭିନ୍ନାର୍ଥବୋଧକ (ଘ) ଯୁଗ୍ମ

୧୦। ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର କେତେ ପ୍ରକାର ?

- (କ) ୩ (ଖ) ୬ (ଗ) ୫ (ଘ) ୨

- ୧୧ । ଯେଉଁଠାରେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଦୁଇ ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଭିନ୍ନାର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ, ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଯମକ (ଖ) ଶ୍ଳେଷ (ଗ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର
- ୧୨ । ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଏକାଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ, ତାହାକୁ କେଉଁ ପଦ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଶ୍ଳେଷ (ଖ) ଯତିପାତ (ଗ) ଶ୍ଳିଷ୍ଟ (ଘ) କ
- ୧୩ । ଶ୍ଳେଷ ଅଳଙ୍କାର କେତେ ପ୍ରକାରର ?
 (କ) ୨ (ଖ) ୩ (ଗ) ୪ (ଘ) ୫
- ୧୪ । ଶବ୍ଦକୁ ନଭାଙ୍ଗି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲେ, ତାହା କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶ୍ଳେଷ ଅଳଙ୍କାର ?
 (କ) ଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗ (ଖ) ସଭଙ୍ଗ (ଗ) ଅଭଙ୍ଗ (ଘ) ସଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗ
- ୧୫ । କେଉଁଠାରେ ସଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗ ଶ୍ଳେଷ ହୁଏ ?
 (କ) ଅଭଙ୍ଗ (ଖ) ଅଭଙ୍ଗସଭଙ୍ଗ (ଗ) ଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗ (ଘ) ସଭଙ୍ଗାଭଙ୍ଗ
- ୧୬ । ଯାହାକୁ ତୁଳନା ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତାହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମେୟ (ଖ) ଉପମା (ଗ) ଉପମାନ (ଘ) ଉପମାବାଚକ
- ୧୭ । ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।
 (କ) ଚିବା (ଖ) ବା (ଗ) ସିନା (ଘ) ଯଥା
- ୧୮ । ଭାସଇ ବୋଇତ ଯଥା ନୀଳ ସମୁଦ୍ରରେ ଏଥିରେ ସାଧାରଣ ଧର୍ମ ଚିହ୍ନଟ କର ।
 (କ) ନୀଳ (ଖ) ସମୁଦ୍ର (ଗ) ଭାସଇ (ଘ) ବୋଇତ
- ୧୯ । ମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ଏଥିରେ ଉପମାନ କିଏ ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ର (ଖ) ମୁଖ (ଗ) ପରି (ଘ) ମୁଖଚନ୍ଦ୍ର
- ୨୦ । ପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁରେ ଅପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁର ସମ୍ଭାବନା ବା ତର୍କଣା କରାଗଲେ ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମା (ଖ) ରୂପକ (ଗ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଘ) ଯମକ
- ୨୧ । 'ଅବା' ଏହା କେଉଁ ଶବ୍ଦ ?
 (କ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା ବାଚକ (ଖ) ଉପମାବାଚକ (ଗ) ଉପମାନ (ଘ) ଉପମେୟ
- ୨୨ । ଉପମେୟ ଓ ଉପମାନ ମଧ୍ୟରେ ଅଭେଦ କହିତ ହେଲେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ?
 (କ) ରୂପକ (ଖ) ଉପମା (ଗ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଘ) ଯମକ
- ୨୩ । କଲୁଷ ପକ୍ଷେ ମୁହିଁ କେଡ଼େ ମଳିନ,
 କେମନ୍ତେ ସରି ତୋର ହେବି ନଳିନ । ଏହି ପଦରେ କାହା କାହା ମଧ୍ୟରେ ଅଭେଦ କହିନା କାଯାଇଛି ?
 (କ) ମଳିନ-ନଳିନ (ଖ) କଲୁଷ-ପକ୍ଷ (ଗ) କଲୁଷ-କେମନ୍ତେ (ଘ) ପକ୍ଷ-ମଳିନ
- ୨୪ । ଶ୍ଵେତାଙ୍ଗ ଚଢ଼େଇ ଗୁହା ସମୁଦ୍‌ଗତ
 ନୀର ଭେଦି ଉଠେ କିବା ଐରାବତ । ଏଠାରେ ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା ବାଚକ ଶବ୍ଦଟି ଚିହ୍ନାଅ ।
 (କ) ଶ୍ଵେତାଙ୍ଗ (ଖ) ଉଠେ (ଗ) କିବା (ଘ) ଐରାବତ
- ୨୫ । ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଧଳା ମେଘ ସୁନୀଳ ଅମ୍ବରେ
 ଭାସଇ ବୋଇତ ଯଥା ନୀଳ ସମୁଦ୍ରରେ । ଏଠାରେ ଉପମାନ କିଏ ?
 (କ) ବୋଇତ (ଖ) ଧଳାମେଘ (ଗ) ସୁନୀଳ ଅମ୍ବର (ଘ) ସମୁଦ୍ର

ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (କ) ୨. (ଖ) ୩. (ଘ) ୪.(ଗ) ୫.(କ) ୬.(ଖ) ୭.(ଗ) ୮. (କ) ୯.(ଗ) ୧୦.(କ) ୧୧.(ଖ) ୧୨.(ଗ)
 ୧୩. (ଖ) ୧୪. (ଗ) ୧୫. (ଖ) ୧୬. (କ) ୧୭. (ଘ) ୧୮. (ଗ) ୧୯. (କ) ୨୦. (ଗ) ୨୧. (କ) ୨୨.(କ)
 ୨୩. (ଖ) ୨୪. (ଗ) ୨୫. (କ)

ରୂଢ଼ି ଓ ଲୋକବାଣୀ

ରୂଢ଼ି

- ୧ । କୌଣସି ଶବ୍ଦ ନିଜସ୍ୱ ଅର୍ଥଛାଡ଼ି, ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ ସହିତ ମିଶି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
(କ) ଲୋକବାଣୀ (ଖ) ରୂଢ଼ି (ଗ) ଛନ୍ଦ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର
- ୨ । ରୂଢ଼ି କେତେ ପ୍ରକାରର ?
(କ) ୨ ପ୍ରକାରର (ଖ) ୩ ପ୍ରକାରର (ଗ) ୪ ପ୍ରକାରର (ଘ) ୫ ପ୍ରକାରର
- ୩ । ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ଭିନ୍ନାର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ତାକୁ କି ଶବ୍ଦ କୁହାଯାଏ ?
(କ) ଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ (ଖ) ମୌଳିକ ଶବ୍ଦ (ଗ) ରୂଢ଼ି ଶବ୍ଦ (ଘ) ବାସ୍ତବ ଶବ୍ଦ
- ୪ । ଯେଉଁ ରୂଢ଼ିର ପଦସଂହତରେ କ୍ରିୟାପଦ ନଥାଏ, ତାକୁ କି ରୂଢ଼ି କୁହାଯାଏ ?
(କ) ତୁଳନାତ୍ମକ ରୂଢ଼ି (ଖ) କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢ଼ି (ଗ) କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି (ଘ) ଲୋକବାଣୀ
- ୫ । କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢ଼ିକୁ ବାଛ ।
(କ) ଅକ୍ଷର ଲଘଡ଼ି (ଖ) ଘର ଢିକି କୁମ୍ଭୀର (ଗ) ଅହତ୍ୟା ରତ୍ନା (ଘ) ଏଣୁଥ ପରି ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରିବା
- ୬ । ଦେହଲଗା - ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
(କ) ଅତି ବିଶ୍ୱାସୀ (ଖ) ଅତି ନିଜର (ଗ) ଅତି ବିଶ୍ୱସ୍ତ (ଘ) ଅତି ଆପଣାର
- ୭ । କ୍ଷୀଣ ଆଶ୍ରୟ ଅର୍ଥକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କର ।
(କ) ଝାଳବୁହା ଧନ (ଖ) ବଣ ବିଛୁଆଡ଼ି (ଗ) ହାତ ବାରିସି (ଘ) ବାଆକୁ ବତା
- ୮ । “ହୁଙ୍କା ପିଟା” ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
(କ) ମୂରବିଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଶ୍ୱଙ୍ଗଳା ସୃଷ୍ଟି କରିବା
(ଖ) କିଛି ନ ବୁଝି ହଠାତ୍ କାମରେ ଲାଗିଯିବା
(ଗ) ବାଧ୍ୟ କରିବା
(ଘ) ମନ୍ଦ ଭାଗ୍ୟ
- ୯ । ଉଷ୍ମନା ଧାନ ଗଜା ହେବା - ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
(କ) କଷ୍ଟ ସହି କୌଣସି ମତେ ଚଳିବା (ଖ) ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବା
(ଗ) ସର୍ବନାଶ ହେବା (ଘ) ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ ହେବା
- ୧୦ । ସୁଅ ମୁହଁରେ ଯିବା - ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
(କ) ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବା (ଖ) ସୁବିଧା ଦେବା
(ଗ) ବୃଥାରେ ଧନ ଦଉଳତ ଉଜାଡ଼ି ଦେବା (ଘ) କୌଶଳରେ ଆୟତ୍ତ କରିବା
- ୧୧ । ସିଂହ ପରି ଯୁଦ୍ଧିବା - ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
(କ) କୌଶଳରେ ବୃତ୍ତିରୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା (ଖ) ନିଜଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସହ ଲଢ଼ିବା ।
(ଗ) କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି ପେଟ ପୋଷିବା (ଘ) ଭୀଷଣ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଯିବା
- ୧୨ । ଏ ମଧ୍ୟରୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ରୂଢ଼ିଟିକୁ ବାଛ ?
(କ) ଶୁଆପରି ଘୋଷିବା (ଖ) ହାତ କରିବା (ଗ) ଦାଉ ସାଧିବା (ଘ) ମନ ଘର ଧରିବା

୧୩। ଛୁଞ୍ଚି ପରି ମୁହଁ କରିବା - ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁ (ଖ) ଘୃଣା ପରି ମୁଖ (ଗ) ଘୃଣା ପରି ବ୍ୟବହାର (ଘ) ଘୃଣା କରିବା

୧୪। ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେବାର - ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଠକି ଦେବା (ଖ) ପସନ୍ଦ କରିବା (ଗ) ସର୍ବନାଶ ହେବା (ଘ) ବିପଦରେ ପକାଇବା

୧୫। ଶୁଅ କାଢ଼ିବା - ଅର୍ଥ

- (କ) ଜୀବିକା ଛଡ଼ାଇ ନେବା (ଖ) ଚିତ୍ତିତ ହେବା (ଗ) ବିନମ୍ର ଗୁହାରି କରିବା (ଘ) କଥାକୁ ଘାଣ୍ଟି ଦୋଷ ଖୋଜିବା

ଲୋକବାଣୀ

୧। ଲୋକ ମୁଖରେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଚଳି ଆସୁଥିବା ନବଂ ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ବିଶେଷ ଉକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ରୁଡ଼ି (ଖ) ଲୋକବାଣୀ (ଗ) ଛନ୍ଦ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର

୨। ଆମ ଭାଷାରେ ଲୋକବାଣୀ ଗୁଡ଼ିକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ପ୍ରବାଦ ଓ ପ୍ରବଚନ (ଖ) ରୁଡ଼ି (ଗ) ଅଳଙ୍କାର (ଘ) ଛନ୍ଦ

୩। “Might is right” - ଇଂରାଜୀର ଏହି ଉକ୍ତିଟି ଓଡ଼ିଆରେ ଏହାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ବାଆକୁ ବତା (ଖ) କାଠିକର ପାଠ
(ଗ) ଜୋର ଯାର ମୂଳକତାର (ଘ) କ୍ଷୀଣ ଆଶ୍ରୟ

୪। ଅକାଳେ ନିୟମ ନାହିଁ - ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ବୁଦ୍ଧିବଶା ହେବା (ଖ) ଅସୁବିଧା ସମୟରେ ନିୟମ ମାନି ଚଳିବା ଅସମ୍ଭବ
(ଗ) ନିୟମ ମାନି ଚଳିବା (ଘ) ନିୟମକୁ ଭାଙ୍ଗିବା

୫। ଓଟ ମୁହଁରେ ଜିରା - ଉକ୍ତିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ଆସିବା (ଖ) ଦୃଢ଼ ବଚନ
(ଗ) ଅଧିକ ଆଶା କରୁଥିବାକୁ ଅଳ୍ପ ମିଳିବା (ଘ) ଅତି ବୁଦ୍ଧିଆ

୬। “ଖୋଳ ପର୍ବତ ମାର ମୂଷା”ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଅତି ସାମାନ୍ୟ (ଖ) କ୍ଷୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଭୟଙ୍କରତା
(ଗ) କଷ୍ଟେ ମଷ୍ଟେ ବଞ୍ଚି ରହିବା (ଘ) ସାମାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ବହୁଶ୍ରମ ଓ ଚେଷ୍ଟା

୭। ଆଗତ ଚଢ଼େଇକି ବେସର ବଟା - ର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କର ?

- (କ) ହାତକୁ ଜିନିଷ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି
(ଖ) ଅତି ବୁଦ୍ଧିଆ
(ଗ) ନିଜେ ସମର୍ଥ ହେବା
(ଘ) ଅସମ୍ଭବ କଥା କଳ୍ପନା କରିବା

୮। ବଢ଼େଇ ଦେଲା ବୁଦ୍ଧି, ମାଗି ଆଣିଲା ତିଅଣ ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଆଳସ୍ୟ ସର୍ବନାଶ କରେ (ଖ) ଉଭୟ ଶୋଭାବର୍ଦ୍ଧକ
(ଗ) ଶତ୍ରୁର ସୁବିଧା ବିପଦର କାରଣ (ଘ) ଉଭୟ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ

୯ । ଧୀର କଥାରେ ବଇରି ବଣ - ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଗୁଣବଣା ମାରକୁ ପୁଅ (ଖ) ନମ୍ରତା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟକୁ ବଣ କରିବା
(ଗ) ସ୍ଵାର୍ଥ ସାଧନ ପରେ ଆଗ୍ରହ କମିଯିବା (ଘ) ଗୁପ୍ତକଥା ପ୍ରଘଟ କରିବା କମିଯିବା

୧୦ । ସଭାରେ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା ?

- (କ) ଗୁଣ ଘେନି ଆଦର (ଖ) ଗୁପ୍ତ କଥା ପ୍ରଘଟ (ଗ) କର୍ମକୁଣ୍ଠ ଲୋକ (ଘ) ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିବା

୧୧ । ବକର ବେକ ବଢ଼ିଲେ ମାନର ବିପତ୍ତିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଶତ୍ରୁର ସୁବିଧା ବିପଦର କାରଣ (ଖ) ଶତ୍ରୁର ଆତ୍ମତା
(ଗ) ଶତ୍ରୁ ଅହଙ୍କାରୀ (ଘ) ଶତ୍ରୁର ପରାଧୀନତା

୧୨ । ହାତ ଅଳସେ ଜଣ ବଙ୍କା ?

- (କ) ଅଳସୁଆ ଆନନ୍ଦ ପାଏ (ଖ) ଅଳସୁଆ ସୁଖ ପାଏ (ଗ) ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ପାଏ (ଘ) ଅଳସୁଆ ଧନପାଏ

୧୩ । ଅତି ପରିଚୟେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ ଲୋକବାଣୀର ଅର୍ଥ ?

- (କ) ଅତିରୁ ଇତି (ଖ) ଅତି ହାନୀକାରୀ (ଗ) ଅତି ଖରାପ (ଘ) ଅଭାବରେ ସ୍ଵଭାବ ହାନୀ ଘଟିବା

୧୪ । ସ୍ଵାର୍ଥ ସାଧନ ପରେ ଆଗ୍ରହ କମିଯିବା ଉଚ୍ଛିଟି କେଉଁ ଲୋକବାଣୀକୁ ଦର୍ଶାଏ ?

- (କ) ଯତ୍ନ କଲେ ରତ୍ନ ମିଳେ (ଖ) ସଭାରେ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା
(ଗ) ବକର ବେକ ବଢ଼ିଲେ ମାନର ବିପତ୍ତି (ଘ) ବାହା ସରିଲେ ବେଦୀ ମୁହଁ ପୋଡ଼ା

୧୫ । ଫୁଲ ଯୋଗୁଁ ଗଭା, ପଣ୍ଡିତ ଯୋଗୁଁ ସଭା - ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ଉଭୟ ଶୋଭାବର୍ଦ୍ଧକ (ଖ) ଉଭୟ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ (ଗ) ବୃଥା ପରିଶ୍ରମ (ଘ) ଅସମ୍ଭବ କଥା କହିବା

ରୁଡ଼ି ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ)	୨. (ଖ)	୩. (ଗ)	୪. (ଖ)	୫. (ମ)
୬. (କ)	୭. (ଘ)	୮. (ଖ)	୯. (ଘ)	୧୦. (ଗ)
୧୧. (ଖ)	୧୨. (କ)	୧୩. (ଖ)	୧୪. (କ)	୧୫. (ଘ)

ଲୋକବାଣୀ ଉତ୍ତରମାଳା

୧. (ଖ)	୨. (କ)	୩. (ଗ)	୪. (ଖ)	୫. (ଗ)
୬. (ଘ)	୭. (କ)	୮. (ଘ)	୯. (ଖ)	୧୦. (ଖ)
୧୧. (କ)	୧୨. (କ)	୧୩. (ଘ)	୧୪. (ଘ)	୧୫. (କ)

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

(ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଓ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା

ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ :

୧ । “ମାତୃଭାଷାରେ ମନୁଷ୍ୟର ଯେଉଁ ସ୍ମୃତି ହୁଏ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷାରେ ତା’ହୁଏ ନାହିଁ ।”

ଉତ୍ତର - ମାତୃଭାଷାରେ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପଠିତ ‘ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ’ ପୁସ୍ତକର ‘ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା’ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଗୋଲକବିହାରୀ ଧଳ ମାତୃଭାଷାର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ମଣିଷ ଯେଉଁ ଭାଷା ଶୁଣି ବୁଝିପାରେ ଓ ମନର ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରେ ତାହା ହିଁ ତାର ମାତୃଭାଷା । ଗୋଟିଏ ପିଲା ଜନ୍ମରୁ ମା’ର କହିବାଦ୍ୱାରା ଭାଷାର କହିବା ଶୈଳୀ ସହ ଅପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ । ନିଜର ପରିବେଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ କୁହାଯାଉଥିବା ଭାଷାକୁ କହି ସେ ନିଜର ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ । ତେଣୁ ସେହି ମଣିଷ ତା’ର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ, ନିଜ ମାତୃଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ପାଇଲେ ସେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ତଥା ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ । ଅନ୍ୟଭାଷାରେ ବୁଝିବା ତା’ପାଇଁ ଶ୍ରମସାପେକ୍ଷ ଓ କଷ୍ଟଦାୟକ ହେବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଶହେ ପୃଷ୍ଠାର ଓଡ଼ିଆ ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ଯେତେ ସମୟ ଲାଗେ, ସେତିକି ପୃଷ୍ଠାର ଇଂରେଜ ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । କାରଣ ଜନ୍ମରୁ ଶୁଣୁଥିବା ବୁଝୁଥିବା ଭାଷାଟିକୁ ସେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଆୟତ୍ତ କରିପାରିବ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାଷାର ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ମାତୃଭାଷାରେ ମନର ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ମନରେ ଯେଉଁ ସ୍ମୃତି ଆସେ, ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷାରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଅନୁବାଚକର ରାୟ ଓଡ଼ିଆରେ କବିତା ଲେଖି ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାତୃଭାଷା ବଙ୍ଗଳା ପରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସ୍ୱାଭାବିକ ସ୍ମୃତି ନ ଆସିବାରୁ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଛାଡ଼ି ବଙ୍ଗଳାରେ ଲେଖିଲେ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ସହଜ ଓ ସ୍ୱାଭାବିକ ମାଧ୍ୟମ ହିଁ ମାତୃଭାଷା । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ମୃତ୍ୟାମ୍ନ ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଅଟେ ।

୨ । “ବଥ ସିନା ବଥାଏ, ଆକୁ କାହାର ବଥାଏ ନାହିଁ ।”

ଉତ୍ତର - ଶଂସିତ ପଦ୍ୟାଂଶଟି ପଠିତ ‘ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ’ ପୁସ୍ତକର “ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା” ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଗୋଲକବିହାରୀ ଧଳ ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରୟତ୍ନଶୀଳ ହେବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ବୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ବଥର ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ଶରୀରର ରକ୍ତ ସହିତ । ଶରୀରର ଏହା ଏକ ବିକାର ସୃଷ୍ଟି କରି ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେହି ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ମଣିଷ ଔଷଧ ସେବନାଦି କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଶରୀରରେ ଆବୁଟିଏ ହେଲେ, ତାହା ରକ୍ତ ସହିତ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନଥିବାରୁ ତାହା ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଆମ ମାତୃଭାଷାକୁ ଲୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଏହାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବା ମଧ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ଅଟେ । ଏହା ଆମର ଭାଷା ପ୍ରତି ବାତସ୍ତୁହ ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବାର ପ୍ରମାଣ କରୁଛି ଯାହାଫଳରେ ଆମ ଓଡ଼ିଶାର କଳା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାଦିକୁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ କେହି ଜାଣିପାରୁନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେହି ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ନିମିତ୍ତ ଆମକୁ ଅନବରତ ଓ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସାଧନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିଜ ମାତୃଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ନିଜେ ସଚେତନ ଓ ଉଦ୍ୟମ ନ କଲେ ଅନ୍ୟ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକ ଆମକୁ ଉପହାସ କରିବାଟା କଷ୍ଟ ସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ବଥର ଯନ୍ତ୍ରଣା ନେଇନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଆମ ମାତୃଭାଷାର ଅବହେଳା ନୀତିଟି ଆବୁପରି ଲାଗିଥାଏ । ଯାହାକି କେବେ ତାଙ୍କୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏଣୁ ଆମ ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆମକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମ ମାତୃଭାଷା ଆମର ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଟେ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଭାଷାବିତ୍ ମାତୃଭାଷା ମାତୃଭାଷା ପ୍ରିୟ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଗୋଲକବିହାରୀ ଧଳଙ୍କ ଏଭଳି ଭାବାର୍ଥ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଅଟେ । ତେଣୁ କୁହାଯାଇଛି ଯଥା :

“ଉଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ କର ଯେବେ ଆଶା
ଉଚ୍ଚ କର ଆଗ ନିଜ ମାତୃଭାଷା ।”

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ -

୧ । ମାତୃଭାଷା ହିଁ ଦେଶ ଓ ଜାତିର ମଣିଷର ପ୍ରଗତିର ପରିଚାୟକ ଆଲୋଚନା କର ।

କିମ୍ବା, ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଦାସୀନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତାହାର ଦୂରୀକରଣ କିପରି କରାଯାଇପାରିବ ଲେଖ ।

କିମ୍ବା, ଜନତାର ସାମୂହିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ମାତୃଭାଷା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ମାଧ୍ୟମ ଉଚ୍ଚିତ୍ତିର ସତ୍ୟତା ପଠିତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନୁସରଣରେ ଆଲୋଚନା କର ।

ଉତ୍ତର - ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର ସାରସ୍ୱତ ସାଧକ ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ, ସଫଳ, ଅନୁବାଦକ, ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ ତଥା ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ଭାବେ ପରିଚିତ । ‘ଓଡ଼ିଆ କେବେ’ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ସଂଗୃହୀତ “ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା” ନାମକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ମାତୃଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ଦେଶ ତଥା ଜାତିର ପ୍ରଗତି ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ମାତୃଗର୍ଭରୁ ବାହାରି ଭୂମିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କଲା ମାତ୍ରେ ମାତୃଭୂମିର ପରିବେଶକୁ ନେଇ ମାତୃଶିକ୍ଷା ଅନୁସାରେ ତାର କଥୁତ ଭାଷାକୁ ଶ୍ରବଣ କରି କରି ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ବାସ୍ତବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ହେଉଛି ଜନତାର ୧ମ ପ୍ରୟୋଜନ । ଅନୁବନ୍ଧ ପରି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ହିଁ ନିଜର ଭାଷା ।

ମାତୃଭାଷା ହିଁ ମଣିଷ ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାଷା । ଏଣୁ ଗାନ୍ଧିଜୀ ମାତୃଭାଷାକୁ ମାତୃସ୍ତନ୍ୟ ପରି ମୂଲ୍ୟବାନ୍ । ଏହି ଭାଷା ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ମମତାଭାବ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ପ୍ରୀତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ କେବେହେଲେ ଦେଶଭକ୍ତ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ୱଭାବକବି ଗଙ୍ଗାଧର ଗାଇଛନ୍ତି -

“ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାରେ ମମତା
ଯା’ହୁବେ ଜନମି ନାହିଁ,
ତାକୁ ଯଦି ଜ୍ଞାନୀ ଗଣରେ ଗଣିବା
ଅଜ୍ଞାନ ରହିବେ କାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏକବିଂଶତମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ସଚେତନ ନ ହୋଇ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ । ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଏ ଉଦାସୀନତା ଜାତି ପାଇଁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କାରଣ ।

ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ପ୍ରଭାବରେ ମାତୃଭାଷାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କମିଯିବା ଫଳରେ, ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅବହେଳିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଯାହାକି ଆମ ରାଜ୍ୟର ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ଉତ୍ଥାନ, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ବିଷୟ ହୋଇଯାଇଛି । ଜନତାକୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷିତ କରାଇବାକୁ ସର୍ବୋକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ହେଲା ମାତୃଭାଷା । ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ନ ପାଇଲେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିକାଶ ଅସମ୍ଭବ ହେବ । ଜନତାର ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରୟୋଜନ, ସେହି ଶିକ୍ଷା ନ ମିଳିଲେ, ସେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଶ / ରାଜ୍ୟକୁ ସେବା ଦେଇପାରନ୍ତା, ତାହା ସଫଳ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ମାତୃଭାଷାରେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର କାମ ହୋଇପାରିବ, ବିଦେଶୀ ଭାଷାରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ମାତୃଭାଷାରେ ମନୁଷ୍ୟର ଯେଉଁ ସ୍ମୃତି ହୁଏ, ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷାରେ ହୁଏ ନାହିଁ ବୋଲି ବିଶିଷ୍ଟ କବି ଅନୁଦାଶଙ୍କର ରାୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ଆମ ଭାଷା ଭଣ୍ଡାର ଇଂରେଜୀରେ ଥିବାରୁ ଲୋକେ ଅକ୍ଷୟ କରି କିଛି ଜାଣିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ ମାତୃଭାଷା ହେଲେ କୃଷକଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସମସ୍ତେ କିଛି କିଛି ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିପାରିବେ । ମାତୃଭାଷା ହିଁ ଶାସକଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସହ ସଂଯୋଗ ରଖିବାରେ ସହାୟକ ହେବ । ମାତୃଭାଷାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଭାଷା କରିବା ସହ ବିଭିନ୍ନ ଫଳକ ତଥା ପ୍ରଚାର ପତ୍ରକୁ ମାତୃଭାଷାରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ବିବାହ, ବ୍ରତାଦି, ନିମନ୍ତ୍ରଣପତ୍ରକୁ ମାତୃଭାଷାରେ ଲେଖିବା ହେବ । ଆମ ମାତୃଭାଷାର ସମ୍ମାନ ତଥା ଅଭିମାନ ନିମନ୍ତେ ଆମକୁ ହିଁ ବ୍ୟଗ୍ରତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଦେଶ ଓ ଜାତିର ପ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

୨ । ମାତୃଭାଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତନ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ପଠିତ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଆଲୋଚନା କର ।

ଉତ୍ତର - ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ ଜଣେ ଭାଷାବିଜ୍ଞାନୀ, ପ୍ରାବନ୍ଧିକ, ଅନୁବାଦକ, ଭ୍ରମଣ ସାହିତ୍ୟ ରଚୟିତା ତଥା ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ରୂପେ ସୁପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ରଚିତ ‘ଗୋଦାନ’, ‘ବନ୍ଦୀ ନେହେରୁ’, ‘ଲଣ୍ଡନ ଚିଠି’ ପ୍ରଭୃତି ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ପଦ ତାଙ୍କ ପ୍ରଜ୍ଞା ମାନସର ପରିଚୟ ଦିଏ । ‘ଓଡ଼ିଆ କେବେ’ ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ନିଜର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ନିଜର ଉପଯୁକ୍ତ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ମାତୃସ୍ତନ୍ୟ ପରି ମୂଲ୍ୟବାନ ମାତୃଭାଷା ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ପରିମାନବର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଜନ । କାରଣ ମାତୃଭାଷାରେ ମାନବ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ, ସହଜ ଓ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଯେପରି ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷା ସେପରି ହୁଏ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ବିଦେଶୀ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବରେ ଆମ ମାତୃଭାଷା ଅବହେଳିତ ହେବା ସହ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାରଟା ଇଂରେଜୀରେ ଥିବାରୁ କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ଆଖି ଆଉଁ ଆଉଁ ଅନ୍ଧଭଳି ରହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମାତୃଭାଷାର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଇଂରେଜୀର ଆଧିପତ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ହେବ । ମାତୃଭାଷାରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟଭାଷା ବିରୋଧରେ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ସହ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାତୃଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ତଥା ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ମାତୃଭାଷାରେ ହିଁ ସାମୂହିକ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ମାତୃଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ନିଜ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲେ ହେଁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସଫଳ ହୋଇପାରିବ ।

ମାତୃଭାଷାକୁ ଶାସନର ମାଧ୍ୟମ କଲେ ଶାସକ ଓ ଶାସିତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ ଦୂର ହେବାଫଳରେ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ଓ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳ ରୂପାୟନ ହେବ । ଆଜିର ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ନୂତନ କର୍ମସଂଯୋଗ ଯୁଗରେ ବିଭିନ୍ନ ଫଳକ ଓ ପ୍ରଚାରପତ୍ର ମାତୃଭାଷାରେ ଲେଖାହେଲେ ସାଧାରଣ ଜନତା ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଜାଣି ଉପକୃତ ହୋଇପାରନ୍ତେ ।

ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ମତରେ, “ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ନିଜ ଭାଷା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିନାହିଁ ।” ବାସ୍ତବିକ ଇଂରେଜୀ ପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଆମେ ଆମ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଉଦାସୀନ ରହି ଆସିଛୁ । ଅନ୍ୟ ଭାଷାମାନଙ୍କ ପରି ଆମ ମାତୃଭାଷା ପାଇଁ ସୁବିଧା, ସୁଯୋଗ ଓ ସାଧନା ଆମେ କରିପାରିନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଥିପାଇଁ ଆମକୁ ନିରନ୍ତର ସାଧନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶିଶୁର ନାମକରଣ, ବିବାହବ୍ରତାଦିରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ତଥା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମାତୃଭାଷାରେ ହିଁ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ । ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଆମେ ପ୍ରୟତ୍ନଶୀଳ ହୋଇ, ଆମ ଭାଷାକୁ ପ୍ରଗତି ପଥରେ ଆଗେଇ ନେଲେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଆମେ ମାତୃଭାଷା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯାହାକି ଆମ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଏବଂ ଗୌରବର ବିଷୟ ହେବ ।

ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ

୧ । ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖା ।

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନରେ ମନୁଷ୍ୟର ସେବା ହିଁ ଈଶ୍ୱର ସେବା ।

ଉତ୍ତର - ଭାରତୀୟ ଈଶ୍ୱର ସେବା ।

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରବନ୍ଧାଂଶଟି ପଠିତ “ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ” ପୁସ୍ତକରୁ “ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ” ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ଆସିଅଛି । ଏଠାରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ମହିମା ବିଷୟରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର କହେ ଯଥାକ୍ରମେ - “ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ମି” ଏବଂ ‘ସକଳ ଘଟେ ନାରାୟଣ’, ଏହି ନୀତିରେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସହ ତୁଳନା କରିଛି । ତେଣୁ ମାନବର ସେବା କରିବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା କରିବା ସହ ସମାନ । ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିରେ ରୁଡ଼ି ନ ରହି ବିଶାଳ ବଚସ୍ତ୍ର ହୋଇ ମଣିଷଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ । ତେଣୁ ବିବେକାନନ୍ଦ ଇହଲୋକ ବିମୁଖ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଆଦର୍ଶ ତ୍ୟାଗ କରି ବିଶାଳ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞ ଜନତାର ସେବାବ୍ରତ ଆଚରଣରେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ । ଧ୍ୟାନ ଧାରଣା ସମାଧି ରୂପକ ଅଭ୍ୟାସ ବଳରେ ସିଦ୍ଧଯୋଗୀ ହୋଇ ଆତ୍ମାର ସଦଗତି ରୂପକ ସ୍ୱାର୍ଥପରତାକୁ ତ୍ୟାଗ କରି ଜନତାକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଧନ ରୂପେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ । ଏକ ଆଜ୍ଞାଧୀନ ଶିଷ୍ୟ ରୂପେ ‘ଗୁରୁଆଜ୍ଞା ପାଳନାୟା’ ରୀତିରେ ସେ ଏହି ପରମଦିବ୍ୟ ସେବାରେ ନିଯୋଗ ରହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାରତଭ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଏହି ମହାନ ବାଣୀର ମର୍ମକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରି ବିବେକାନନ୍ଦ ସେଦିନ ନିଜ ଜୀବନର ବ୍ରତ ଓ ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

୨ । ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ।

ଉତ୍ତର - ଦରିଦ୍ର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ।

ଉଚ୍ଚ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ପଠିତ “ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ” ପୁସ୍ତକର “ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ” ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ସମାନୀତ । ଏଠାରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି ବିବେକାନନ୍ଦ କିପରି ଦରିଦ୍ରର ସେବାକୁ ଜୀବନର ବ୍ରତ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି - “ଅତିଥି ହିଁ ନାରାୟଣ ସ୍ୱରୂପ ।” ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଦରିଦ୍ର ହିଁ ନାରାୟଣ ସ୍ୱରୂପ । ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରି ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ବ୍ରତ ତ୍ୟାଗ କରି ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ନିମିତ୍ତ “ମନୁଷ୍ୟର ସେବା ହିଁ ଇଶ୍ୱର ସେବା” ଏହି ବାଣୀରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଜନତାକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ରୂପେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ । ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ପାଦରେ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦାନବର ହୃଦୟ ବିଦାରକ ରାଜତ୍ୱ, ସାରା ଦେଶରେ ଖାଇବାକୁ ପାଉନଥିବା ଅଗଣିତ ମଣିଷକୁ ଦେଖି ସେ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କଲେ । ତାହା “ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ ।” ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ସେ ସଂସାରର ଜ୍ଞାନ ଯାହା କିଛି ଶୁଣିଥିଲେ, ସେହି ଉଚ୍ଚର ସତ୍ୟତାକୁ ନିଜେ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦାନବ ବିରୋଧରେ ଖଡ୍ଗ ଉତ୍ତୋଳନ କରି ସାରା ଜଗତର ଦାନଦୁଃଖୀଙ୍କ ଉପଶମ କେବଳ ଜଣେ ଅନାସକ୍ତ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କରିପାରିବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କଲେ ଏବଂ ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣର ସେବାକୁ ଜୀବନର ବ୍ରତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

‘ମନନଶୀଳ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ଏଭଳି ଭାବାର୍ଥ ପାଠକ ପାଠିକାଙ୍କୁ ଭାବ ବିହ୍ୱଳିତ କରିଛି ।’

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ -

୧ । ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କର ଭାରତ ପରିଭ୍ରମଣରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପରିଣତି ଆଲୋଚନା କର ।

କିମ୍ପା, କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ବିବେକାନନ୍ଦ ସମଗ୍ର ଭାରତ ପରିଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଫଳାଫଳ କ’ଣ ହେଲା ।

ଉତ୍ତର - ଦର୍ଶନମୁଗ୍ଧ ମନନଶୀଳ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି, ବିଜ୍ଞାନ, ଦର୍ଶନ, ସମାଜ, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରି ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟକୁ ରୁଚ୍ଛିମନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ‘ଛତ୍ରପତି ବିବେକାନନ୍ଦ’ ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରବନ୍ଧରୁ ସଂଗୃହୀତ ‘ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ’ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଭାରତ ଭ୍ରମଣ ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ବିବେକାନନ୍ଦ ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିର ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଆଦର୍ଶ ତ୍ୟାଗ କରି “ମନୁଷ୍ୟର ସେବା ହିଁ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା” ଏହି ମନ୍ତ୍ରରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ଜନତାକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ରୂପେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ସଫଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଶାଳ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ତା’ର ଦରିଦ୍ର ଜନତା ସହ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବେ ପରିଚିତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିବେକାନନ୍ଦ ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଥିଲେ । ଦରିଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖକୁ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇବା ପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଶିଷ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ସହ ଭୋକ ଉପାସରେ ରହି ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଭାରତ ଭ୍ରମଣ ସମୟରେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ନିର୍ବିଶେଷରେ ରାଜା, ମହାରାଜା, ଧନୀ ଓ ଗରିବ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଘନିଷ୍ଠ ସଂପର୍କରେ ଆସି ମଣିଷ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ କରୁଣା ଗଭୀରତର ହେଲା । ନିଜ ଆଖିରେ ଭୋକିଲା ଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦେଖି ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ମୁଠାଏ ଖାଇବାକୁ ପାଉନଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସାନ୍ତାଳମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅତିଥି ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଥିଲେ ।

ଏଭଳି ଅପୂର୍ବ ଆତିଥ୍ୟ ପାଇବାପରେ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ହୃଦୟ କାନ୍ଦି ଉଠିଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚାଦର୍ଶ ଓ ଶୁଦ୍ଧପୂତ ଜୀବନରୁ ସ୍ୱଳନକୁ କରିପାରୁନଥିବା ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ହୃଦୟରେ ରାଜପୁତନାର ବାଈ ସଙ୍ଗୀତ ଗଭୀର ରେଖାପାତ କରିଥିଲା । ମଣିଷକୁ ଦେଖିବା ପରେ ସେ ହେଲେ ଉଦାର ଓ ସମେଦନଶୀଳ ।

ସାରା ଦେଶରେ ଖାଇବାକୁ ପାଉନଥିବା ଅଗଣିତ ମଣିଷକୁ ଦେଖି ସେ ଏକ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କଲେ - “ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ ।” ଏବଂ ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ । ତେଣୁ ସେ ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ରୂପ ଦାନବ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲେ ।

ପୁରୁଣା ସମାଜକୁ ଭାଙ୍ଗି ନୂତନ ସମାଜ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ନିଜେ ମଣିଷକୁ ବଦଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସେ ମତ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଧନୀ, ଦରିଦ୍ର, ରାଜା, ମହାରାଜାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସେବା ତ୍ୟାଗ ଏଭଳିକି ଦାନର ମହିମା ଜାଗ୍ରତ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ସେହି ନିଃସ୍ୱ ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ଦରିଦ୍ର ହୃଦୟ ସମ୍ପନ୍ନ ବିବେକୀ ପୁରୁଷ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବା ପରେ ସମାଜରେ ବହୁ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଜନତାଙ୍କ ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । କିଛି ପାଇବାର ଆଶା ନେଇ ଦାନ ନ କରାଯାଇ ସତ୍ ପାତ୍ରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାପାଇଁ ଦାନ ଲୋଡ଼ା, ସେଠାରେ ଦାନ କଲେ ଯଥାର୍ଥ ହେବ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସମଗ୍ର ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଏଭଳି ଯୋଗାପୁରୁଷ ସାଧୁସବୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ବତ୍ତରେ ଅନୁରକ୍ତ ହୋଇ ଅନେକ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏଭଳି ଭାବେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁଃଖ ଭଞ୍ଜନ କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେଇ ଏକ ନୂତନ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ହୋଇ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପରିଚୟ ଦେବା ପାଇଁ ବିଦେଶ ଗସ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ଲେଖକଙ୍କର ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଭାବଗର୍ଭକ ଅଟେ ।

୨ । କେଉଁ କେଉଁ ଘଟଣାବଳୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଗୃହତ୍ୟାଗୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଆଲୋଚନା କର ।

ଉତ୍ତର - ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ସାହିତ୍ୟରେ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଜଣେ ମନନଶୀଳ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ରୂପେ ସୁବିଦିତ । ତାଙ୍କ ରଚିତ ‘ବିଜ୍ଞାନ ଦିଗନ୍ତ’ ‘ଆକାଶର ଆହ୍ୱାନ’, ‘ସଂସ୍କୃତି ଅପସଂସ୍କୃତି’ ପ୍ରଭୃତି କୃତିରାଜି ତାଙ୍କ ଅମ୍ଳାନ ପ୍ରତିଭାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ନେଇ ଉଦ୍‌ଭାସିତ । ‘ଛତ୍ରପତି ବିବେକାନନ୍ଦ’ ଶୀର୍ଷକ ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ‘ନରେନ୍ଦ୍ର ବିବେକାନନ୍ଦ’ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ବିବେକାନନ୍ଦ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କିପରି ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ନିଜେ ଧାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱରରେ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବିବେକାନନ୍ଦ ରୂପେ ଗଢ଼ି ତୋଳିଥିଲେ । ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର କର୍ମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭଲ ଭାବେ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ନିର୍ବିକଳ ସମାଧିରେ ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ଅନୁଭୂତି ପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନରେ ଧ୍ୟାନ, ଧାରଣା ସମାଧି ରୂପକ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଆଦର୍ଶ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶରେ ବିଶାଳ ବଚସ୍ତ୍ର ହୋଇ ହଜାର ହଜାର ମଣିଷଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ସେ “ମନୁଷ୍ୟର ସେବା ହିଁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସେବା” କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜନତାକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ରୂପେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲେ । ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ରାମକୃଷ୍ଣ ଗୃହ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପରେ ବିବେକାନନ୍ଦ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ତା’ର ଜନତାଙ୍କ ସହ ଘନିଷ୍ଠ ହେବାପାଇଁ ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମାଜର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମଣିଷ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ କରୁଣା ଅତି ନିବିଡ଼ ହେଲା । ଭୋକିଲା ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦେଖି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବିଦୀର୍ଘ ହେଲା । ରାଜପୁତନାରେ ବାଈଜୀଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଗଭୀର ରେଖାପାତ କଲା । ସେ ମଣିଷ ପ୍ରତି ହେଲେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଓ ଉଦାର ।

ସାରା ଦେଶରେ ଅଗଣିତ ଭୋକିଲା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କଲେ । ‘ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦାନବ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କଲେ । ପୁରୁଣା ସମାଜକୁ ଭାଙ୍ଗି ନୂତନ ସମାଜ ଗଠନ ନିମନ୍ତେ ମଣିଷକୁ ବଦଳାଇବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରି ରାଜା, ମହାରାଜା, ଧନୀ, ଗରିବ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସେବାର ମହିମା ଜାଗ୍ରତ କଲେ । ତାଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ଦେବାପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିବା ସହ ଅନୁରକ୍ତ ସୈନିକଗଣ ତାଙ୍କ ରହସ୍ୟମୟ ଇସାରାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ସମାଜରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ଭ୍ରମଣ ପରେ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ବିଦେଶ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଘଟଣାବଳୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ହେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା ।

ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ

(ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଓ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର)

ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା

୧ । ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ :

“ତମସା ରହିଛି ଅନାଇ
କୋଳ କରିଥାରେ ସୁଖ ଲଭିବା ପାଇଁ ।”
କିମ୍ପା “ସତୀକି ତମସା ଅଙ୍କରେ
ଘେନି ସ୍ନେହେ ଆଲିଙ୍ଗଣା ତରଙ୍ଗରେ ।”

ଉତ୍ତର - ଉଚ୍ଚ ପଠିତାଂଶଟି ତପସ୍ୱିନୀ କାବ୍ୟର ଚତୁର୍ଥ ସର୍ଗ ‘ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା’ କବିତାରୁ ଆନୀତ । ସୀତାଙ୍କର ଆଗମନରେ ଆଶ୍ରମର ପ୍ରକୃତି ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ ମାନବୀୟ ଗୁଣରେ ସୀତାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ କିପରି ଚଳଚଞ୍ଚଳ ତାହାକୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ‘ତପସ୍ୱିନୀ’ କାବ୍ୟକୁ କରିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ଅନବଦ୍ୟ କାବ୍ୟ ।

ଆଶ୍ରମ ଧର୍ମ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ସୀତା ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରି ମା’ ଅନୁକମ୍ପାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତମସାର ଜଳଧାରାକୁ ଆବଗାହନ ପାଇଁ ଯାଇଛନ୍ତି । ସହଚରୀ ଅନୁକମ୍ପାମାନଙ୍କର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଗଙ୍ଗା ପ୍ଳାବନ ସୀତାଙ୍କୁ କରିଛି ଅଭିଭୂତ ।

ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ପାଇଁ ତମସାଙ୍କର ଭବ୍ୟ ଆୟୋଜନ ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଇଛି ନବଜୀବନ ।

ତମସା ଆଶ୍ରମ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଫୁଲର ଗାଲିଚା ବିଛାଇ ଦେଇଛି । ସୁବାସିତ ଜଳ ଫୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ସିଞ୍ଚନ କରିଛି । ଅତିଥି ଆଗମନ

ପାଇଁ ପ୍ରଭାତୀ ତାରା ରୂପକ ମଙ୍ଗଳ ଦୀପାଳି ଜାଳି ଅପଲକ ମୀନ ନୟନରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି । ସୀତାଙ୍କୁ ତରଙ୍ଗ ରୂପକ କରରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ତମସା ହୋଇଛି ଜଗତ ଧନ୍ୟା ।

- ଆଶ୍ରମ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଫୁଲ - ଗାଳିତା
- ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧ ଯୁକ୍ତ ଶିଶିରୁ ବିନ୍ଦୁ - ଅତର
- ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରଦୀପ - ପ୍ରଭାତୀ ତାରା
- ମୀନ ନୟନ - ତମସାର ଚକ୍ଷୁ

ସୁତରାଂ କବି କବିତାର ପଂକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ସୁନ୍ଦର ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କାବ୍ୟକୁ କରିଛନ୍ତି କାଳଜୟୀ ଏବଂ ବିଶ୍ୱଜନାଦୃତ

ପ୍ରସଙ୍ଗର ଭାବାର୍ଥ - ସତୀ ସୀତାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ତମସାର ଭବ୍ୟ ଆୟୋଜନ ଏବଂ ମିଳନାନୁଭୂତି ।

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର -

୧ । ସୀତାଙ୍କୁ ସମବେଦନା ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରକୃତିର ଭବ୍ୟ ଆୟୋଜନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

କିମ୍ପା, ସ୍ୱାମୀ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ରାଜରାଣୀ ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ଉଷାଙ୍କର ରାଜକୀୟ ଆଗମନକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

କିମ୍ପା, ରାଜରାଣୀ ସୀତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ ମାନବୀୟ ଗୁଣରେ ପ୍ରକୃତିର ସ୍ୱାଗତକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ଉତ୍ତର - କବି ରଙ୍ଗାଜୀବ ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଚେତନାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ତପସ୍ୱିନୀ କାବ୍ୟ । ଉତ୍ତର ରାମାୟଣର କଥାବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ ସ୍ୱଭାବ କବିଙ୍କର ଲେଖନୀ ନିଃସୂତ ତପସ୍ୱିନୀ କାବ୍ୟର ଚତୁର୍ଥ ସର୍ଗ ଆମର ପଠିତାଂଶ ।

ସ୍ୱାମୀ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ପାଇଁ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରକୃତି କିପରି ନିଜର ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ ମାନବୀୟ ଗୁଣରେ ଆଗମନ କରିଛି ତାହା କବିତାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟତା ।

ରାଜଧର୍ମ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୂରୁଷ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପତ୍ନୀ ସୀତାଙ୍କୁ ନିର୍ବାସନ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଛନ୍ତି । ସ୍ୱାମୀ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ହୋଇ ରାଜରାଣୀ ସୀତା ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରଥମ ରାତ୍ରି ଯାପନ କରିଛନ୍ତି । ଆଶ୍ରମର କଠୋର ନୀତି ନିୟମକୁ ଆଦରି ନେଇ ରାଜରାଣୀ ସୀତା କୁଟୀରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ତପସ୍ୱିନୀ ବେଶ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି । ରାତିଶେଷରେ ଉଷା ଆଗମନ କରିଛି ।

ଉଷା ଏକ ସମୟର ଅବଧି । ଅରୁଣ ଆଗମନର ପ୍ରାରମ୍ଭ ସମୟ ମଙ୍ଗଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

କବି ଗଙ୍ଗାଧର ପ୍ରକୃତିକୁ ଜୀବନ୍ତ ରୂପ ଦେଇ କଳ୍ପନାର କୋଶାକ୍ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି । ଉଷା ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ ସ୍ୱାମୀ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ରାଜରାଣୀଙ୍କୁ ସମବେଦନା ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଉଷା ରାଣୀ ଆଶ୍ରମକୁ ଆଗମନ କରିଛନ୍ତି । ରାଜରାଣୀ ସୀତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତି ରାଣୀ ଉଷା ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମ ନେତ୍ରରେ ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଉଷା ସମୟ ମଙ୍ଗଳ ସମୟ । କବିଙ୍କ କଳ୍ପନାରେ -

- ବିକଟ - ରାଜୀବ ଦୃଶା
- ବିକଟ - ବି ଉପସର୍ଗ - କର୍ ଧାତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଖୋଲିଥିବା
- ରାଜୀବ - ରା + ଜୀବ - 'ରା' ଅର୍ଥାତ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ବୁଝାଏ
- ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଜୀବନ ବୋଲି ଧରନ୍ତି ଯିଏ - ପଦ୍ମ
- ଦୃଶା - ଦୃଶ୍ ଧାତୁ ଝାଫ୍ ପ୍ରତ୍ୟୟ - ଯେଉଁଥିରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ - ଚକ୍ଷୁ

ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ଉଷାଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ । ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମ ନେତ୍ରରେ ସୀତାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଉଷା ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।

କୋମଳ ପତ୍ର ଉପରେ କାକରର ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତା ପରି ଦେଖାଯାଉଛି । ଉଷା କାକର ମୁକ୍ତାକୁ ଉପହାର ଆଣି ଆସିଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣ ସିଂହାରୀ ସ୍ୱରୂପ ସୀତାଙ୍କ ବିଶ୍ରାମ କୁଟୀରର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ରହି କୋମଳ କୋକିଳ ସ୍ୱରରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଡାକି କହୁଛନ୍ତି । ହେ ସତୀ ରାତ୍ରି ଶେଷ ହେଲାଣି । ମୁଁ ଉଷା ଆସିଛି । ଦର୍ଶନ କରି ତୃପ୍ତି ଲାଭ କରିନି ।

ସୀତାଙ୍କର ତପସ୍ୱିନୀ ବେଶ ଅନୁରୂପ ଅରୁଣ ରଙ୍ଗର ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରି ପୁଷ୍ପ ଅଳଙ୍କାର ମଣ୍ଡିତା ହୋଇ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ଉଷା ଆଶ୍ରମକୁ ଆଗମନ କରିଛନ୍ତି । ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ସୁଖ ଭୁଲି ନବ ଜୀବନ ଦାନ କରି ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ହୋଇ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

“ଦେବା ପାଇଁ ନବଜୀବନ ସ୍ୱର୍ଗୁଲି ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟଭବନ ।”

ସୀତାଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ଭବ୍ୟ ଆୟୋଜନ କରିଛନ୍ତି । ଉଷାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମୃଦୁ ସମୀରଣ ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରୁଛି । ଭ୍ରମର ବୀଣା ବାଦନ କରୁଛି । ଫୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ସୁଗନ୍ଧ, ପବନର ତାଳେ ତାଳେ ନାଚି ଯାଉଛି । କୁମ୍ଭାରୁଆ ଭାଟ ହୋଇ ସ୍ତବ ଗାନ କରୁଛି ।

କଜଳପାତି ମୁଖ୍ୟ ଭାଟ ହୋଇ ଲଳିତ ମଧୁରେ କହିଲା

“ଓଠ ସତୀ ରାଜ୍ୟରାଣୀ ରାତି ପାହିଲା ।”

ବାସ୍ତବରେ କବିଙ୍କର କଳ୍ପନାରେ ନିର୍ଜୀବ ପ୍ରକୃତି ଜୀବନ୍ତ ମାନବୀୟ ରୂପ ଗୁଣ ଧାରଣ କରି ବାଲ୍ମିକୀ ଆଶ୍ରମକୁ ଆଗମନ କରିଛି । ସୀତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ସମବେଦନା ଜଣାଇବା ପାଇଁ ।

୨ । ପତି ପରିତ୍ୟକ୍ତା ସୀତାଙ୍କର ପତି ଉଚ୍ଛିରେ ପଟ୍ଟାନ୍ତର ନାହିଁ । ବର୍ଷନା କର ।

କିମ୍ପା, “ପତି ଏକା ସତୀ ମତି ଚରଣ” କବିତା ଆଧାରରେ ବର୍ଷନା କର ।

ଉତ୍ତର - କବି ହୃଦୟର ଚିନ୍ତା ଚେତନାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ଵରୂପ ସ୍ଵଭାବକବି ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କର ଉତ୍ତର ରାମାୟଣ ଆଧାରିତ ତପସ୍ଵିନୀ କାବ୍ୟ । ଅଯୋଧ୍ୟାର ସୀତା ସ୍ଵାମୀ ଧର୍ମ ପାଳନ ପୂର୍ବକ ନିର୍ବାସିତା । ତପସ୍ଵିନୀ କାବ୍ୟର ଚତୁର୍ଥ ସର୍ଗରେ ବାଲ୍ମିକୀ ଆଶ୍ରମରେ ତପସ୍ଵିନୀ ସୀତାଙ୍କର ପହିଲି ପ୍ରଭାତରେ ପଢ଼ା ହୃଦୟର ବେଦନା ଏବଂ ପତି ପତ୍ନୀର ମଧୁର ସମ୍ପର୍କର ନିଖୁଣ ଚିତ୍ରକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରି କବି ହୋଇଛନ୍ତି କାଳଜୟୀ ।

ସୀତାଙ୍କର ଆଗମନରେ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରକୃତି ହୋଇଛି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର । ପ୍ରକୃତି ତା’ର ମାନବୀୟ ସ୍ଵଭାବ ସୁଲଭ ହୃଦରେ ସ୍ଵାଗତ କରିଛି ସୀତାଙ୍କୁ । ଆଶ୍ରମର ଅନ୍ତେବାସିନୀ ବୃକ୍ଷା ତପସ୍ଵିନୀ ‘ଅନୁକମ୍ପା’ ଯେ କି ସୀତାଙ୍କୁ ମାତୃସ୍ନେହ ଦେଇ ଲାଳନ ପାଳନ କରୁଥିଲେ, ସେ ପ୍ରଭାତ ସମୟରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଆସନ ତ୍ୟାଗ କରି ପ୍ରକୃତିରାଣୀ ଉଷାଙ୍କୁ ବିଧିପୂର୍ବକ ଦର୍ଶନ ଦେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କବି କାବ୍ୟର ତୃତୀୟ ସର୍ଗରେ ବର୍ଷନା କରିଛନ୍ତି ।

ଅନୁକମ୍ପା ନାମେ ବୃକ୍ଷାଏ କରି

ସତୀଙ୍କି କୋଳ

ପୋଛି ଦେଲେ କର କମଳେ

ତାଙ୍କ ଭାଲ କପୋଳ ।

ଯେଉଁ ସୁଖ ପାଇ ନଥିଲେ

ସତୀ ବାଲ୍ୟ ଜୀବନେ

ସେହି ସୁଖ ସତୀ ଲଭିଲେ

ଆଜି ବାଲ୍ମୀକୀ ବନେ ॥”

ମା’ ଅନୁକମ୍ପାଙ୍କର ଡାକରେ ସୀତା, ଶନ୍ଧ୍ୟା ତ୍ୟାଗ କରି ମା’ଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପୂର୍ବକ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କର ଶୋକ ଜର୍ଜରିତ ହୃଦୟ ଫଳକରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

କବିତାରେ ରୂପକ ଅଳଙ୍କାରର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର କରି କବି କହିଛନ୍ତି -

“ପଦ୍ମିନୀ ହୃଦ ଶିଖିର ବିନ୍ଦୁରେ ଖର ରଶ୍ମିର

ପ୍ରତିବିମ୍ବ ପରି ବୀର ରାମ ମୂରତି ।”

କବିଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରାରେ -

- ପଦ୍ମଫୁଲ ରୂପକ ସୀତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଫଳକ

- ଶୋକ ରୂପକ ଶିଖିର ବିନ୍ଦୁ

- ପତି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମି ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ।

ସତୀ ସୀତା ପ୍ରଥମେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ହୃଦୟ ପଦ୍ମରେ ଧାରଣ କରି ବିଧିପୂର୍ବକ ମା’ଙ୍କର ପାଦରେ ପ୍ରଣାମ କରିବା ପରେ ଦର୍ଶନ ଅପେକ୍ଷାର୍ଥୀନୀ ଉଷାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ପ୍ରଶଂସାର ତାଜମହଲ ଗଢ଼ି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଶୁଭକାମନା କରି କହିଛନ୍ତି -

“ଶୁଭ ସମ୍ପାଦିନୀ ହୁଅ ରଘୁବଂଶୀ କେ ।”

ପତି ହେଉଛି ପତ୍ନୀର ଇହକାଳ ପରକାଳର ଦେବତା । ଏହାକୁ ବର୍ଷନା କରିବାକୁ ଯାଇ କବି ପଞ୍ଚମ ସର୍ଗରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି -

ସତୀ ହୃଦ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀରାମମୟ
ସେ ହୃଦୟ ହରିପାଦ ପଟୟ
କ୍ରମେ ହେଲେ ଘନଶ୍ୟାମ ବରନ
ସତୀ ଏକା ପତିମତି ଚରଣ
ଅବୟବ କାନ୍ତିମାନ
ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ କୁସୁଖେ କୁସୁଖେ
କ୍ରମେ ଯାଇକଲେ ସ୍ଥାନ ।”

‘ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀର ପରମ ବାନ୍ଧବ, ଈଶ୍ୱର, ଗୁରୁ, ଇହକାଳ ପରକାଳର ଦେବତା ।’ କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ -

ସ୍ୱାମୀଗୁରୁ ସ୍ୱାମୀ ପରମବାନ୍ଧବ
ସ୍ୱାମୀ ସେବା ନାରୀ ଧର୍ମୀ
ସ୍ୱାମୀ ପଦେ ଉଚ୍ଛି ଅର୍ଜନାରେ ମତି
ରଖୁ ତୁ କରିବୁ କର୍ମ ।” (ପ୍ରଣୟ ବଲ୍ଲରୀ)

ଜାଗ ବନ୍ଧନ ହରା

ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ

- ୧ । ମରଣ ଦୁଆରେ ଚରଣ ଅରପି
ଗାଥରେ ଅମର ଗାନ
ପୋଛିଦିଅ ଆଜି ମାନବ ଶିରସୁଁ
ସଞ୍ଚିତ ଅପମାନ ।

ଉତ୍ତର - ଶଂସିତ ପଦ୍ୟାଂଶି ଆମ ପଠିତ ‘ସାହିତ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ’ ପୁସ୍ତକର ‘ଜାଗ ବନ୍ଧନହରା’ ଶୀର୍ଷକ ପଦ୍ୟରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ଚିନ୍ତାଧାରା ସମ୍ପନ୍ନ କବିତା ରଚୟିତା ରୂପେ ପରିଚିତ କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ନବୀନ ତରୁଣ ସମାଜ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବ ଜନ୍ମର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଧିକାରକୁ ମନେପକାଇ ଦେଇ ଅମରତ୍ୱ ବରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନବୀନ ଯୁଗର ତରୁଣମାନଙ୍କ ଏହି ଧରାକୁ ଶୋଷଣକାରୀରେ ପାଡ଼ିତ ଥିବା ମାନବ ସମାଜକୁ ବନ୍ଧନମୁକ୍ତ କରି ତଥା ଶୋଷିତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଆଲୋକ ଧାରା ଖେଳାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ତରୁଣମାନଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ ସମାଜରୁ ଜାତି ଉପଜାତି ଭେଦଭାବକୁ ବିଲୋପ କରିବା ସହ ସେମାନଙ୍କ ମହାମାନବର ଶଙ୍ଖନାଦ କରି ଜୀବନର ସକଳ ଦୁଃଖ ଜ୍ୱାଳାକୁ ପ୍ରଶମିତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ସକଳ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ମାନବ ମୁଣ୍ଡରୁ ପୋଛି ଦିଅନ୍ତୁ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଅପମାନରାଜିକୁ । ମୃତ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ଅମରମନ୍ତ୍ର ଗାନ କରି ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟୀ ସାଜନ୍ତୁ । ଏହା ହିଁ ପୁରାତନ ଯୁଗକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ନବୀନଯୁଗର ଯୁବ ସମାଜକୁ ପ୍ରଗତି ଯୁଗର କବିଙ୍କର ଆହ୍ୱାନ ଅଟେ ।

ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ଭଲପାଇବା ସହ ମାନବସେବା ହିଁ ମାଧ୍ୟମ ସେବା ବ୍ରତକୁ ଆଚରଣ କରିବା ।

- ୨ । ଭିନ୍ନ କରି ସେ ତତ୍ତ୍ୱାପରଣ
ହସାଅ ଭୁବନ ସାରା ।”

ଉତ୍ତର - ଭିନ୍ନ କରି ଭୁବନସାରା

ଉଚ୍ଚ ପଦ୍ୟାଂଶି “ଜାଗବନ୍ଧନ ହରା” ଶୀର୍ଷକ ପଦ୍ୟରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ପ୍ରଗତିବାଦୀ କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ମାନବ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଅତ୍ୟାଚାରର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଦୂର କରି ସ୍ୱାଧୀନତାର ପ୍ରଭାତ ଆଣିଦେବା ପାଇଁ ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କବିଙ୍କ ମତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଚଳାପଥରେ ସନ୍ଧାନ କରୁ କରୁ, ସେହି ପଥରେ ଗତି କଲାବେଳେ ବାଧା, ବିଘ୍ନ, ବନ୍ଧୁରତା ଆଦି ତରୁଣ ସମାଜ ଆଗରେ ମଥାଟେକି ତାଙ୍କ ପଥରୋଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ସମାଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଶୋଷଣ, ପୀଡ଼ନ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କଲାବେଳେ ମାୟାମୋହର ବନ୍ଧନ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୃଢ଼ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ମାୟାଜାଲରେ ସେ କୁହେଲିକା ତନ୍ତା ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଭେଦକରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଜଗତର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ହସି ଉଠିବ ।

ନୂତନ ଯୁଗର ତରୁଣମାନଙ୍କ କବିଙ୍କର ଏଭଳି ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରେରଣାଦାୟୀ ଅଟେ ।

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର -

୧ । ଏକ ସାର୍ଥକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ କବିତା ଭାବରେ “ଜାଗ ବନ୍ଧନହରା” କବିତାର ମର୍ମ ଆଲୋଚନା କର ।

କିମ୍ବା, ନବଯୁଗର ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଯୁଗର ଆହ୍ୱାନ ସମ୍ପର୍କରେ କବି କ’ଣ କହିଛନ୍ତି ବିଚାର କର ।

ଉତ୍ତର - ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଇତିହାସରେ ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜଣେ ପ୍ରଗତିବାଦୀ କବି ରୂପେ ପରିଚିତ । ‘ରକ୍ତଶିଖା’, ‘ଛାଇ ଛିଟା’, ‘ଅଲୋଡ଼ା ଲୋଡ଼ା’ ପ୍ରଭୃତି କବିତା ସଙ୍କଳନ ତାଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରତିଭାର ଯଥାର୍ଥ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ନବଯୁଗ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସଙ୍ଗୀତ ରୂପେ ଗାନ କରାଯାଇଥିବା ଏହି କବିତାରେ ମାନବବାଦୀ କବି ଏକ ଶ୍ରେଣୀହୀନ, ଶୋଷଣମୁକ୍ତ ସମାଜ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ନବଯୁଗର ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ତରୁଣ ହିଁ ସମାଜର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ । ସେମାନେ ହିଁ ପୁରୁଣା ସମାଜକୁ ଭାଙ୍ଗି ଏକ ନୂତନ ସମାଜ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ । ତତ୍କାଳୀନ ସମାଜର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଉତ୍ପାଡ଼ିତ ଜନତାର ଦୁଃଖ ଦେଖି କବିଙ୍କ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦି ଉଠିଛି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂର କରି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଆନନ୍ଦର ଧାରା ଖେଳାଇବା ନିମନ୍ତେ ଅସୀମ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ କବି ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ ଗାଇଛନ୍ତି -

“ନବୀନ ଯୁଗରେ ତରୁଣ ଜାଗରେ
ଜାଗ ବନ୍ଧନହରା ।
ବନ୍ଧ ଶୋଣିତେ ଲକ୍ଷ ଜୀବନେ,
ଖେଳାଅ ଆଲୋକଧାରା ।”

ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଗତିବିଧିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କବି କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଆମକୁ ଜାତି ଉପକାଠିରେ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ କରୁଥିବା ଭେଦଭାବକୁ ଦୂର କରିବା ସହ ମହାମାନବର ଶଙ୍ଖନାଦ କରି ଦୁଃଖର ଭାଙ୍ଗା ପ୍ରଶମିତ କରିବାକୁ କବି ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁ ଦ୍ୱାରରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଅମରତା ଗାନ କରିବା ସହ ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମାନବ ଶରୀରରୁ ଅପମାନର ପର୍ବତକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ବାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ।

କବିତାରେ କବିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯଥା :

“ପୋଛିଦିଅ ଆଜି ମାନବ ଶିରସ୍ତୁଁ ସଞ୍ଚିତ ଅପମାନ ।
ଲଘି ବନାନୀ ଶୈଳୀ ସାଗର ତୂରରେ ତିମିରକାରୀ ।”

ତରୁଣଗଣ ମରୁପଥରେ ନିର୍ଝରିଣୀ ସୃଷ୍ଟି କରି ଅନ୍ତରରେ ଚେତନାର ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରନ୍ତୁ । ସନ୍ଧାନପଥରେ ସମସ୍ତ ବାଧାବିଘ୍ନ ରୂପୀ କଣ୍ଠକକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ବିଶ୍ୱମାନବ ମୁଖରେ ହସ ଫୁଟାନ୍ତୁ । ଅତୀତର ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନକୁ ବିଦାର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସହ ପୀଡ଼ନର ପର୍ବତକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ବିଜୟର ମାଳା ପରିଧାନ କରିବାକୁ କବି ବିପ୍ଳବାତ୍ମକ ଭଙ୍ଗୀରେ ନବୀନ ଯୁଗର ତରୁଣମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରାଇଛନ୍ତି ।

କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ ଯଥା -

“ଭାଙ୍ଗିପତୁ ଆଜି ଅର୍ଗଳ ରାଜି
ଘେନ ବିଜୟର ମାଳା ।
ଜାଗ ବନ୍ଧନହରା ।”

ଏକ ଶ୍ରେଣୀହୀନ ଶୋଷଣମୁକ୍ତ ସମାଜ ଗଠନ ନିମନ୍ତେ କବି ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ସକଳ ବନ୍ଧନକୁ ଛିନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ମାନବବାଦୀ କବିଙ୍କ ଏହା ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ଆହ୍ୱାନ ଅଟେ ।

ଏହି କବିତା ଏକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଗୀତିକା ଅଟେ ।

ସର୍ବସଂହା ମାଟି

ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ ।

୧ । “ଦେହ ଦୁଃଖ ପାଇଁ ସାଇତିଛୁ
ଚେରମୂଳି ଗଛଲତା
ମନସୁଖ ଲାଗି ନବର ସମୁଦ୍ରରେ
ଭରିଅଛୁ ହସ କଥା ।”

ଉତ୍ତର - ଦେହ ଦୁଃଖ ହସ କଥା ।

ଶଂସିତ ପଦ୍ୟାଂଶଟି ନାରୀକବି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀଙ୍କ “ମାଟି ପାଣି ପବନ” କବିତା ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ‘ସର୍ବସଂହା ମାଟି’ ଶୀର୍ଷକ କବିତାରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ନାରୀକବି ସନ୍ତାନପ୍ରାଣୀ ମାଟିମାଆ ନିକଟରେ ନିଜର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ମମତାମୟୀ ମାଟିମାଆ ସର୍ବସଂହା ଓ ସ୍ନେହଶୀଳା । ବିଶାଳ ହୃଦୟ ସମ୍ପନ୍ନା ଜନନୀ ପରି ତା’ର ସମସ୍ତ ମମତାକୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛି । ତା’ର ମିଠା ପାଣି, ପବନ ଗଛଲତାର ଫୁଲ ଫଳ ତା’ ସନ୍ତାନ ଦେହରେ ଦେଇଛି ଶକ୍ତି ଓ ତୃପ୍ତି । ମାତା ସ ଦୃଶ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ସବୁ ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧଳି ସହୁଥିବାରୁ ସେ ସର୍ବସଂହା ହୋଇଛନ୍ତି । ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ଶରୀର କଷ୍ଟରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି, ସେମାନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ବକ୍ଷରେ ସାଇତି ରଖିଛନ୍ତି ଚେର ମୂଳି ଗଛଲତା । ମନକୁ ଆହ୍ଲାଦିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନଦୀ ସମୁଦ୍ରରେ ହସକଥା ଭରି ଦେଇ ସେ ହୋଇଛି କଲ୍ୟାଣମୟୀ ଜନନୀ ।

ମାଟିମାଆର ଏହି ବାସ୍ତବ୍ୟମୟୀ ରୂପ ଓ ତାର ସନ୍ତାନର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଜନନୀଙ୍କ ବ୍ୟାକୁଳତା ଦେଖି କବି ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରିବା ସହ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରିଛନ୍ତି ।

୨ । ଅମାପ ଧରିଛୁଁ ଦେଏ ଚିକେ ମୋତେ
ନିଦା ହେଉ ମୋର ଛାତି ।
ନିଜେ ଦୁଃଖ ସହି ଏ ଜଗତ ପାଇଁ
ଲାଗିପଡ଼େ ଦିନରାତି ।

ଉତ୍ତର - ଅମାପ ଦିନରାତି ।

ଉକ୍ତ ପଦ୍ୟାଂଶଟି ନାରୀକବି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀଙ୍କ ରଚିତ “ମାଟି ପାଣି ପବନ” କବିତା ସଂକଳନରୁ ସଂଗୃହୀତ ‘ସର୍ବସଂହା ମାଟି’ ଶୀର୍ଷକ କବିତାରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ନାରୀ କବି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀ ମାଟିମାଆକୁ ଯୈର୍ଯ୍ୟଶୀଳା ଓ ସହନଶୀଳା ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ।

ନାରୀ କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭାସି ଉଠିଛି ମାଟି ମାଆର ସର୍ବସଂହା ଓ ବାସ୍ତବ୍ୟ ମମତାର ରୂପ । ସେ ସନ୍ତାନର ଜନ୍ମକାଳରୁ ସକଳ ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧଳି ଓ ଆଘାତ ସହି ସେ ସବୁକୁ କ୍ଷମା କରି ଦେଇଛି ଏବଂ ନିଜ ବକ୍ଷରେ ସାଇତି ରଖିଛନ୍ତି ସନ୍ତାନର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ । ତା’ର ଶରୀର ପଥର ପରି କଠିନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା’ର ପ୍ରାଣ ଅତି କୋମଳ ଅଟେ । ତେଣୁ କବି ମାଟି ମାଆର ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସର୍ବସଂହା ରୂପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଗତର ସବୁ ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧଳି ସହି ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଆତ୍ମ ନିୟୋଗ କରିପାରିବେ ।

ଏଠାରେ କବି “ଅନ୍ୟ ପାଇଁ କିଛି କରିବାକୁ ହେଲେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବ ଶ୍ରେୟସ୍କର ବୋଲି” - ଏହି ମର୍ମବାଣୀ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ନିଜର ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ମା’ର ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ । ଚେତନଗର୍ଭା ଜନନୀର ଅନ୍ତରର କଥାକୁ ପ୍ରକାଶ କରି କବି କହିଛନ୍ତି ।

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର -

୧ । ପଠିତ କବିତା ଅବଲମ୍ବନରେ ‘ମାଟି ମା’ ପ୍ରତି କବିଙ୍କର ମନୋଭାବି ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କର ।

କିମ୍ପା, ମାଟି ସର୍ବସଂହା - ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

କିମ୍ପା, ଜନନୀ ପରି ମାଟି ମାଆ ଅମାପ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳା ବୋଲି ଉଚ୍ଚିତର ସତ୍ୟତା ପଠିତ କବିତା ଅବଲମ୍ବନରେ ଆଲୋଚନା କର ।

ଉତ୍ତର - ସ୍ଵାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ନାରୀ କବି ବିଦ୍ୟୁତ୍ପ୍ରଭା ଦେବୀ ଏକ ଜ୍ଵଳନ୍ତ ପ୍ରତିଭା । ତାଙ୍କ ରଚିତ କବିତା ପୁସ୍ତକ, ସର୍ବତା, ଉତ୍କଳ ସାରସ୍ଵତ ପ୍ରତିଭା, କନକାଞ୍ଜଳି, ଝରା ଶିଉଳି, ସ୍ଵପ୍ନଦୀପ ପ୍ରଭୃତି ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତିଭାକୁ କରୁଛି ପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ରଚିତ “ମାଟି ପାଣି ପବନ” କବିତା ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ସର୍ବସଂହା ‘ମାଟି’ ଶୀର୍ଷକ କବିତାର ନାରୀକବି ମାଟିକୁ ମାଆ ସହିତ ତୁଳନା କରି ତା’ର ଯଶୋଗାନ କରିଛନ୍ତି ।

ନାରୀ କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଜନ୍ମଭୂମି ସର୍ବସଂହା ଅଟେ । ସେ ତା’ର ସନ୍ତାନ ପ୍ରତି ମମତା ଭାବ ଓ ସ୍ନେହ ଅବିରତ ଭାବରେ ଡାଳିଦିଏ । ସେ ତା’ର ସ୍ନେହ ମମତାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ସମାନ ଭାବେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛି । ତା ବକ୍ଷରେ ଫଳ, ମୂଳ, ପାଣିପବନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଇଛି ଶକ୍ତି ଓ ତୃପ୍ତି । ତା’ର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ନିଜ ବକ୍ଷରେ ସବଳ ଘାସର କଅଁଳ ବିଛଣା ସଜାଇ ରଖିବା ସହ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ରଖୁଛି ଚେରମୂଳ ଔଷଧ । ଦେହ ସୁଖ ଲାଗି ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ନିଜକୁ ସବୁଜିମାମୟ କରି ପ୍ରକୃତିମାତା ରୂପରେ ନିଜ ସନ୍ତାନକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ମୌଳିକ ଚାହିଦା ଓଜାଡ଼ି ଦେଇଛି । ମନ ସୁଖ ଲାଗି ସମୁଦ୍ରରେ ହସ କଥା ଭରି ରଖିବା ସହ ତା ବଣ ପକ୍ଷୀର ତାକରେ ଛାଡ଼ି ଗର୍ବରେ ଫୁଲି ଉଠେ । ତେଣୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଡାକିଲେ ମଧ୍ୟ ମାଟି ମାଆର କୋଳ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ କବି ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

କବି କବିତାରେ ଗାଇଛନ୍ତି -

“ସରଗ ଡାକିଲେ ମନ ବଳେ ନାହିଁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ତୋର କାଖ ।”

ମାଟି ମାଆର ଶରୀର ପଥର ପରି କଠିନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା’ର ପ୍ରାଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋମଳ । ସେ ତା ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ସବୁ ଅଳି ଅର୍ଦଳି ସହି ସବୁ ରାଗରୋଷକୁ ଭୁଲିଯିବା ସହିତ ଯେତେ ଆଘାତ କଲେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ମୃତିମନା ବିଶାଳ ହୃଦୟା ଜନ୍ମଭୂମି କ୍ଷମା କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେହି ଅମାପ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକାରିଣୀ ମାଟି ମାଆ ଠାରୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯାଚନା କରି କବି ଗାଇଛନ୍ତି -

“ଅମାପ ଧରିଛୁଁ ଦେଏ ଟିକେ ମୋତେ

ନିଦା ହେଉ ମୋର ଛାତି ।

ନିଜେ ଦୁଃଖ ସହି ଏ ଜଗତ ପାଇଁ

ଲାଗିପଡ଼େ ଦିନରାତି ।”

ଦେବଭୂମି ବୀରଭୂମି ଭାରତ ଜନନୀ ହିଁ କବିଙ୍କର ମାଟିମାଆ, ସେହି ମାଟିମାଆର ମୁକ୍ତିରେ ହିଁ ସନ୍ତାନର ମୁକ୍ତି ଥାଏ । ମାଆ ଯଦି ଆନନ୍ଦମୟୀ ହୁଏ, ତାର ପିଲାଟି ଜୀବନ ହସ ଖୁସିରେ ଭରିଯାଏ । ତେଣୁ ଚେତନ ଗର୍ଭା ସେହି ମାଟିର ଅନ୍ତରର ଆଦେଶ ପାଳନ କରି ତାର ପଦଧୂଳିକୁ ମସ୍ତକରେ ବୋଲି ହୋଇ ମାଟି ମା’ର ଜୟଗାନ କରିବାକୁ କବି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରି ଗାଇଛନ୍ତି -

“ତୁହି ଦେବଭୂମି ତୁହି ବୀରଭୂମି

ତୁହି ମୋ ଭାରତ ମାଆ

ତୋର ପାଦଧୂଳି ମୁଣ୍ଡେ ହୋଇବୋଲି

ରଖିବି ତୋହର ନାଆଁ ।

ଜନନୀ ଓ ଜନ୍ମଭୂମିର ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାନ ଆଗେଇ ଆସିବା ଉଚିତ । ଏହା ହିଁ ମାତୃପ୍ରାଣୀ ନାରୀ କବି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀଙ୍କ ମନୋଭାବକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରୁଛି ।

ବାସ୍ତବରେ “ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମିର ସ୍ଵର୍ଗାଦିପି ଗରାୟସା ।” ଉଚ୍ଚିତର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରି କବି କହିଛନ୍ତି-

ଚେତନ ଗରଭା ମାଟି, କେଉଁଠି ରଖୁଛୁ

ଦେଖାଇଦେ ମୋର ଚେତନାର ଝରିକାଠି ।

ଦରଖାସ୍ତ ଓ ପତ୍ରଲିଖନ

ପତ୍ର ବା ଚିଠିର ସଂଜ୍ଞା (Definition) :

ଚିଠି, ଚିତାଉ ଓ ପତ୍ର ହେଉଛି ସମାର୍ଥ ବୋଧକଶିଳ୍ପ ।

ଇଂରାଜୀରେ ଏହାକୁ ଲେଟର କୁହାଯାଏ । ଯାହାର ଅଭିଧାନିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି - ପ୍ରେରକର ପ୍ରାପକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିବା ଏକ ଭାବ ବିନିମୟାତ୍ମକ ସମ୍ବାଦ, ପ୍ରତିଯୋଗାଯୋଗର ଏକ ମାଧ୍ୟମ, ପୁରାତନ ପ୍ରଚଳିତ ।

ପତ୍ରର ମୌଳିକ ଉପାଦାନ (Basic Components) :

୧. ସରଳତା - ଚିଠିର ବାକ୍ୟ ସରଳ ଓ ଛୋଟ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
୨. ସଂକ୍ଷିପ୍ତତା - ସନ୍ଦେଶକୁ ଅଳ୍ପରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
୩. ଭାବ ସାନ୍ଦ୍ରତା - ପତ୍ର ଲେଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଭାବଧାରା ଗଭୀର ଓ ସାନ୍ଦ୍ର ବା ନିବିଡ୍ ହେବା ବିଧେୟ ।
୪. ବିନମ୍ରତା - ନମ୍ରତା ଓ ଶାଳୀନତା ହେଉଛି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥାପନର ମାର୍ଜିତ ରୂପ । ଶିଷ୍ଟ ଭାଷା ହିଁ ପତ୍ରକୁ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବଦ୍ଧ କରାଏ ।

ପତ୍ରର ପ୍ରକାର ଭେଦ (Types of Letters) :

୧. ଘରୋଇ ପତ୍ର / ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପତ୍ର
୨. ବାଣିଜ୍ୟିକ ପତ୍ର / କାରବାରୀ ପତ୍ର
୩. ସରକାରୀ ପତ୍ର ବା ପ୍ରଶାସନିକ ପତ୍ର
୪. ଦରଖାସ୍ତ
୫. ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର

ଘରୋଇ / ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପତ୍ରର ଲିଖନ ଶୈଳୀ ଓ ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗୀର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (Personal letters and its techniques) :

- ସ୍ଥାନ ଓ ଦିନାଙ୍କ (ପତ୍ରର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ଵ ଶୀର୍ଷ ଦେଶରେ)
- ସଂପର୍କାନୁସାରେ ସମ୍ବୋଧନ (ପତ୍ର ବାମ ପାର୍ଶ୍ଵରେ)
- ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅବତାରଣା ସହିତ କୁମ୍ଭିକ ଗତିର ଇତିକରଣ
- ସଂପର୍କ ସୂଚନା ସହିତ ସ୍ଵାକ୍ଷର
- ଠିକଣା ପ୍ରେରକ ଓ ପ୍ରାପକ (ଡାକ ଚିକଟ)

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଘରୋଇ ପତ୍ରର ନମୁନା :

ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିଶୁଦିବସ କିପରି ପାଳନ କଲ, ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ତୁମ ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

ସାଥୀ

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ,

ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ନେବ । ତୁମ ଚିଠି ପାଇଲି । ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆମେ ଶିଶୁ ଦିବସ କିପରି ପାଳନ କଲୁ, ତାହା ତୁମେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହଁଛ । ଏହା ମୁଁ ତଳେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି ।

ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସ ୧୪ ତାରିଖରେ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିଶୁ ଦିବସ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ସେଦିନ ସକାଳବେଳା ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ବସିଥିଲା । ସେଠାକୁ ଆମେ ପିଲାମାନେ ଆସିଥିଲୁ । ବାହାରୁ କେତେଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକ ଡକା ହୋଇ ଆସିଥିଲେ । ଆମ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଏହି ସଭାରେ ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସହ ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ନାନା କଥା କହିଲେ । ସଭାରେ ନେହେରୁଙ୍କ ଛବି ଫୁଲହାରରେ ସଜା ହୋଇ ଥିଆ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଛବିରେ ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା । ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ଦୀପ ଜଳୁଥିଲା ଶେଷରେ ସଭାପତି ଭାଷଣ

ଦେଲେ । ସଭାଗେଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମିଠା ବନ୍ଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ମିଠା ଖାଇ ଆମେ ସବୁ ମନ ଖୁସିରେ ଘରକୁ ଫେରିଲୁ ।
ଚିଠି ପାଇ ଚିଠି ଦେବୁ ।

“ଇତି”

ତୁମର ସାଥୀ

ସୁକାନ୍ତ

ଠିକଣା

ପ୍ରେରକ :

ଶ୍ରୀ ସୁକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରେଣୀ : ୧୦ମ (କ)

ସ୍କୁଲ - ପଞ୍ଚାୟତ ହାଇସ୍କୁଲ, ଆରିକମା

ଜିଲ୍ଲା - ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ପିନ୍ - ୭୫୨୦୨୦

ଗ୍ରାହକ :

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଶ୍ରେଣୀ : ୧୦ମ (କ)

ସ୍କୁଲ - କୋରେଇ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଜିଲ୍ଲା - ଯାଜପୁର

ପିନ୍ - ୭୫୨୦୨୧

ତୁମ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ :

ତମାଖୁ ବର୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ସଚେତନ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରି ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ଏକ ପତ୍ର ଲେଖ ।

ସରକାରୀ ପତ୍ରର ଲିଖନ ଶୈଳୀ ଓ ପ୍ରକାଶ ଭଙ୍ଗୀର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ (Official letters and its techniques) :

୧. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ସ୍ଥାନ
୨. ପତ୍ରାଙ୍କ / ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା ତାରିଖ
୩. ପ୍ରେରକଙ୍କ ନାମ, ପଦବୀ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ସ୍ଥାନ
୪. ପ୍ରାପକଙ୍କ ନାମ / ପଦବୀ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ସ୍ଥାନ
୫. ବିଷୟ / ସୂଚନା
୬. ସହାୟକ / ସୂତ୍ର (ପ୍ରାପକଙ୍କ ପୂର୍ବ ପ୍ରେରିତ ପତ୍ରାଙ୍କ ଓ ତାରିଖ)
୭. ସମୋଧନ (ମହାଶୟ / ମହାଶୟା) (ପ୍ରଥମ ଛେଦ ବା କମା ରହିବ)
୮. ବିଷୟବସ୍ତୁର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜ୍ଞାପନ
୯. ସଂପର୍କ ସୂଚନା ସହିତ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଠିକଣା (ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତ / ଆପଣଙ୍କର)
୧୦. ଲପାଫା ଉପରେ ନାମ ଠିକଣା (ପ୍ରେରକ ଓ ପ୍ରାପକ)

ସରକାରୀ ପ୍ରଶାସନିକ ପତ୍ର

ବାତ୍ୟା ପ୍ରପାଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ଫର୍ମ ପୂରଣ ଦେଇ ଛାଡ଼ି ନିମନ୍ତେ ସରକାର ନେଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ତରଫରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ପତ୍ର ।

ପ୍ରେରକ

ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରାପ୍ତେଷୁ

ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବିଷୟ : ବାତ୍ୟା ପ୍ରପାଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷାର ଫର୍ମ ପୂରଣ ଦେଇ ଛାଡ଼ି ସମ୍ବନ୍ଧେ ।

ମହାଶୟ / ମହାଶୟା,

ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର, କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା, ଜଗତସିଂହପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବାତ୍ୟା ପ୍ରପାଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁରୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ଫର୍ମ ପୂରଣ ଦେଇ ଛାଡ଼ି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ନେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ / ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବେ ଯେ, ସେମାନେ ୨୦୨୨ ମସିହା ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଫର୍ମ ପୂରଣ ଦେଇ ଆଦାୟ କରିବେ ନାହିଁ । ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦକୁ ସେ ବାବଦରେ ତା'ର ପାଠଶାଳା ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଆଶା, ଆପଣ ଦୟାପୂର୍ବକ ଓ ପତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥା ଜରୁରୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଯଥାଶୀଘ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ଓ ଆମକୁ ଉତ୍ତରଦେବେ ।

ଧନ୍ୟବାଦ ସହ
ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତ
ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ତୁମ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ :

ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବାତ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କର ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପତ୍ର ।

ଦରଖାସ୍ତ

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ବ୍ୟକ୍ତି ସମୂହ, ଗ୍ରାମ, ସଂଗଠନ ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ, ନିବେଦନ, ଅଭିଯୋଗ ବା ପ୍ରତିବାଦ ସୂତ୍ରରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଉଥିବା ପତ୍ରକୁ ଦରଖାସ୍ତ କୁହାଯାଏ ।

ଲିଖନ ଶୈଳୀ :

- ଶୀର୍ଷ / ପ୍ରାପ୍ତପୁଷ୍ପ
- ବିଷୟ
- ସମ୍ବୋଧନ
- ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅବତାରଣା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଜ୍ଞାପନ
- ସଂପର୍କ ସୂଚନା ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଠିକଣା
- ଲଫାଫା ଉପରେ ଠିକଣା (ପ୍ରେରକ ଓ ପ୍ରାପକ)

ନମୁନା :

ଛୁଟି ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ।

ମାନନୀୟ,

ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ, ବାଘମାରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।

ବିଷୟ : ଛୁଟି ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ନିବେଦନ

ମହାଶୟ,

ନିବେଦନର କାରଣ ଏହିକି ଯେ, ମୁଁ ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପଣ୍ଡା, ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ବିନୀତ ଭାବରେ ଜଣାଉଅଛି କି, ମୁଁ ଗତ ତା. ୧୯.୧୦.୨୦୨୨ ରିଖରେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ନିକଟସ୍ଥ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେଲି । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ମୁଁ ତା. ୧୯.୧୦.୨୦୨୨ ରିଖରୁ ୨୧.୧୦.୨୦୨୨ ରିଖ ତିନି ଦିନ ଯାଏ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିପାରି ନଥିଲି । କାରଣ ମୁଁ ଥଣ୍ଡା ଜ୍ୱରରେ ପୀଡ଼ିତ ଥିଲି । ଆଜି ତା. ୨୨.୧୦.୨୦୨୨ ରିଖରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯୋଗଦାନ କରିଅଛି ।

ଏଣୁ ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି କି, ମୋତେ ଉକ୍ତ ଦିବସ ଗୁଡ଼ିକ ଛୁଟି ମଞ୍ଜୁର କଲେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିରୋପକୃତ ହେବି ।

ଆପଣଙ୍କର ଆଜ୍ଞାଧୀନ ଛାତ୍ର

ପଳାଶୁଣି, ବାଙ୍କୀ, କଟକ

ଶ୍ରୀ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପଣ୍ଡା

ତା. ୨୨.୧୦.୨୨

୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ (ଖ)

ଅନୁଛେଦ ଲିଖନ

ଅନୁଛେଦ - ୧

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଛେଦଟି ପଢ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ପ୍ରତିଟି ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୨୫ଟି ଶବ୍ଦରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପାଠ୍ୟାଳୟ ଚଳଣୀରେ ପରିପୁଷ୍ଟ ଆଜିର ସମାଜ ଜୀବନରେ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଦେଇଛି ସେ ନେଇ ବୁଦ୍ଧିଜୀବିମାନେ ମର୍ମାହତ ହେଉଛନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଅବସ୍ଥା ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ଜୀବନର ମୂଳରେ କୁଠାରଘାତ କରୁଛି । ପାଠ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା, ସଂସ୍କୃତିର ସାରା ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ କ୍ଷତି ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଆଜିର ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ଯୁବ ସମାଜ ପାଠ୍ୟାଳୟ ଚଳଣୀର ବିକୃତ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଧରି ନେଉଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଉଚ୍ଚ ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ସୁସଂହତ ଚିନ୍ତାଧାରା, ସଂଯମ, ଆଚାର, ବ୍ୟବହାର ଆଜିର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ମୃତ ପ୍ରାୟ । ପରିଶୀମରେ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳତା ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟାପି ଯାଉଛି । ପାଠ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାଦାୟୀ, ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରାଚ୍ୟର ନୀତିନିୟମ ଉପରେ ସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ତାହା ସମାଜ ତଥା ରାଷ୍ଟ୍ରର କଲ୍ୟାଣକାମୀ ହେବ - ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବ୍ୟଭିଚାରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମାଜର ଘୋର ଅନିଷ୍ଟ ସାଧନ କରୁଛି । ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଚରଣ ଓ କ୍ରିୟାକଳାପକୁ ନେଇ ସମାଜ ସମୃଦ୍ଧ ହୁଏ । ସମାଜ ସମୃଦ୍ଧ ହେଲେ ରାଜ୍ୟ ଓ ଦେଶ ସମୃଦ୍ଧ ହେବ । ଔଦ୍ଧତ୍ୟ, ବ୍ୟଭିଚାର, ଉଚ୍ଛ୍ୱଳତା ସୀମାଲଘ୍ନ କରିବା ହେତୁ ନାନା ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ମୁଣ୍ଡ ଚେକୁଛି । ସମାଜକୁ ସୁସ୍ଥ, ସୁନ୍ଦର, ସମୃଦ୍ଧ କରିବାକୁ ହେଲେ ସତ୍ ଶିକ୍ଷା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ଏହି ସତ୍ ଶିକ୍ଷାର ମୂଳ ବିନ୍ଦୁ ହେଲା ପରିବାର । ପରିବାରର ସଦାଚାର ଶିକ୍ଷା ସହ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ଶିକ୍ଷାଚାର, ନମ୍ରତା, ସାଧୁତା ପ୍ରକଟିତ ହେଲେ ସମାଜ ଜୀବନ ଛାଏଁ ଛାଏଁ କଳୁଷ ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟଥା ପାଠ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା, ଦାୟା, ସଂସ୍କୃତି ଚଳଣୀର ମୋହରେ ପଡ଼ି ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ପଥିକ ଭଳି ଧାଇଁଲେ ଜଳ ସ୍ରୋତରେ ଅସହାୟ କାଠିକୁଟା ଭଳି ଭାସିଯିବ । ହିଁ ସାର ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- (କ) ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମାନେ ମର୍ମାହତ ହେବାର କାରଣ କ'ଣ ?
- (ଖ) ଆଜିର ଯୁବ ସମାଜ କାହାକୁ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- (ଗ) ପାଠ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କିପରି ଆମର କଲ୍ୟାଣ କରିପାରିବ ?
- (ଘ) ସମାଜ ଜୀବନ କଳୁଷମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କ'ଣ ଆବଶ୍ୟକ ?
- (ଙ) ଆଜିର ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ବିସ୍ମୃତ ପ୍ରାୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ?

ଅନୁଛେଦ - ୨

ଶାନ୍ତି ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ଭିତରେ ଯେକୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆତ୍ମୀୟତାର ଭାବରେ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ସର୍ବାଦୌ ଜରୁରୀ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା, ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଆତ୍ମୀୟତା ଓ ସୁସମ୍ପର୍କ ରହିଲେ ପରିବାର ସୁଖ ଶାନ୍ତିଭରା ଆଦର୍ଶ ପରିବାର ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ଏକ ପରିବାର ସଦୃଶ । ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଲେ ସାଧାରଣତଃ ଅନୁରାଗ, ସ୍ନେହ ଓ ଆତ୍ମୀୟତା ବଢ଼ିଥାଏ । ଅବିଶ୍ୱାସ ଅପରପକ୍ଷରେ ବିଦ୍ୱେଶଭାବ ବାଧକ ହୋଇ ଠିଆ ହୁଏ । ଏଥିରେ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସର୍ବାଧିକ । ସେ ଯଦି ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ହେବେ । ଆନ୍ତରିକ ସ୍ନେହ ଶୃଙ୍ଖାର ସହ ସମସ୍ତଙ୍କ ସୁଖ ସୁବିଧାକୁ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବେ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଭଲ ସଂପର୍କ ରଖିବେ ତେବେ ଏହା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁସଂପର୍କ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ମନୋଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ସଂପର୍କ ଦୃଢ଼ ହେଲେ ଏକାଠି କାମ କରିବାରେ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ । ଖଣ୍ଡିତ କାଠକୁ ଜଣେ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇପାରେ; କିନ୍ତୁ କାଠ ବିଢ଼ାଟିକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ସହଜ ନୁହେଁ । ପରିବାରରେ ତଥା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକତା, ସ୍ନେହ, ପ୍ରୀତି, ସୁସଂପର୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପର୍କ ପେସାଗତ ସଂପର୍କକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଥାଏ । ସମନ୍ୱୟ ସହ ପ୍ରତି ଏତଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର କର୍ମ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଅବଦାନ ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଦାୟୀ । ଏହି ସହଜ ସତ୍ୟଟି ନିର୍ମଳ ମନରେ ସ୍ୱୀକାର କରି ନେଲେ ସୁସଂପର୍କର ତୋରିରେ ସମସ୍ତେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- (କ) ପରିବାରର ସୁଖଶାନ୍ତି ପାଇଁ କ'ଣ ଆବଶ୍ୟକ ?
- (ଖ) ପରିବାରର ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ କ'ଣ ବାଧକ ହୋଇଥାଏ ?
- (ଗ) ପରିବାରର ଏକତା କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?
- (ଘ) କେଉଁ ସତ୍ୟଟିକୁ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ସୁସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ?
- (ଙ) ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ କିପରି ହେବା ଉଚିତ୍ ?

ଅନୁଲେଖ - ୩

ମଣିଷକୁ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କରିବାରେ ଯେଉଁସବୁ ମହନୀୟ ଗୁଣ ରହିଛି ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ସହନଶୀଳତା ଅନ୍ୟତମ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ପରି ରକ୍ତମାଂସର ଦେହ ଧାରଣ କରିଛୁ । ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ କ୍ରିୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆମ ସହିତ ସମାନ, କିନ୍ତୁ ସହନଶୀଳ ମଣିଷଠାରେ ଯେତେ ପରିମାଣରେ ରହିଛି, ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଠାରେ ସେତେ ନାହିଁ । ମଣିଷ ପ୍ରକୃତିର ଖରାବଖା, ଶୀତ କାକର, ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟା, ପ୍ରଭୃତି ଦାଉକୁ ସହ୍ୟ କରେ । ସଂପର୍କୀୟ ମାନଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ଓ ବିପତ୍ତିକୁ ପଥର ପରି ତାକୁ ସହିବାକୁ ପଡ଼େ । କେତେ ଅସମ୍ଭବ ଘଟଣାର ମୁକାବିଲା କରେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନେକ ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଠାରେ ସହିଷ୍ଣୁତାର ମାତ୍ରା ଖୁବ୍ କମ୍ । ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ ପାଇଲେ ବା ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଆଘାତ ଆସିଲେ ସେମାନେ ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ସାମୟିକ ଉଦ୍‌ଭେଜନାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ'ଣ ଯେ, କରିପକାନ୍ତି ତାହା ନିଜେ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ହୁଏତ ସହଜାତ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ସଂଯମତା ତଥା ବିନୟ ଆଦି ପ୍ରକୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍‌ଜୀବିତ କରିଦେଲେ ଏପରି ଅଭାବନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜିପାରେ ନାହିଁ । ତରୁର ସହନଶୀଳତା, ତୃଣର ସହିଷ୍ଣୁତା କଥା ଆମେ କେବେ ଚିନ୍ତା କରୁନାହିଁ । କେତେ ମହାନ ସେମାନେ ! ଯେତେ ପଣ୍ଡିତ ରହିଲେ ତୁମକୁ କେହି ଭଲ କହିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାତ୍ମକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନୀରବ ରହିଯାଇ ଈଶ୍ଵରଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ସ୍ମରଣ କଲେ ସହନଶୀଳତାର ଉଦ୍‌ଗ୍ରହ ହେବ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ପରି ବିଚାରକଲେ କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ । ଗାନ୍ଧିଜୀ କହିଥିଲେ - 'ଯିଏ ତୁମକୁ ଅବଜ୍ଞା କରୁଛି ତାକୁ ତୁମେ ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କର । ତାହା ହେବ ତା'ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାନ୍ତି ।' ସହନଶୀଳ ନ ହେଲେ ତୁମେ ଗୋଟିଏ ପାଦ ଆଗେଇପାରିବ ନାହିଁ । ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ ରଖିଲେ ବହୁ ଅସହ୍ୟ ମନେ ହେଉଥିବା କଥା ସହି ହୋଇଯିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- (କ) ମଣିଷ କେଉଁ ଗୁଣରେ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?
- (ଖ) ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଠାରେ ସହିଷ୍ଣୁତାର ମାତ୍ରା କମ୍ ସେମାନେ କିଭଳି ଆଚରଣ କରନ୍ତି ?
- (ଗ) ସହନଶୀଳତା କିପରି ଉଦ୍‌ଗ୍ରହ ହୁଏ ?
- (ଘ) ଗାନ୍ଧିଜୀ କ'ଣ କହିଥିଲେ ?
- (ଙ) ମଣିଷକୁ କ'ଣ ସହିବାକୁ ପଡ଼େ ?

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୧

ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବହୁ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଶ୍ନ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ -

- ୧ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭାଦେବୀ କେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ?
 (କ) କାକଳି (ଖ) କକକାଞ୍ଜଳି (ଗ) ସଞ୍ଚୟନ (ଘ) ସ୍ୱପ୍ନଦୀପ
- ୨ । ସର୍ବସହା ମାଟି କବିତାରେ କବି କାହାର ମହିମା ଗାନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ସ୍ୱର୍ଗ (ଖ) ମାଟି (ଗ) ନଦୀ (ଘ) ପର୍ବତ
- ୩ । ମନ ଖୁସି ଲାଗି ମାଟି ମା' କେଉଁଠାରେ ହସକଥା ଭରି ରଖିଛି ?
 (କ) ନଈ ସମୁଦ୍ରରେ (ଖ) ପୁଷ୍କରଣୀରେ (ଗ) ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ (ଘ) ଝରଣାରେ
- ୪ । କ'ଣ କରି କବି ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଛି ?
 (କ) ତପ (ଖ) ଜପ (ଗ) ଧ୍ୟାନ (ଘ) ଯୋଗ
- ୫ । କେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ କବି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କେନ୍ଦ୍ରସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଅବାନ୍ତର (ଖ) ଅଲୋଡ଼ା ଲୋଡ଼ା (ଗ) ରକ୍ତଶିଖା (ଘ) କିଞ୍ଚିତ୍
- ୬ । ମାଟି ମାଆର ପାଣି କିପରି ଅଟେ ?
 (କ) ଖଟା (ଖ) ମିଠା (ଗ) ଦଡ଼ା (ଘ) କଷା
- ୭ । କାହାର ପ୍ରଭାବରେ ଆଶ୍ରମବାସୀଙ୍କର ଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେଲା ?
 (କ) ବୀଣା ଝଙ୍କାର (ଖ) ମନ୍ତ୍ର (ଗ) ବେଦଧ୍ୱନୀ (ଘ) ଓଁକାର
- ୮ । ଉଷାଙ୍କ ଆଗମନରେ କିଏ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଗାନ କରେ ?
 (କ) ଦେବତାମାନେ (ଖ) ରଷି କନ୍ୟାଗଣ (ଗ) ମୁନିଗଣ (ଘ) କଳିଙ୍ଗ
- ୯ । ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲେ ଉଷା ତପସ୍ୱିନୀ କାବ୍ୟର କେଉଁ ସର୍ଗରୁ ସଂଗୃହୀତ ?
 (କ) ଚତୁର୍ଥ (ଖ) ଦ୍ୱିତୀୟ (ଗ) ପଞ୍ଚମ (ଘ) ଷଷ୍ଠ
- ୧୦ । କବି କାହାକୁ ଉଷାଦେବୀଙ୍କର କର ବୋଲି କହିବା କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ସମୀର (ଖ) ପଲ୍ଲବ (ଗ) ପାଦପ (ଘ) ପୁଷ୍ପ
- ୧୧ । ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ପରି କେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ରିଙ୍ଗମାଷ୍ଟର (ଖ) ରିଙ୍ଗଲିଡ଼ର (ଗ) ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟା (ଘ) ସାହିତ୍ୟକାର
- ୧୨ । ଗଣତନ୍ତ୍ରର ମୂଳମନ୍ତ୍ର କ'ଣ ?
 (କ) କଷା (ଖ) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ (ଗ) ମତଦାନ (ଘ) ନିରକ୍ଷରତା
- ୧୩ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମତରେ କେନ୍ଦ୍ରଭାଷା କ'ଣ ହେବା ଦରକାର ?
 (କ) ଇଂରାଜୀ (ଖ) ହିନ୍ଦୀ (ଗ) ତେଲୁଗୁ (ଘ) ଓଡ଼ିଆ
- ୧୪ । ଇନ୍ଦ୍ରାଭଲ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା କ'ଣ ଅଟେ ?
 (କ) ଫରାସୀ (ଖ) ଜର୍ମାନୀ (ଗ) ହିନ୍ଦୁ (ଘ) ଇଂରାଜୀ
- ୧୫ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କେତେ ବର୍ଷର ନିବିଡ଼ ସଂପର୍କ ?
 (କ) ପାଞ୍ଚ ଛଅ (ଖ) ଦୁଇ ତିନି (ଗ) ଚାରି ପାଞ୍ଚ (ଘ) ତିନି ଚାରି
- ୧୬ । ଗୋଦାବରୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ସମାଲୋଚନା ଧର୍ମୀ ପ୍ରତିକାର ଅଟେ ?
 (କ) ମୁଁ ଦିନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲି (ଖ) ନୀଳ ମାଷ୍ଟାଣୀ (ଗ) ନିଆଁ ଖୁଣ୍ଟା (ଘ) ବଡ଼ ଠାକୁର

- ୧୭ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୦୮ (ଖ) ୧୯୦୯ (ଗ) ୧୯୧୭ (ଘ) ୧୯୨୫
- ୧୮ । ଝଙ୍କାର ପତ୍ରିକାର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (ଖ) ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ (ଗ) ପ୍ରତିଭା ରାୟ (ଘ) ଗୌରହରି ଦାସ
- ୧୯ । ଆଦିବାସୀ ସାହିତ୍ୟକୁ ନେଇ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ପରଜା (ଖ) ଭୃଷୀ (ଗ) ଭିମା ଭୂୟାଁ (ଘ) ସଲାବୁଡ଼ା
- ୨୦ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା (ଖ) ସତ୍ୟବାଦୀ (ଗ) ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ (ଘ) ବିବେକି
- ୨୧ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରି କିଏ କୁଷ୍ଠ ବ୍ୟାଧିକୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ?
 (କ) ଚନ୍ଦ୍ର (ଖ) ଇନ୍ଦ୍ର (ଗ) ବିଶ୍ଵକର୍ମା (ଘ) ଶାୟ
- ୨୨ । କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣର ମୁଖ୍ୟକାରିଗର କିଏ ?
 (କ) ଶିବେଇ ସମନ୍ତରା (ଖ) ବିଷ୍ଣୁ ମହାରଣା
 (ଗ) ନରସିଂହ ଦେବଙ୍କ ମା (ଘ) ଧର୍ମପଦ
- ୨୩ । 'ସବୁଦିନ ଏ ଶିଳ୍ପ କୂଳ ବଞ୍ଚି ରହୁ' ଏକଥା କିଏ କହିଛି ?
 (କ) ଧର୍ମପଦ (ଖ) ସିବେଇ ସାମନ୍ତରା (ଗ) ବିଷ୍ଣୁ ମହାରଣା (ଘ) ଆଗନ୍ତୁକ
- ୨୪ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ କେଉଁ ଛୋଟ ଛୁଆ ବୀର ପଣିଆ ଦେଖାଉଥିଲା ?
 (କ) ଅର୍ଜୁନ (ଖ) ଅଭିମନ୍ୟୁ (ଗ) ଦୁଃଶାସନ (ଘ) ଭୀମ
- ୨୫ । କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା ?
 (କ) ଦଧିନଉତି (ଖ) ପ୍ରବେଶଦ୍ଵାର (ଗ) ଆସ୍ଥାନ (ଘ) ମୁଖଶାଳା
- ୨୬ । କେଉଁ ବୃକ୍ଷକୁ ମା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଅଛି ?
 (କ) ବେଲ (ଖ) ଆମ୍ବ (ଗ) ବଟବୃକ୍ଷ (ଘ) ଅଶ୍ଵତ୍ଥ
- ୨୭ । କିଏ ନଟବର ବାବୁଙ୍କୁ କେବେ ହେଲେ କିଛି ମାଗି ନାହିଁ, କେବଳ ଦେଇ ଚାଲିଛି ?
 (କ) ବାପା (ଖ) ବୋଉ (ଗ) ପୁଅ (ଘ) ସହଧର୍ମିଣୀ
- ୨୮ । ମନ୍ଦିର ଚଉତାରା ଉପରେ କ'ଣ ଖେଳ ହେଉଥିଲା ?
 (କ) ଡାସ୍ (ଖ) ଚେସ୍ (ଗ) ଲୁଡୁ (ଘ) ପଶା
- ୨୯ । ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀର ବାଉଁଶ ବାଡ଼ି କେଉଁଠି ?
 (କ) ଗାଁ ବାହାରେ (ଖ) ଗାଁ ମଝିରେ (ଗ) ଘର ପାଖରେ (ଘ) ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ
- ୩୦ । ବଟବୃକ୍ଷ ତଳେ କେଉଁମାନେ ବସି ପାକୁଳ କରୁଛନ୍ତି ?
 (କ) ଛେଳି (ଖ) ଗୋରୁ (ଗ) ମଇଁଷି (ଘ) ମେଣ୍ଠା
- ୩୧ । କବିତା ରଚନାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଛନ୍ଦ (ଖ) ଛାନ୍ଦ (ଗ) ବୃତ୍ତ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର
- ୩୨ । ମିତ୍ରାକ୍ଷର ଛନ୍ଦ କେତେ ପ୍ରକାରର ?
 (କ) ୦୧ (ଖ) ୦୨ (ଗ) ୦୩ (ଘ) ୦୪
- ୩୩ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?
 (କ) ନଟବାଣୀ (ଖ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ ବା ଛନ୍ଦ (ଗ) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ (ଘ) ଗୁଞ୍ଜରୀ
- ୩୪ । ଶଙ୍କରା ଭରଣ ଛନ୍ଦର ପଦସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
 (କ) ୦୨ (ଖ) ୦୪ (ଗ) ୦୬ (ଘ) ୦୮

- ୩୫ । କାହାଦ୍ୱାରା ଶବ୍ଦ ସରସ, ସୁନ୍ଦର ଓ ଶୁଚି ମଧୁର ହୁଏ ?
 (କ) ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର (ଖ) ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର (ଗ) ଛନ୍ଦ (ଘ) ଅଳଙ୍କାର
- ୩୬ । ଯାହା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ, ତାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମେୟ (ଖ) ଉପମାନ (ଗ) ଶ୍ଳିଷପଦ (ଘ) ସଂଯୋଜକ ପଦ
- ୩୭ । ଉପମାନ, ଉପମେୟରେ ଅଭେଦ ପରିକଳ୍ପିତ ହେଲେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ?
 (କ) ଉପମା (ଖ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଗ) ରୂପକ (ଘ) ଯମକ
- ୩୮ । ଶ୍ଳେଷ ଅଳଙ୍କାର କେତେ ପ୍ରକାରର ?
 (କ) ୦୨ (ଖ) ୦୩ (ଗ) ୦୪ (ଘ) ୦୫
- ୩୯ । କେଉଁ ଅଳଙ୍କାରରେ ଉପମେୟରେ ଉପମାନର ଆରୋପ କରାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମା (ଖ) ଯମକ (ଗ) ରୂପକ (ଘ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା
- ୪୦ । କଲୁଷ ପକ୍ଷେ ମୁହଁ କେତେ ମଳିନ,
 କେମନ୍ତ ସରି ହେବି ତୋର ନଳିନ । ଏହା କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ?
 (କ) ଯମକ (ଖ) ରୂପକ (ଗ) ଉପମା (ଘ) ଉପମେୟ
- ୪୧ । ରୁଢ଼ି କେତେ ପ୍ରକାରର ?
 (କ) ୦୨ (ଖ) ୦୩ (ଗ) ୦୪ (ଘ) ୦୫
- ୪୨ । 'ଅନର୍ଥର ମୂଳ' - ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ରୁଢ଼ିଟି କ'ଣ ?
 (କ) ନାଟର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ (ଖ) ମୂଳରୁ ଦୁଷ୍ଟ (ଗ) ବୃଥା ଧମକ (ଘ) ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖ
- ୪୩ । ଅନଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା - ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି କ'ଣ ?
 (କ) ଅଠାକାଠିରେ ପଢ଼ିବା (ଖ) ଅଦାବେପାରିରେ ଜାହାଜ ମୂଳ
 (ଗ) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ଡଣ୍ଟିକାଟେ (ଘ) ଅଜ୍ଞ ବିଦ୍ୟା ଭୟଙ୍କରୀ
- ୪୪ । କବି ତୁଣ୍ଡ ମେଷା ମୁଣ୍ଡ - ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?
 (କ) ଦୃଢ଼ ବଚନ (ଖ) ଶକ୍ତିଶାଳୀ (ଗ) ମଜବୁତ୍ (ଘ) କଠିନ
- ୪୫ । 'ଛାତି ପଥର କରିବା' - ଏହି ରୁଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
 (କ) ଭୟ କରିବା (ଖ) ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା
 (ଗ) ଆଶଙ୍କା କରିବା (ଘ) ଅନ୍ୟର ଆଶ୍ରୟ ଦେବା
- ୪୬ । 'ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା' - ଏହା ରୁଢ଼ି ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
 (କ) ଅମାନ୍ୟ କରିବା (ଖ) ଛୋଟ କଥାକୁ ବଡ଼ କରିବା
 (ଗ) ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା (ଘ) ଆଶଙ୍କା କରିବା
- ୪୭ । ତୁଣ୍ଡ ବାଇଦ ସହସ୍ର କୋଷ - ଏହି ଲୋକବାଣୀଟି ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
 (କ) ଲୋକମୁଖର କଥା ବହୁଦୂର ବ୍ୟାପେ
 (ଖ) ଶହ ଶହ କୋଷକୁ କଥା ଚାଲିଯିବା
 (ଗ) ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବା
 (ଘ) ସବୁ ଆଡ଼କୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିବା
- ୪୮ । ତିଳକୁ ତାଳ କରିବା ? ଏ ରୁଢ଼ିରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କର ।
 (କ) ଅନୁମାନ କରି କହିବା (ଖ) ଅମାନ୍ୟ କରିବା
 (ଗ) ଅମାନ୍ୟ କରିବା (ଘ) ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା

୪୯ । ଯାହାକଲେ ରତ୍ନ ମିଳେ - ଏହା କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ?

- (କ) ଯେ ଯତ୍ନ କରିବ ସେ ରତ୍ନ ପାଇବ
- (ଖ) ଯଶ ରଖିବା
- (ଗ) କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସଫଳତାର ଚାକିକାଠି
- (ଘ) କୌଶଳରେ ଆୟତ କରିବା

୫୦ । ଏହି ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (କ) ସବୁଆଡକୁ ଶବ୍ଦ କରିବା
- (ଖ) ଲୋକମୁଖର
- (ଗ) ମଫସଲିଆ
- (ଘ) ସଂକୃତିତ ପରିବେଶରେ ରହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି

ଦୀର୍ଘଧର୍ମୀ ପ୍ରଶ୍ନ -

୧ ।(କ) ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତା ଓ ବାହ୍ୟ ସଭ୍ୟତା ବିଷୟରେ ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

କିମ୍ପା, ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଆମ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଉଦାସୀନତା ଦୂରୀକରଣ କିପରି କରାଯାଇପାରିବ ଲେଖ ।

(ଖ) ମାଟି ସର୍ବସଂହା ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

କିମ୍ପା, ନବଯୁଗର ଡରୁଣମାନଙ୍କୁ କବି କ'ଣ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ଆଲୋଚନା କର ।

୨ । ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ । (୧୦୦ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ)

(କ) ବୋଇଲେ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସି ତୁମେ ତିମିର ବିଧୁଂସି
ରବି ଆଗମନେ ଶଂସୀ ହୁଅ ସଂସାରେ ।

କିମ୍ପା, ଚିର ଅତୀତର ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ

ଜାଗ ଆହେ ଭବିଷ୍ୟତ

ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରୁରେ ସ୍ୟନ୍ଦନ ତବ

ପାତ୍ନର ପରବତ ।”

୩ ।(କ) ଶ୍ରୀଷ୍ଟମାସ ଛୁଟିରେ ତୁମେ ବୁଲିଯାଇଥିବା ଏକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

କିମ୍ପା, ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ (ST)ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବା ପାଇଁ ଗଣଶିକ୍ଷା ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

୪ । ନିମ୍ନ ଅନୁଲେଖିତକୁ ପଢ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବରେଣ୍ୟ ଜନନାୟକ, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ, ପ୍ରବାଦ ପୁରୁଷ, ସୁଦକ୍ଷ ପାଇଲଟ୍ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଯାହାଙ୍କ ପୁରାତନ ବିଜୟାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୧୬ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପାଞ୍ଚ ତାରିଖ ଦିନ କଟକ ସ୍ଥିତ ନିଜ ପୈତୃକ ଗୃହ ଆନନ୍ଦ ଭବନ ଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ଆଶାଲତା ରାୟ । ଛାତ୍ରାବାସରେ ସେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଓ ସୁଦକ୍ଷ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ ଥିଲେ । ପିଲାଟିଦିନରୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଚଳାଇବା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବହୁତ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା । ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ସେ ଅଧାରୁ କଲେଜ ପଢ଼ା ବନ୍ଦ କରି ଏ.ଟି.ଆଇ.ଆଇ ଏରୋନଟିକାଲ୍ ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ୍ ଇନ୍ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆରେ ଯୋଗଦେଇ ଏକ ସୁଦକ୍ଷ ପାଇଲଟ୍ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ସେ ରୟାଲ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏୟାର ଫୋର୍ସରେ ପାଇଲଟ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶର ମାନଙ୍କ ସହ ରହି ସେ ଗୁପ୍ତଭାବରେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ୧୯୪୩ ମସିହାରେ ବ୍ରିଟିଶର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧରାପଡ଼ି ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଲ ଯାଇଥିଲେ । ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ନିଜର ଡାକୋଟା ବିମାନରେ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ଡର୍ କବଳରୁ ମୁକ୍ତ କରି ଦିଲ୍ଲୀ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ । ଏପରି ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନାଗରିକ ଭାବେ ଗୃହଣ କରିଥିଲେ । ଏଭଳି ଅନେକ ସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ଦେଶ ତଥା ଦେଶ ବାହାରେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିନକୁ ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ଦିବସ ରୂପେ ପାଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

- (୧) ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପୁରା ନାମ କ'ଣ ?
- (୨) ଏ.ଟି.ଆଇ.ଆଇର ପଢ଼ି ସେ କ'ଣ ହୋଇପାରିଥିଲେ ?
- (୩) ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବିମାନର ନାମ କ'ଣ ?
- (୪) ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନାଗରିକ ସମ୍ମାନର ନାମ କ'ଣ ?
- (୫) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଦିବସକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ କେତେ ତାରିଖରେ ପାଳନ କରନ୍ତି ?

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୨

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ -

- ୧ । ଉଷାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ସତୀ ସୀତା କେଉଁ ବାକ୍ୟଟି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ତୁମେ ବିକଟ ରାଜୀବ ଦୃଶା
 (ଖ) ତୁମେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ରୂପ
 (ଗ) ତୁମେ ତିମିର ବିଧିଂସୀ (ଘ) ତୁମେ ଜାନକୀ ଦର୍ଶନ ତୃଷାର୍ତ୍ତ
- ୨ । ବିକଟ ରାଜୀବ ଦୃଶା ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଉଛି ?
 (କ) ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମଫୁଲ ସଦୃଶ ଆଖି ଯାହାର (ଖ) ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମଫୁଲ ସଦୃଶ ମୁଖ ଯାହାର
 (ଗ) ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ା ସଦୃଶ ଆଖି ଯାହାର (ଘ) ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପଦ୍ମଫୁଲର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଯୁକ୍ତ ଆଖି ଯାହାର
- ୩ । ‘ଅରୁଣ କଷାୟ ବାସ’ର ଅର୍ଥସ୍ୱରୂପ କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ?
 (କ) ଅରୁଣ ରଙ୍ଗର କଷାୟ ବସ୍ତ୍ର (ଖ) ଅରୁଣଙ୍କର କଷାୟ ବସ୍ତ୍ର
 (ଗ) କଷାୟ ରଙ୍ଗର ଅରୁଣ ବସ୍ତ୍ର (ଘ) ଅରୁଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କଷାୟ ବସ୍ତ୍ର
- ୪ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ରୂପକ କର୍ମଧାରୟ ସମାସ ନୁହେଁ ଚିହ୍ନାଇ ଦିଅ ।
 (କ) ବୀଣା ଝଙ୍କାର (ଖ) ତରଙ୍ଗ କର (ଗ) ନାହାର ମୁକ୍ତା (ଘ) କରପଲ୍ଲବ
- ୫ । ସୀତାଙ୍କର ଅନ୍ୟନାମ ବୈଦେହୀ ହେବାର କାରଣ କ’ଣ ?
 (କ) ବିଦେଶିନୀ କନ୍ୟା (ଖ) ବିଦେହର କଥା (ଗ) ଦେହହୀନା କନ୍ୟା (ଘ) ବିଶେଷ ଦେହଧାରଣୀ କନ୍ୟା
- ୬ । ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ କ’ଣ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ମଧୁର ଭାଷାରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଡାକିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଭୟ (ଖ) ଶୋକ (ଗ) ଦୁଃଖରାଶି (ଘ) ଅନ୍ଧକାର
- ୭ । ଆସନତ୍ୟାଗ ସମୟରେ ସତୀ ସୀତାଙ୍କ ଚିତ୍ତ ଫଳକରେ କାହାର ମୂର୍ତ୍ତି ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ଅଯୋଧ୍ୟା (ଖ) ଶ୍ରୀରାମଙ୍କର (ଗ) ଈଶ୍ୱରଙ୍କର (ଘ) ବାଲ୍ମିକୀଙ୍କର
- ୮ । ତମସା ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବତୀ ବୋଲି କାହିଁକି ମନେ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବାଲ୍ମିକୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ନିକଟରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଥିବାରୁ
 (ଖ) ମୁନିମାନେ ତା’ ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରୁଥିବାରୁ
 (ଗ) ତା’ କୂଳରେ ତପୋବନ ଥିବାରୁ
 (ଘ) ସତୀ ସୀତା ତା’ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରୁଥିବାରୁ
- ୯ । ସତୀ ସୀତା କ’ଣ ପରିହାର କରି ତା’କୂଳକୁ ଆସିଛନ୍ତି ବୋଲି ତମସା କହିଛି ?
 (କ) ଭୋଗ ପିପାସା (ଖ) ସିଂହାସନ (ଗ) ରାଜ୍ୟ (ଘ) ଅଯୋଧ୍ୟା
- ୧୦ । ‘ସୀତାଙ୍କ ତମସା ଅଙ୍କରେ’ - ଏଠାରେ ‘ଅଙ୍କ’ ଶବ୍ଦ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ?
 (କ) ବର୍ଷ ଗଣନା (ଖ) କୋଳ (ଗ) ସଂଖ୍ୟା (ଘ) ଗଣିତ
- ୧୧ । ମାଟିମାଆ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ସମାନ ଭାବରେ କ’ଣ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଛି ?
 (କ) ଶକ୍ତି (ଖ) ତୃପ୍ତି (ଗ) ମମତା (ଘ) ସ୍ନେହ
- ୧୨ । ମାଟି ମାଆ ଠାରୁ କବି କ’ଣ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଯଶ (ଖ) ଯୈର୍ଯ୍ୟ (ଗ) ପରୋପକାରିତା (ଘ) ଶକ୍ତି
- ୧୩ । ପକ୍ଷୀର କାକଳିରୁ ନାରୀ କବି କ’ଣ ପାଇଛନ୍ତି ?
 (କ) ଉତ୍ସାହ (ଖ) ତୃପ୍ତି (ଗ) ଆନନ୍ଦ (ଘ) ଶକ୍ତି
- ୧୪ । ମାଟି ମାଆ ତା’ର ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ କେଉଁଠାରେ ସଜାଇ ରଖିଛି ?
 (କ) ବଣରେ (ଖ) ଗଛ ଲତାରେ (ଗ) କ୍ଷେତରେ (ଘ) ବଜାରରେ

- ୧୫ । 'ସବୁରି ଦେହରେ ସେନେହ ତୋହର ସମାନ ଦେଇଛୁ ବାଣ୍ଟି ।' ଏହି ପାଦରେ ମାଟି ମାଆଙ୍କର କେଉଁ ଗୁଣ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ?
 (କ) ବାହଲ୍ୟ (ଖ) ପକ୍ଷପାତିତା (ଗ) ନିରପେକ୍ଷତା (ଘ) ଦୟାଶୀଳତା
- ୧୬ । ପକ୍ଷୀର କାକଳିରୁ ନାରୀ କବି କ'ଣ ପାଇଛନ୍ତି ?
 (କ) ଆନନ୍ଦ (ଖ) ତୃପ୍ତି (ଗ) ଶକ୍ତି (ଘ) ଉତ୍ସାହ
- ୧୭ । କବିତାରେ କବି କାହାର ମୂଳି କାମନା କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ନିଜର (ଖ) ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର (ଗ) ଭାରତ ମାଆର (ଘ) ସମାଜର
- ୧୮ । କିଏ ଡାକିଲେ ମଧ୍ୟ ମାଟି ମାଆର କୋଳ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ମନ ହୁଏ ନାହିଁ ?
 (କ) ସରଗ (ଖ) ଈଶ୍ଵର (ଗ) ପର୍ବତ (ଘ) ସମୁଦ୍ର
- ୧୯ । 'ମାଟି ମା'ର ପାଣି କିପରି ?
 (କ) ଖାରିଆ (ଖ) ଲୌହଯୁକ୍ତ (ଗ) ମିଠା (ଘ) ଖଟା
- ୨୦ । ଜନତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଜନ କ'ଣ ?
 (କ) ଇଂରେଜୀ ଭାଷା (ଖ) ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା (ଗ) ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଷା (ଘ) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା
- ୨୧ । କେଉଁ ଭାଷା କେନ୍ଦ୍ର ଭାଷା ହେବ ବୋଲି ଗାନ୍ଧିଜୀ ଆହ୍ଵାନ ଦେଇଥିଲେ ?
 (କ) ରାଜ୍ୟଭାଷା (ଖ) ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା (ଗ) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା (ଘ) ଇଂରେଜୀ ଭାଷା
- ୨୨ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ମାତୃଭାଷାକୁ କିପରି ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ମନେ କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ଅମୃତ ପରି (ଖ) ମଧୁର ପରି (ଗ) ମାତୃସ୍ତନ୍ୟ ପରି (ଘ) ଜନନୀ ପରି
- ୨୩ । ଇଂରେଜ ଭାଷା ପ୍ରଭାବରେ ଆମ ଦେଶରେ ଭାଷାର ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ହେଲା ଯେ, ଲୋକେ ମାତୃଭାଷା ନଜାଣି ମଧ୍ୟ କ'ଣ ହେଲେ ?
 (କ) ଅଜ୍ଞାନ (ଖ) ଜ୍ଞାନୀ (ଗ) ବିବେକୀ (ଘ) ପୂଜନୀୟ
- ୨୪ । ଇଜରାଇଲର ଆଧୁନିକ ଭାଷାର ନାମ କ'ଣ ?
 (କ) ହିବ୍ଵ (ଖ) ପାଲିସ୍ (ଗ) ପ୍ରେସ୍ (ଘ) ଜର୍ମାନୀ
- ୨୫ । ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ସହଜ ଓ ସ୍ଵାଭାବିକ ମାଧ୍ୟମଟି କ'ଣ ?
 (କ) ବିଦେଶୀ ଭାଷା (ଖ) ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା (ଗ) ରାଜ୍ୟ ଭାଷା (ଘ) ମାତୃଭାଷା
- ୨୬ । ଗଣତନ୍ତ୍ର ମୂଳମନ୍ତ୍ର କ'ଣ ?
 (କ) ଏକତା (ଖ) ଜନତା (ଗ) ପରୀକ୍ଷା (ଘ) ଶିକ୍ଷା
- ୨୭ । ୧୮୬୬ରେ 'ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା' ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦନା କିଏ କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ (ଖ) ରାମଶଙ୍କର ରାୟ (ଗ) ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ (ଘ) ରାଧାନାଥ ରାୟ
- ୨୮ । ୧୮୭୨ ମସିହାରୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ୍ ମିଶନାରୀ ମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ କ'ଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଚର୍ଚ୍ଚ (ଖ) ପ୍ରେସ୍ (ଗ) ମିଶନ୍ ସ୍କୁଲ (ଘ) ଦାତବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ
- ୨୯ । ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଶିଷ୍ୟ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତଙ୍କର ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ?
 (କ) ସ୍ଵାମୀ ସଦାନନ୍ଦ (ଖ) ସ୍ଵାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ (ଗ) ସ୍ଵାମୀ ଯୋଗାନନ୍ଦ (ଘ) ସ୍ଵାମୀ ଶିବନନ୍ଦ
- ୩୦ । 'ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ' - ଏକଥା କିଏ କହିଥିଲେ ?
 (କ) କାର୍ଲମାର୍କ୍ସ (ଖ) ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ (ଗ) ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ (ଘ) ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ
- ୩୧ । କେଉଁମାନଙ୍କୁ ହରାଇ ନରେନ୍ ସଂସାରରେ ଏକୃତିଆ ହୋଇଗଲେ ?
 (କ) ଗୁରୁଙ୍କୁ (ଖ) ପିତାଙ୍କୁ (ଗ) ଦୁଇ ପିତାଙ୍କୁ (ଘ) ମାତାଙ୍କୁ
- ୩୨ । ଧାନ, ଧାରଣା, ଯୋଗ ଓ ସମାଧି କାହାର ଆଦର୍ଶ ଅଟେ ?
 (କ) ଜ୍ଞାନୀ ମାନଙ୍କର (ଖ) ସଜ୍ଜନର (ଗ) ମହାପୁରୁଷଙ୍କର (ଘ) ସନ୍ନ୍ୟାସୀର

- ୩୩। ଭାରତର ଦକ୍ଷିଣ ସୀମାନ୍ତର ପୂଣ୍ୟ ଭୂମି କିଏ ?
 (କ) ରାମେଶ୍ୱର (ଖ) ରାମଗିରି (ଗ) କନ୍ୟାକୁମାରୀ (ଘ) ତିରୁପତି
- ୩୪। କେଉଁଟି ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ଏକ ରମ୍ୟ ରଚନା ଅଟେ ?
 (କ) ଆତ୍ମ ଚରିତ (ଖ) ଧୂଳି (ଗ) ନନାଙ୍କ ପାଞ୍ଜି (ଘ) ଅବସର ବାସରେ
- ୩୫। ନଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କେବେ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା ?
 (କ) ୧୯୫୭ (ଖ) ୧୮୫୭ (ଗ) ୧୮୦୩ (ଘ) ୧୮୨୭
- ୩୬। କିଏ ‘ପ୍ରାଚୀ ସମିତି’ ଗଠନ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟ (ଖ) ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି (ଗ) ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର (ଘ) ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ୩୭। ବ୍ୟଙ୍ଗ କାବ୍ୟ ‘ଦରବାର’ର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା କିଏ ?
 (କ) ଗୋପବନ୍ଧୁ (ଖ) ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
 (ଗ) କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ (ଘ) ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି
- ୩୮। ସାରଳା ମହାଭାରତ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରାମାଣିକ ଆଲୋଚନା ଗ୍ରନ୍ଥର ନାମ କ’ଣ ?
 (କ) ଶ୍ରୀ ଭାରତ ଦର୍ପଣ (ଖ) ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ (ଗ) ଭାରତ ଭାବନା (ଘ) ଜନ୍ମଭୂମି
- ୩୯। “ଆପଣ କ’ଣ ଇତିହାସ ପୁରୁଷ” ? - ଏକଥା କିଏ ପଚାରିଛନ୍ତି ?
 (କ) କୁରୁବକୀ (ଖ) ଅଙ୍ଗଦ (ଗ) ରାଜେଶ୍ୱରୀ (ଘ) ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
- ୪୦। ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା ଅଥବା ବିସ୍ତାର କରିବା ପାଇଁ କାହାର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ?
 (କ) କୁଟନାତିର ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର (ଖ) ଯୁଦ୍ଧ ନୀତିର ଅମୋଘସ୍ତ୍ର
 (ଗ) ଭେଦନୀତିର ପାଶୁପତ୍ୟସ୍ତ୍ର (ଘ) ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର
- ୪୧। ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଗଛମୂଳେ ବସି କିଏ ପରମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ମହାବୀର (ଖ) ଗାନ୍ଧିଜୀ (ଗ) ମହମ୍ମଦ (ଘ) ଭୀମଭୋଇ
- ୪୨। “କି ଅଛି ଏଇ ଗଛରେ” ? ନାଁ ଟି କିଏ ଛାଇ - ନା ତା’ର କାଠ କିଛି କାମରେ ଆସୁଛି ?” - ଏକଥା ନଟବର କେଉଁ ଗଛକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବେଲଗଛ (ଖ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଗଛ (ଗ) ବରଗଛ (ଘ) ବଉଳଗଛ
- ୪୩। “ଛାମୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ପୂଜାରୀ” - ଏକଥା କିଏ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ମନ୍ତ୍ରୀ (ଖ) ସେନାପତି (ଗ) ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା (ଘ) ସାମନ୍ତ
- ୪୪। ଶଙ୍କରା ତୁରଣ ଛନ୍ଦରେ କେତୋଟି ପାଦ ଥାଏ ?
 (କ) ଦୁଇ (ଖ) ଚାରି (ଗ) ଛଅ (ଘ) ଆଠ
- ୪୫। କାହାକୁ ପଦ୍ୟ ରଚନାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଏ ?
 (କ) ଛନ୍ଦ (ଖ) ଛନ୍ଦ (ଗ) ଯତି (ଘ) ପଦ
- ୪୬। “ଗୋପି ଗୋପି ଗୋପୀଚନ୍ଦନ ମଣ୍ଡିଛନ୍ତି କି ସଜେ,
 ଟେକିବାରେ ଚାହାଁ ମଥୁରା ଦାଣ୍ଡେ ଗୋବିନ୍ଦ ବିଜେ ।” ଏହା କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?
 (କ) କାମୋଦୀ (ଖ) ଚୋଖି (ଗ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଘ) ରାମକେରୀ
- ୪୭। “ବରଜୀବ ବରସେ ଦେଇ ମାନସ
 ବରଜି ବରସେ ଅମେଧ ଗ୍ରାସ ।” ଏଥିରେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରଯୁକ୍ତ ?
 (କ) ଯମକ (ଖ) ଶ୍ଳେଷ (ଗ) ରୂପକ (ଘ) ଉପମା
- ୪୮। ଯେଉଁଠାରେ ଉପମାନ ଓ ଉପମେୟ ସମାନ ଧର୍ମ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାଦୃଶ୍ୟ ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ଅଭିହିତ ହୋଇଥାଏ, ସେଠାରେ କି ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ?
 (କ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଖ) ରୂପକ (ଗ) ଉପମା (ଘ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା

୪୯ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ରମଣୀୟ ଓ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହୁଏ, ତା'କୁ କି ଅଲଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?

- (କ) ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର (ଖ) ଅନୁପ୍ରାସ ଅଳଙ୍କାର (ଗ) ଯମକାଳଙ୍କାର (ଘ) ଉପମାଳଙ୍କାର

୫୦ । “ପ୍ରଚେତା ପ୍ରବାଳ ପ୍ରସାଦର ରୁଚି

ନୀଳ ନୀରୁ ଅବାପୁଟି ବାହାରୁଚି ।” ଏଠାରେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ଅଛି ?

- (କ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଖ) ଯମକ (ଗ) ଶ୍ଳେଷ (ଘ) ଅନୁପ୍ରାସ

ଦୀର୍ଘ ପ୍ରଶ୍ନ :

୧ । ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ ।

“ଭାଗ୍ୟବତୀ ମୋତେ ସଂସାରେ
ବୋଲିବେ ତୋ ଯୋଗୁଁ ଏକ ପରଶଂସାରେ ।”

କିମ୍ପା, “ଭିନ୍ନ କରି ସେ ତତ୍ତ୍ୱା ପରଶ

ହସାଅ ଭୁବନ ସାରା ।”

୨ । “ମାତୃଭାଷାର ମନୁଷ୍ୟର ଯେଉଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଷାରେ ତା' ହୁଏ ନାହିଁ ।”

କିମ୍ପା, “ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ।”

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ :

୩ । ମହର୍ଷି ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ସତୀ ସୀତାଙ୍କୁ ଉଷାଦେବୀ କିପରି ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଛନ୍ତି ପଠିତ କବିତା ଆଧାରରେ ଆଲୋଚନା କର ।

କିମ୍ପା, ଏକ ସାର୍ଥକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଗୀତିକା ଭାବରେ ‘ଜଗବନ୍ଧନ ହରା’ କବିତାର ମର୍ମ ଆଲୋଚନା କର ।

୪ । ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷା ହିଁ ଦେଶ ଓ ଜାତିର ପ୍ରଗତିର ପରିଚାୟକ ଆଲୋଚନା କର ।

କିମ୍ପା, କେଉଁ କେଉଁ ଘଟଣାବଳୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଗୃହତ୍ୟାଗୀ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ହେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥିଲା, ଆଲୋଚନା କର ।

୫ । ଦଶହରା ଛୁଟି କିପରି କଟାଇଲ ଜଣାଇ ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

କିମ୍ପା, ଗ୍ରାମରେ ନଳକୂପ ଖନନ କରିବା ପାଇଁ ମାଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖ ।

୬ । ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଆଦି ଯୋଗାଉଥିବା କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଫସଲ କୁହାଯାଏ । ଜମିରେ ବିହନ ବୁଣି କିମ୍ପା ରୋପଣ କରି ଫସଲ କରାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅରଣ୍ୟ ଫସଲ କହିଲେ ଅରଣ୍ୟ ସଂପଦ ଯଥା ବୃକ୍ଷଲତା, ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ଖଣିଜପଦାର୍ଥ ଆଦିକୁ ବୁଝାଯାଏ । ଜମିର ଫସଲ ପରି ଅରଣ୍ୟ ଫସଲକୁ ରାଷ୍ଟ୍ର କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତାହା ଆପେ ଆପେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ମାଆ ଗଛର ମଞ୍ଜି ପବନରେ, ଜଳସ୍ରୋତରେ କିମ୍ପା ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟତ୍ର ପରିବହିତ ହୋଇ ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ି ଅଜ୍ଞରୋଦ୍‌ଗମ ହୋଇଥାଏ, କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରି ଅରଣ୍ୟ ଫସଲର ଉପକାରିତା ବ୍ୟାପକ, ଖାଦ୍ୟ, ବସ୍ତ୍ର, ବାସଗୃହ ପରି ମନୁଷ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏହା ପୂରଣ କରିଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ରକର୍ମ ନ ଜାଣିଥିବା ଆଦିମ ମାନବ ଅରଣ୍ୟରୁ ଫଳ, ମୂଳ, ମାଂସ ଆଦି ସଂଗ୍ରହ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲା । ଗଛର ଫଳ, ମୂଳ, ମାଂସ ଆଦି ହେଲା ତାହାର ପ୍ରମୁଖ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଗଛର ପତ୍ର ଓ ବକଳ ହେଲା ବସ୍ତ୍ର ଓ ଗଛ କୋରଡ଼ ଯୋଗାଉଥିଲା ବାସସ୍ଥାନ, ମନୁଷ୍ୟ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଯେପରି ଉନ୍ନତି ହେଲା ଠିକ୍ ସେହିପରି ଶସ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ଘଟିଲା ।

- ୧) ଫସଲ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?
- ୨) ଅରଣ୍ୟ ଫସଲ କହିଲେ କ’ଣ ବୁଝ ?
- ୩) ଆଦିମ ମାନବ କିପରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲା ?
- ୪) ଅରଣ୍ୟ ଫସଲର ଉପକାରିତା କ’ଣ ?
- ୫) ଆଦିମ ମାନବର ବାସସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ଥିଲା ?

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୩

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ -

- ୧ । ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା କବିତାଟି କେଉଁ କବିତା ପୁସ୍ତକରୁ ଆନୀତ ?
 (କ) ତପସ୍ୱିନୀ (ଖ) ଇନ୍ଦୁମତୀ (ଗ) ପଦ୍ମିନୀ (ଘ) ଉତ୍କଳଲକ୍ଷ୍ମୀ
- ୨ । ଭାଟ ବେଶରେ କେଉଁ ପକ୍ଷୀ ସ୍ତବ ପାଠ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ?
 (କ) କୋଇଲି (ଖ) କଜଳପାତି (ଗ) କୁମ୍ଭାରୁଆ (ଘ) କଳିଙ୍ଗ
- ୩ । ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ରୂପରେ କାହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ଉଷା (ଖ) ସୀତା (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) ସରସ୍ୱତୀ
- ୪ । ସୀତାଙ୍କୁ କୋଳାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ କିଏ ବ୍ୟାକୁଳ ଥିଲା ?
 (କ) ପ୍ରକୃତି (ଖ) ଉଷା (ଗ) ତମସା ନଦୀ (ଘ) ଅନୁକମ୍ପା
- ୫ । ସୀତା ନିଜର ହୃଦୟରେ କାହାର ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପ୍ରତିବିମିତ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର (ଖ) ବୀର ରାମଙ୍କର (ଗ) ଉଷାଙ୍କର (ଘ) ଦଶରଥଙ୍କର
- ୬ । ଉଷାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ସତୀ ସୀତା କେଉଁ ବାକ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଉଷା ତିମିର ବିଧିଂସା (ଖ) ଉଷା ଜାନକୀ ଦର୍ଶନ ତୃଷାର୍ତ୍ତ
 (ଗ) ଉଷା ମଙ୍ଗଳ ଆଗମନୀ (ଘ) ଉଷା ବିକଟ ରାଜୀବଦୃଶା
- ୭ । କେଉଁ କବିତାଟି ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ରଚିତ କବିତା ନୁହେଁ ?
 (କ) ରକ୍ତଶିଖା (ଖ) ଅବାନ୍ତର (ଗ) ଛାଇର ଛିଟା (ଘ) ପଦ୍ମିନୀ
- ୮ । ମରୁ ପଥରେ କ'ଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ବନାନୀ (ଖ) ନିର୍ଝର (ଗ) ଜଳଧାରା (ଘ) ନଦୀ
- ୯ । କବିତାରେ 'ସନ୍ଧାନୀ' ପଦଟି କେଉଁମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ?
 (କ) ନାରୀମାନଙ୍କୁ (ଖ) ଶିଶୁ (ଗ) ତରୁଣମାନଙ୍କ (ଘ) ବୃଦ୍ଧ
- ୧୦ । ଆଜିର ମଣିଷ ମସ୍ତକରେ କ'ଣ ସଂଚିତ ହୋଇ ରହିଛି ?
 (କ) ଶକ୍ତି (ଖ) ଭୟ (ଗ) ଦୁଃଖ (ଘ) ଅପମାନ
- ୧୧ । କେଉଁମାନେ ବିଜୟର ମାଳା ଘେନିବା ପାଇଁ କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ବୀରମାନେ (ଖ) ଜନ ନାୟକମାନେ (ଗ) ମହାପୁରୁଷ ମାନେ (ଘ) ନବୀନ ଯୁଗର ତରୁଣ
- ୧୨ । 'ସଦନ' ଏହି ପଦଟିର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖ ।
 (କ) ଘୋଡ଼ା (ଖ) ଗାଡ଼ି (ଗ) ରଥ (ଘ) ବଳଦଗାଡ଼ି
- ୧୩ । ଇଚ୍ଛାଲର ରାଜ୍ୟ ଭାଷା କ'ଣ ?
 (କ) ପ୍ରେସ୍ତ୍ରୀ (ଖ) ଜର୍ମାନୀ (ଗ) ପୋଲିସ୍ (ଘ) ହିନ୍ଦୁ
- ୧୪ । କେଉଁ ଭାଷା ଜନତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରୟୋଜନ ?
 (କ) ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା (ଖ) ମାତୃଭାଷା (ଗ) ସ୍ୱଦେଶୀ ଭାଷା (ଘ) ବିଦେଶୀ ଭାଷା
- ୧୫ । ସମୂହ ଜନତାକୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଶିକ୍ଷିତ କରିବାକୁ ହେଲେ କେଉଁ ଭାଷା ହିଁ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ?
 (କ) ମାତୃଭାଷା (ଖ) ରାଜଭାଷା (ଗ) ବିଦେଶୀ ଭାଷା (ଘ) ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା
- ୧୬ । ଅନୁଦାଶଙ୍କର ରାୟ କେଉଁଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) କଟକ (ଖ) ଡେଙ୍କାନାଳ (ଗ) ଭଦ୍ରକ (ଘ) ଯାଜପୁର

- ୧୭ । କେଉଁଟି ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳଙ୍କ ଲିଖିତ ଏକ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ?
 (କ) ଗୋଦାନ (ଖ) ଗବନ (ଗ) ଗଙ୍ଗାରୁ ଗୋଦାବରୀ (ଘ) ବନ୍ଦୀ ନେହେରୁ
- ୧୮ । ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ପରିଭାଷା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କୁହାଯାଉଥିଲା ?
 (କ) ରିଙ୍ଗମାଷ୍ଟର (ଖ) ମୁଖୁଆ (ଗ) ରିଙ୍ଗ ଲିଡ଼ର (ଘ) ବଡ଼ ବଡ଼ିଆ
- ୧୯ । ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ ନେବା ବେଳକୁ ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କେତେ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ୨୨ (ଖ) ୨୧ (ଗ) ୨୦ (ଘ) ୨୩
- ୨୦ । ଜଗତରେ ସବୁ ମହାନ କର୍ମ କାହାଦ୍ୱାରା ସଂପନ୍ନ ହୋଇଛି ?
 (କ) ବହୁତ ମଣିଷ (ଖ) ଦୁଇଜଣ ମଣିଷ (ଗ) ଏକୁଟିଆ ମଣିଷ (ଘ) ସଂସାରୀ ମଣିଷ
- ୨୧ । କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ନରେନ୍ଦ୍ର ସହ୍ୟ କରିପାରୁନଥିଲେ ?
 (କ) ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖ ଦେଖି (ଖ) ଅନ୍ୟର ସୁଖ ଦେଖି
 (ଗ) ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ପୂତ ଜୀବନରୁ ସ୍ଵଳନକୁ ଦେଖି
 (ଘ) ଅପରର ମଙ୍ଗଳକୁ ଦେଖି
- ୨୨ । କେବେ ବିବେକାନନ୍ଦ ପ୍ରଥମ କରି ପରିଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଲେ ?
 (କ) ୧୮୮୬ (ଖ) ୧୮୮୫ (ଗ) ୧୮୮୭ (ଘ) ୧୮୮୮
- ୨୩ । କେଉଁ ମହର୍ଷିଙ୍କ ଅସ୍ଥିରେ ଅମୋଗ ଅସ୍ତ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ?
 (କ) ଅତି (ଖ) ଅଜିରା (ଗ) ବଶିଷ୍ଠ (ଘ) ଦଧୀଚି
- ୨୪ । ଭାରତବର୍ଷ ବୁଲିବୁଲି କେଉଁଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ବିବେକାନନ୍ଦ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ?
 (କ) କନ୍ୟାକୁମାରୀ (ଖ) ବରାହନଗର (ଗ) ଚିକାଗୋ (ଘ) ନୈନୀତାଳ
- ୨୫ । ଶିବେଇ ସାନ୍ତରା କିଏ ?
 (କ) ଉତ୍କଳର ରାଜା (ଖ) ଉତ୍କଳର ସେନାପତି (ଗ) ଉତ୍କଳର ମହାମନ୍ତ୍ରୀ (ଘ) ଉତ୍କଳର ମୁଖ୍ୟ
- ୨୬ । ରାଜା କାହାର ପୂଜାରୀ ବୋଲି ଶିବେଇ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ପ୍ରକୃତିର (ଖ) କଳାର (ଗ) ବିଦ୍ୟାର (ଘ) ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର
- ୨୭ । ବାରଶହ ବଡ଼େଇର ଦାୟ : ଏକଥା କିଏ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ବିଶ୍ଵ ମହାରଣା (ଖ) ଧରମା (ଗ) ଶିଳ୍ପୀଗଣ (ଘ) ତୃତୀୟ ଶିଳ୍ପୀ
- ୨୮ । ବିଶ୍ଵ ମହାରଣା ଚିହ୍ନିପାରିବେ ବୋଲି ଧରମା ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ ନେଇଯାଇଥିଲା ?
 (କ) ମୁଦି (ଖ) ଚେନ୍ (ଗ) ହାର (ଘ) ରୁଡ଼ି
- ୨୯ । କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରରେ କେଉଁ ଦେବତା ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ?
 (କ) ସୂର୍ଯ୍ୟ (ଖ) ଚନ୍ଦ୍ର (ଗ) ତାରା (ଘ) ନକ୍ଷତ୍ର
- ୩୦ । ଧରମା କେଉଁ ସମୁଦ୍ର ମୁହାଣରୁ ଲମ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଚିଲିକା (ଖ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା (ଗ) ବଙ୍ଗୋପସାଗର (ଘ) ଅଂଗୁପା
- ୩୧ । କେଉଁ ଛନ୍ଦର ପ୍ରତିପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୧୬ ?
 (କ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଖ) ନଟବାଣୀ (ଗ) ରାମକେରୀ (ଘ) ଚୋଖି
- ୩୨ । ପଦ୍ୟ ବା କବିତା ରଚନାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ବା ଶୈଳୀକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଛନ୍ଦ (ଖ) ଛାନ୍ଦ (ଗ) ଅଳଙ୍କାର (ଘ) ବୃତ୍ତ
- ୩୩ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ 'ଭାଗବତ' କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?
 (କ) ନଟବାଣୀ (ଖ) ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ ବା ଛନ୍ଦ (ଗ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଘ) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ
- ୩୪ । ନଟବାଣୀ ଛନ୍ଦର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?
 (କ) ୧୨ (ଖ) ୯ (ଗ) ୨୦ (ଘ) ୧୪

- ୩୫ । ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କ ‘ହେ ଆନନ୍ଦ ମୟ କୋଟି’ - ଭୁବନ ପାଳକ କବିତାଟି କେଉଁ ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ ?
 (କ) ଗୁଞ୍ଜରୀ (ଖ) ନଟବାଣୀ (ଗ) ଚୋଖି (ଘ) ଶଙ୍କରାଭରଣ
- ୩୬ । ପଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଲେ ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଅଳଙ୍କାର (ଖ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଗ) ଯମକ (ଘ) ଶ୍ଳେଷ
- ୩୭ । ଶ୍ଳେଷ ଅଳଙ୍କାର କେତେ ପ୍ରକାର ?
 (କ) ୨ (ଖ) ୪ (ଗ) ୩ (ଘ) ୫
- ୩୮ । ଯାହାକୁ ତୁଳନା ଦିଆଯାଏ ତାହାକୁ କ’ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମେୟ (ଖ) ଉପମା (ଗ) ଉପମାନ (ଘ) ସାଧାରଣ ଧର୍ମ
- ୩୯ । ‘ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଧଳା ମେଘ ସୁନୀଳ ଅମ୍ବରେ’ ‘ଭାସଇ ବୋଇତ ଯଥା ନୀଳ ସମୁଦ୍ରରେ’ ଏଠାରେ ଉପମାବାଚକ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଚିହ୍ନିଅ ?
 (କ) ନୀଳ (ଖ) ମେଘ (ଗ) ଯଥା (ଘ) ଧଳା
- ୪୦ । ପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁରେ ଅପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁର ସମ୍ଭାବନା ବା ତର୍କଣା କରାଗଲେ ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଉପମାନ (ଖ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଗ) ରୂପକ (ଘ) ଯମକ
- ୪୧ । କଳ୍ପସ ପଙ୍କେ ମୁହିଁ କେଡ଼େ ମଳିନ
 କେମନ୍ତେ ସରି ତୋର ହେବି ନଳୀନ । ଏହା କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ?
 (କ) ରୂପକ (ଖ) ଉତ୍ପ୍ରେକ୍ଷା (ଗ) ଯମକ (ଘ) ଶ୍ଳେଷ
- ୪୨ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ରମଣୀୟ ଓ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହୁଏ ତାହାକୁ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଖ) ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର (ଗ) ଅଳଙ୍କାର (ଘ) ଅର୍ଥାଳଙ୍କାର
- ୪୩ । ଯେଉଁ ପଦ ସଂହତରେ କ୍ରିୟା ପଦ ନଥାଏ ତାହାକୁ କେଉଁ ରୂଢ଼ି କୁହାଯାଏ ?
 (କ) କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି (ଖ) କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢ଼ି (ଗ) ତୁଳନାତ୍ମକ ରୂଢ଼ି (ଘ) ତୁଳନାଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି
- ୪୪ । ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ରୂଢ଼ିଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ନେଇ ଫୁଟି ଉଠିଛି ?
 (କ) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ (ଖ) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ (ଗ) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟଞ୍ଜନା (ଘ) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାଷା
- ୪୫ । ‘ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି’ - ଏହା କି ପ୍ରକାର ରୂଢ଼ି ?
 (କ) କ୍ରିୟାଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି (ଖ) କ୍ରିୟାହୀନ ରୂଢ଼ି (ଗ) ତୁଳନାତ୍ମକ ରୂଢ଼ି (ଘ) ତୁଳନାଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି
- ୪୬ । ‘ଜପମାଳି’ - ଏହି ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) ଅତିସୁନ୍ଦର (ଖ) ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ (ଗ) ଅତିପ୍ରିୟ (ଘ) ଏକଜିଦିଆ
- ୪୭ । ‘ଆଖି ପକେଇବା’ ଏହି ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା (ଖ) ବିଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା
 (ଗ) ଲୋଭ କରିବା (ଘ) ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା
- ୪୮ । ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଲୋକମୁଖରେ ଚଳି ଆସୁଥିବା ଓ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ବିଶେଷ ଉଚ୍ଚିଗୁଡ଼ିକୁ କ’ଣ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ଲୋକବାଣୀ (ଖ) ରୂଢ଼ି (ଗ) ପ୍ରବାଦ (ଘ) କ୍ରିୟାରୂଢ଼ି
- ୪୯ । ଅତିବୁଦ୍ଧିଆ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି ଲେଖ ?
 (କ) ଉଡ଼ିଗଲା ଚଢ଼େଇର ପର ଗଣିବା (ଖ) ଢୋକେ ପି ଦଣ୍ଡେ ଜି
 (ଗ) କଷ୍ଟ କଲେ କୃଷ୍ଣ ମିଳେ (ଘ) ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ
- ୫୦ । ‘କାଠିକର ପାଠ’ - ଏହି ରୂଢ଼ିର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) ଜନ୍ମରୁ ଚତୁର (ଖ) ବୃଥା ସ୍ୱପ୍ନ (ଗ) କଷ୍ଟସାଧ (ଘ) ଅତିପ୍ରିୟ

ଦୀର୍ଘ ପ୍ରଶ୍ନ :

- ୧ । ଆଶ୍ରମରେ ସତୀ ସୀତାଙ୍କୁ ଉଷା କିପରି ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଉଛି - ଆଲୋଚନା କର ।
କିମ୍ପା, 'ଜାଗ ବନ୍ଧନହରା' କବିତାଟିର ସାରମର୍ମ ଆଲୋଚନା କର ।
- ୨ । ମାତୃଭାଷା ହିଁ ଦେଶ ଓ ଜାତିର ପ୍ରଗତିର ପରିଚାୟକ ଆଲୋଚନା କର ।
କିମ୍ପା, ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କର ରାଉତ ପରିଭ୍ରମଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପରିଣତି ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- ୩ । ସପ୍ତସଜ୍ଞ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ ।

“ଶୁଭ୍ର ସଉରଭ ରସିକେ
ଶୁଭ ସମ୍ପାଦିନୀ ହୁଅ ରଘୁବଂଶିକେ ।”

କିମ୍ପା,
“ଭିନ୍ନ କରି ସେ ତମ୍ଭ ପରଶ
ହସାଥ ଭୁବନ ସାରା ।”

- ୪ । “ମାତୃଭାଷାରେ ମନୁଷ୍ୟ ଯେଉଁ ସ୍ମୃତି ହୁଏ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଷାରେ ତା ହୁଏ ନାହିଁ ।”
କିମ୍ପା, “ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ।”

- ୫ । (କ) ତୁମ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ବାପାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।
କିମ୍ପା, ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର ରାଷ୍ଟ୍ରାଗାତ ମରାମତି ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଲେଖ ।
(ଖ) ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୨୫ଟି ଲେଖାଏଁ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

ନାରୀ ଶିକ୍ଷାର ଅଭାବରୁ ଆମ ଦେଶର ସନ୍ତାନ-ସନ୍ତତି ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ପୁସ୍ତକ ଅର୍ଜିତ ଜ୍ଞାନର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଚର୍ଚ୍ଚଣ କଲେ କେହି ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା ଚରିତ୍ର ନିର୍ମଳ ହୁଏ, ଧର୍ମର ଉନ୍ନତି ହୁଏ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟତ୍ଵ ଗଠିତ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଆମେ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ ନିମିତ୍ତ କେବଳ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରୁଛୁ; କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ ଶିକ୍ଷାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ, ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା ଆହୁରି ଅନେକ ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ, ଏହା ହୃଦୟକୁ ବିକଶିତ କରେ, ତା’ର ପ୍ରଭାବରେ ଭ୍ରାନ୍ତ କୁସଂସ୍କାର ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମାନବ ସତ୍ୟାଲୋକ ଲାଭ କରି ଧନ୍ୟ ହୁଏ । ଏହା ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟକୁ ଉଦାର କରେ । ପରିବାର, ସମାଜ ଓ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ପଥକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରେ । ଆମ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷିତ ଆଳସ୍ୟ ପରାୟଣ । ଯେତିକି ପାଏ ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହି ଉନ୍ନତିପାଇଁ ମସ୍ତିଷ୍କ ବ୍ୟୟ କରେ ନାହିଁ । ତା’ର କାରଣ ସେମାନେ ଶୈଶବାବସ୍ଥାରୁ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା କେବଳ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଭ କରାଯାଇ ନଥାଏ । ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ନିଜ ଘରୁ ପିଲାଟି ମାଆ ପାଖରୁ ପାଇଥାଏ । ମାଆର ଶିକ୍ଷା ଓ ଉପଦେଶ ପିଲାଟି ପାଇଁ ଯେତେ ପରିମାଣ ଫଳଦାୟକ, ସେହି ପରିମାଣରେ ଅନ୍ୟ କିଛି କେତେ ଦୂର ଆଶୁ ଫଳପ୍ରଦ ନୁହେଁ, ମାତାର ଶିକ୍ଷା ସନ୍ତାନଟିର ଭବିଷ୍ୟତର ଶୁଭାଶୁଭ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :

- (କ) ଆମ ଦେଶରେ ଅଧିକାଂଶ ପିଲା ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ?
- (ଖ) ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା କେଉଁ କେଉଁ ମହତ୍ଵ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ ?
- (ଗ) ଆମ ଦେଶରେ ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷିତ ଉନ୍ନତି କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ କାହିଁକି ?
- (ଘ) ପିଲାଟି ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା କେଉଁଠୁ ପାଏ ?
- (ଙ) ମାଆର ଶିକ୍ଷା କାହିଁକି ଫଳଦାୟକ ହୁଏ ?

ନମୁନା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର - ୪

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ -

- ୧ । 'ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା' କବିଙ୍କ ରଚିତ କେଉଁ କାବ୍ୟରୁ ଆସିଅଛି ?
 (କ) କୀଚକ ବଧ (ଖ) ତପସ୍ବିନୀ (ଗ) ପ୍ରଣୟ ବଲ୍ଲରୀ (ଘ) ଉତ୍କଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
- ୨ । ଉଚ୍ଚ ବାକ୍ୟରେ କିଏ ସୀତାଦେବୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ତୃଷ୍ଣା ହୃଦୟରେ ବହନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଉଷାଦେବୀ (ଖ) ଦିଗଙ୍ଗନା ଦେବୀ (ଗ) ଅନୁକମ୍ପା (ଘ) ତମସା ଦେବୀ
- ୩ । ଉଷାଦେବୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିଏ ବୀଣାବାଦନ କରିଛନ୍ତି ?
 (କ) ସମୀର (ଖ) ସୁରଭି (ଗ) ଭ୍ରମର (ଘ) କୁମ୍ଭାତୁଆ
- ୪ । ବୋଲିଲେ 'ତୋ ଯୋଗୁଁ ଏକା ପରଜାସାରେ' - ଏଠାରେ 'ତୋ' ପଦଟି କାହାପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ?
 (କ) ଅନୁକମ୍ପାଙ୍କ ପାଇଁ (ଖ) ସୀତାଙ୍କ ପାଇଁ (ଗ) ଉଷାଦେବୀଙ୍କ ପାଇଁ (ଘ) ତମସାଙ୍କ ପାଇଁ
- ୫ । ସତୀ ସୀତା ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ପଲଙ୍କରେ କାହା ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଚିତ୍ରିତ କରିଥିଲେ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଗୁରୁଦେବଙ୍କର (ଖ) ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର (ଗ) ଉଷା ଦେବୀଙ୍କର (ଘ) ଅନୁକମ୍ପାଙ୍କର
- ୬ । ନବୀନ ଯୁଗର ତରୁଣମାନେ ବନ୍ଧନ ରାଜିକୁ ଛିଡ଼ାଇ କ'ଣ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଶୋଷଣ (ଖ) ପେଷଣ (ଗ) କ୍ରନ୍ଦନ (ଘ) ମରୁନ
- ୭ । ମହାମାନବର କେଉଁ ଶବ୍ଦରେ ଦୁଃଖ ଜ୍ଵାଳା ଶମନ ହେବ ।
 (କ) ରଣଶିଖା (ଖ) ଶଙ୍ଖ ଶବଦ (ଗ) ତୁରୀ (ଘ) ମୃଦଙ୍ଗ
- ୮ । କେଉଁଠାରେ ଅମରଗାନ ଗାଇବା ପାଇଁ କବି କହିଛନ୍ତି ?
 (କ) ଜୀବନ ଦୁଆରେ (ଖ) ମଧ୍ୟମ ଦୁଆରେ (ଗ) ମରଣ ଦୁଆରେ (ଘ) ପୀଡ଼ନ ଦୁଆରେ
- ୯ । 'ସମ୍ଭୁଷେତବ' - 'ତବ' ଏଠାରେ କାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?
 (କ) ଜନସମାଜ (ଖ) ପାଠକ (ଗ) ବନ୍ଦୀ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି (ଘ) ନବୀନ ତରୁଣ
- ୧୦ । ସନ୍ତାନର ଦେହ ସୁଖ ପାଇଁ ମାଟି ମାଆ କ'ଣ ସାଇତି ରଖିଛି ?
 (କ) ହସକଥା (ଖ) ବଣ ପକ୍ଷୀ ଡାକ (ଗ) ସବୁଜ ଘାତ (ଘ) ଚେରମୁଲି ଗଛଲତା
- ୧୧ । ମାଟି ମାଆର ଶରୀର କିପରି ?
 (କ) କୋମଳ (ଖ) ବହଳ (ଗ) ପାହାଡ଼ ପଥର (ଘ) ସବୁଜ
- ୧୨ । କାହାର ଡାକଶୁଣି କବିଙ୍କ ବୁକୁ ଫୁଲି ଉଠେ ?
 (କ) ମାଆର (ଖ) ମଣିଷ ଭାଇର (ଗ) ସ୍ୱର୍ଗର (ଘ) ବଣପକ୍ଷୀର
- ୧୩ । ମାଟି ମାଆ ଆମ ଦୋଷକୁ କାହିଁକି କ୍ଷମା କରିଦେଉଛି ?
 (କ) ନିଜ ସନ୍ତାନ ବୋଲି (ଖ) ତା'ର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି
 (ଗ) ପ୍ରାଣ କୋମଳ ବୋଲି (ଘ) ସେ ଦୟାଳୁ ବୋଲି
- ୧୪ । ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଏତ୍ତୁଡ଼ିଶାଳ କେଉଁଠି ଅଟେ ?
 (କ) ରାମେଶ୍ୱର (ଖ) ବିଶେଶ୍ୱର (ଗ) ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱର (ଘ) ବେଲେଶ୍ୱର
- ୧୫ । ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଏକ ମୋହିନୀ ଶକ୍ତି ଅଛି ବୋଲି କିଏ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ସଦାନନ୍ଦ (ଖ) ଶୁଦ୍ଧାନନ୍ଦ (ଗ) ନିବେଦିତା (ଘ) ପଣ୍ଡିତମାନେ
- ୧୬ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ମଠଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ଯାଇନାହାନ୍ତି ?
 (କ) ସଦାନନ୍ଦ (ଖ) ନିରଞ୍ଜନା ନନ୍ଦ (ଗ) ଯୋଗାନନ୍ଦ (ଘ) ରାମକୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ
- ୧୭ । ଗାନ୍ଧିଜୀ ମାତୃଭାଷାକୁ କାହାପରି ମୂଲ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଥିଲେ ?
 (କ) ଧନପରି (ଖ) ମାତୃସ୍ତନ୍ୟପରି (ଗ) ସର୍ବୋପରି (ଘ) ରତ୍ନପରି

- ୧୮ । “ମାତୃଭାଷା ଓ ଲୋକଶିକ୍ଷା” ପ୍ରବନ୍ଧର ପ୍ରାବନ୍ଧିକ କିଏ ଅଟନ୍ତି ?
 (କ) ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି (ଖ) ଗୋଲକ ବିହାରୀ ଧଳ
 (ଗ) ରାସବିହାରୀ ଧଳ (ଘ) ଅନ୍ନଦାଶଙ୍କର ରାୟ
- ୧୯ । ଅନ୍ନଦାଶଙ୍କର ରାୟ ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?
 (କ) ଢେଙ୍କାନାଳ (ଖ) କଟକ (ଗ) ପୁରୀ (ଘ) ମୟୂରଭଞ୍ଜ
- ୨୦ । ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ପରି ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କ’ଣ କୁହାଯାଉଥିଲା ?
 (କ) ରିଙ୍ଗଲିଡ଼ର (ଖ) ରିଙ୍ଗମାଷର (ଗ) ରିଙ୍ଗ ଡ୍ରାଇଭର (ଘ) ଲିଟିଲ୍ ମାଷର
- ୨୧ । ‘ଗାଁ ମଜଲିସ୍’ର ଲେଖକ କିଏ ?
 (କ) ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ (ଖ) ମନୋଜ ଦାସ (ଗ) ପ୍ରତିଭା ରାୟ (ଘ) ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକ
- ୨୨ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଉପନ୍ୟାସର ନାମ କ’ଣ ?
 (କ) ନୀଳ ଶୈଳ (ଖ) ମାଟି ମଟାଳ (ଗ) ପଦ୍ମମାଳୀ (ଘ) ବାଦୀର ମାୟା
- ୨୩ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ନାମ କ’ଣ ?
 (କ) ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭା (ଖ) ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣ (ଗ) ବୋଧ ଦାୟିନୀ (ଘ) ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ
- ୨୪ । କଶୀମାମୁଁ ଉପନ୍ୟାସର ରଚୟିତା କିଏ ?
 (କ) ବାଞ୍ଚାନିଧି ମହାନ୍ତି (ଖ) ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ର
 (ଗ) ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର (ଘ) କେଦାରନାଥ ମହାପାତ୍ର
- ୨୫ । କାହାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କଳା କୋଶାର୍କ କୁହାଯାଏ ?
 (କ) ସାରଳା ମହାଭାରତ (ଖ) କୋଶାର୍କ ମନ୍ଦିରକୁ (ଗ) ସାହିତ୍ୟ ଦର୍ପଣ (ଘ) ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷ
- ୨୬ । ହରିଚନ୍ଦନପୁର ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ କାହାର ବାଉଁଶ ବାଡ଼ି ଅଛି ?
 (କ) ବନ୍ଧୁ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀରେ (ଖ) ସୁରଜ ମଲର (ଗ) ନଟବର ବାବୁଙ୍କର (ଘ) ମଧୁ ତିଆଡ଼ାଙ୍କର
- ୨୭ । ବଉଳଗଛ ଛାଇରେ ବସି କିଏ ଭାଗବତ ପଢ଼ୁଥିଲେ ?
 (କ) ମଧୁତିଆଡ଼ୀ (ଖ) ନଟବର (ଗ) ସୁରଜ ମଲ (ଘ) ବନ୍ଧୁ ତ୍ରିପାଠୀ
- ୨୮ । ଆଜିକାଲି ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ’ଣ ହେବାର ଆକାଂକ୍ଷା ନାହିଁ ?
 (କ) ବଡ଼ ହେବାର (ଖ) ଜୀବିକା ଲାଭରେ (ଗ) ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନରେ (ଘ) ମଣିଷ ହେବାର
- ୨୯ । ବେଲବଣ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ ମନ୍ଦିର ଥିଲା ?
 (କ) ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର (ଖ) ଶିବ ମନ୍ଦିର (ଗ) ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର (ଘ) ତ୍ରିନାଥ ମନ୍ଦିର
- ୩୦ । କୋଶାର୍କ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣରେ କେତେଜଣ ବଢ଼େଇ ଲାଗିଥିଲେ ?
 (କ) ଏକଶତ ବାରଜଣ (ଖ) ବାରଶହ ଜଣ (ଗ) ବାରଜଣ (ଘ) ବାର ସହସ୍ର ଜଣ
- ୩୧ । କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶ୍ୱମହାରଣାରେ ଜଳ, ବଳ ଓ କୌଶଳ ହାର ମାନିଥିଲା ?
 (କ) ମୁଖ ଦୁଆରରେ (ଖ) ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣରେ
 (ଗ) ସୁନା କଳସ ସ୍ଥାପନରେ (ଘ) ଦଧି ନଉତି ବସିବାରେ
- ୩୨ । ଆରେ ବାଃ, ଏଡ଼େ ବକଟେ ପିଲା; ଏତେ ଅନୁମାନ ! ଏକଥା କିଏ କହିଥିଲେ ?
 (କ) ଆଗଭୁକ (ଖ) ବିଶ୍ୱମହାରଣା (ଗ) ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପୀ (ଘ) ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିଳ୍ପୀ
- ୩୩ । ‘ଅହିନକୁଳ ସଂପର୍କ’ - ରୂଢ଼ିଚିର ଅର୍ଥ କ’ଣ ?
 (କ) ପରମ ମିତ୍ରତା (ଖ) ଘୋର ବିରୋଧ (ଗ) ତିକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ (ଘ) ଘୋର ଶତ୍ରୁ
- ୩୪ । ‘ସବୁ ଶେଷ କରିଦେବା’ - ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ରୂଢ଼ିଚି ଲେଖା ।
 (କ) ଚଳୁ କରିଦେବା (ଖ) ଖାଲରେ ପକାଇବା (ଗ) କଳାକନା ବୁଲାଇବା (ଘ) ଖୁଅ କାଢ଼ିବା

୩୫ । ବଣ ବିଛୁଆଡ଼ିର ଅର୍ଥ _____ ଅଟେ ।

- (କ) ଅତି ଚାଲାକ (ଖ) କ୍ଷୀଣ ବୁଦ୍ଧି (ଗ) ଅତି ଦୁଷ୍ଟ (ଘ) ଅତି ବୋକା

୩୬ । _____ ମଣିଷକୁ ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତି ଦିଏ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି ଲେଖି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ଉପରିମାଳ (ଖ) କାଠିକର ପାଠ (ଗ) କର ଛଡ଼ା (ଘ) ଝାଳବୁହା ଧନ

୩୭ । ନାତିଟି ଅଜା ଆବରଙ୍କର _____ ହୋଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ିଟି ପ୍ରୟୋଗ କରି ବାକ୍ୟଟିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।

- (କ) ଘୋଷା ବଳଦ (ଖ) ଜପାମାଳି (ଗ) ଓଳିଆରୁ ଗଜା (ଘ) କୁହାମୁଣ୍ଡା କପିଳା

୩୮ । ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ରାଗିଯାଇ ସେ _____ ପରି _____ ହୁଅନ୍ତି । ଉପଯୁକ୍ତ ରୂଢ଼ି ଦ୍ୱାରା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (କ) ସିଂହପରି ଯୁଦ୍ଧିବା (ଖ) ଶୁଆପରି ଘୋଷିବା
(ଗ) ଛୁଅଁ ପରି ମୁହଁ କରିବା (ଘ) ସାପ ପରି ଫୁଁ ଫୁଁ ହେବା ।

୩୯ । ସଭାରେ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା - ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

- (କ) ଗୁପ୍ତକଥା ପ୍ରଘଟ କରିବା (ଖ) ସଭା ମଧ୍ୟରେ ସତ କହିବା
(ଗ) ସଭା ମଧ୍ୟରେ ସତ କହିବା (ଘ) ସଭାକୁ ହାଣ୍ଡି ଆଣି ଭାଙ୍ଗିବା

୪୦ । ‘ଆଳସ୍ୟ ସର୍ବନାଶ କରେ’ - ଏହି ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି ଲେଖ ।

- (କ) ଅଳସୁଆର ବାରବାଟୀ ଚାଷ (ଖ) ବସି ଖାଇଲେ ନଇ ବାଲି ସରେ
(ଗ) ଶୋଇଲା ପୁଅର ଭାଗ ନାହିଁ (ଘ) ଅଳସୁଆର ଭାଗ ନାହିଁ

୪୧ । ଜୋର୍ ଯାର ମୂଲକ ତା’ର । ଲୋକବାଣୀଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

- (କ) ଜୋରଥିବା ଲୋକ ମୂଲକର ଅଧିକାରୀ (ଖ) ମୂଲକ ମୂଲରେ ଜୋର୍
(ଗ) ଯାହାର ଶକ୍ତି ସେ ହିଁ ମାଲିକ (ଘ) ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହିଁ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରେ ।

୪୨ । ‘ଅନାଧିକାର ଚର୍ଚ୍ଚା’ - ଏହି ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଲୋକବାଣୀଟି ଲେଖ ।

- (କ) କୃପ ମଣ୍ଡୁକ (ଖ) ଅଠାକାଠିରେ ପଡ଼ିବା
(ଗ) ଆପଣା ଶିଙ୍ଗରେ ଭୁଲ୍ ତାଡ଼ିବା (ଘ) ଅଦା ବେପାରୀ ଜାହାଜ ମୂଲ

୪୩ । ‘କୁହୁଡ଼ି ପହଁରିବା’ - ରୂଢ଼ିଟିର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

- (କ) ସକାଳୁ ଧାଇଁବା (ଖ) ବୃଥା ପରିଶ୍ରମ (ଗ) କୁହୁଡ଼ିରେ ପରିଶ୍ରମ (ଘ) ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ

୪୪ । ସାହିତ୍ୟକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର ଓ ରମଣୀୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବର୍ଦ୍ଧକ ଉପାଦାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ତାକୁ କ’ଣ କହନ୍ତି ?

- (କ) ରୂଢ଼ି (ଖ) ଛନ୍ଦ (ଗ) ଛନ୍ଦ (ଘ) ଅନୁପ୍ରାସ

୪୫ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ‘ଭାଗବତବାଣୀ’ର ଅନ୍ୟନାମ କ’ଣ ଅଟେ ?

- (କ) ଗୁଜରୀ (ଖ) ମଞ୍ଜରୀ (ଗ) ବିଭାବରୀ (ଘ) ନିର୍ଝରୀ

୪୬ । ଚୋଖି ଛନ୍ଦର ପାଦ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

- (କ) ପାଞ୍ଚ (ଖ) ଛଅ (ଗ) ଦୁଇ (ଘ) ଚାରି

୪୭ । ପଦ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବା ଏକାଧିକ ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚାରିତ ହେଲେ କେଉଁ ଅଳଙ୍କାର ହୁଏ ?

- (କ) ଅନୁପ୍ରାସ (ଖ) ଶ୍ରେଷ୍ଠ (ଗ) ଉପମା (ଘ) ଯମକ

୪୮ । କେଉଁଟି ଉପମାବାଚକ ପଦ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ?

- (କ) ଅବା (ଖ) ଯଥା (ଗ) କିବା (ଘ) ସତେ

୪୯ । କିଏ କବିତାକୁ ଗତିଶୀଳ କରାଏ ? ?

- (କ) ଛାନ୍ଦ
- (ଖ) ଛନ୍ଦ
- (ଗ) ଅଳଙ୍କାର
- (ଘ) ରସ

୫୦ । ଶଙ୍କରାଭରଣ ଛାନ୍ଦ କେତେ ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ହୁଏ ?

- (କ) ଦୁଇ
- (ଖ) ଛଅ
- (ଗ) ପାଞ୍ଚ
- (ଘ) ଚାରି

ଦୀର୍ଘ ପ୍ରଶ୍ନ :

୧ । ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ ।

ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣଙ୍କ ସେବା ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ରତ ।

କିମ୍ପା, ମରଣ ଦୁଆରେ ଚରଣ ଅରପି

ଗାଥରେ ଅମରଗାନ ।

ପୋଛିଦିଅ ଆଜି ମାନବ ଶିର ମୁଁ ।

ସଞ୍ଚିତ ଅପମାନ ।

୨ । ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଦାସୀନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ତାହାର ଦୂରୀକରଣ କିପରି କରାଯାଇପାରିବ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନୁସରଣରେ ଲେଖ ।

କିମ୍ପା, ‘ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ’ ଉକ୍ତ ମହତ୍ ବାକ୍ୟଟିର ଶିକ୍ଷା ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କୁ କେଉଁ ସବୁ ଅନୁଭୂତିରୁ ମିଳିଥିଲା ପଠିତ ପ୍ରବନ୍ଧାନୁସାରେ ବିବେଚନା କର ।

କିମ୍ପା, ପଠିତ କବିତାନୁସାରେ ବାଲ୍ମୀକି ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରଭାତକାଳୀନ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

କିମ୍ପା, ‘ସର୍ବସଂହା ମାଟି’ କବିତାରୁ ମାଟି ପ୍ରତି କବିଙ୍କ ମମତା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

୩ । ତୁମ ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

କିମ୍ପା ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ନେଇ ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ବଡ଼ ଭଉଣୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

କିମ୍ପା, ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବନ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଲେଖ ।

କିମ୍ପା, ନବମ ଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ ସ୍କୁଲ ପଢ଼ିଆରେ ଏକ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଅନୁମତି ମୂଳକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଲେଖ ।

୪ । ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟି ପଢ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

ଆଜି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତା ଚାଲିଛି । ଏହି ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତାରେ କୃଷିକୁ ପଛରେ ପକାଇ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ସତ୍ୟ ଯେ, ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ ତା’ର ପ୍ରଗତି ନିର୍ଭର କରେ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୟରେ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ ଉଭୟକୁ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ଭୂମି ତଥା କର୍ମଚାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବାରୁ ଭାରତ ପରି ଏକ ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ବା କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ କହୁଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପଲ୍ଲୀ ତଥା ପଲ୍ଲୀବାସୀଙ୍କ ଉନ୍ନତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମଗ୍ର ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି ସମ୍ଭବ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଯେଉଁ ଉତ୍କଟ ବେକାର ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ତା’ର ସମାଧାନ ସହଜ ହେବ । ଶିକ୍ଷିତ ବେକାରମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ପଲ୍ଲୀର ଯୁବଶକ୍ତି ସହର ଆଡ଼କୁ ଧାଉଁଛି । ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସହରରୁ ପୁଣି ଗ୍ରାମ ଆଡ଼କୁ ଫେରିଯିବ । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ କର୍ମସଂପ୍ଳାବ ପାଇପାରିବେ । ସମବାୟ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏହି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉପଯୋଗ ହେବାଫଳରେ ଗ୍ରାମର କୃଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲାଭବାନ୍ ହେବେ । ତେବେ ଏ ସବୁର ସଫଳତା ଆମ ଦେଶର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଓ ସଚ୍ଚୋଟପଣିଆ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- (କ) ଦେଶର ପ୍ରଗତି କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?
- (ଖ) ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଭାରତରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାହିଁକି ?
- (ଗ) ବେକାର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସହଜ ହେବ କିପରି ?
- (ଘ) କୃଷକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି କେଉଁ ଉପାୟରେ ସମ୍ଭବ ହେବ ?
- (ଙ) ସବୁ ଯୋଜନାର ସଫଳତା କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ?

ଅଶୋକ ଦାସ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍

ଜନବଗିଚା, ଯାଜପୁର

E-mail : ashokdasfoundation0990@gmail.com

Ph. No.- 9937233933